nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo Cena 70 lir TRST, nedelja, 3. avgusta 1969 Leto XXV. - Št. 179 (7373)

PRVI OBISK PREDSEDNIKA ZDA V SOCIALISTIČNI DRŽAVI

Bukarešta veličastno sprejela ameriškega predsednika Nixona

Dobrodošlica Ceausesca: «Odnosi med državami morajo temeljiti na načelih miroljubne koeksistence, spoštovanja neodvisnosti in suverenosti ter nevmešavanja v notranje zadeve» - Nixon: «Če lahko dosežemo Luno, lahko dosežemo tudi razumevanje med narodi»

(Od našega posebnega dopisnika)

BUKAREŠTA, 2. — Romunija je danes sprejela predsednika ZDA Richarda Nixona. Četudi so romunski državniki ves čas, odkar je prodrla v svet novica, da bo Romunijo obiskal predsednik ZDA Nixon, zagotavljali, da gre za povsem naravno obliko sodelovanja, ki ga Romunija goji z vsemi državami ne glede na razlike v družbenih sistemih, je bil današnji prihod ameriškega predsednika za vso Bukarešto dogodek prve vrste. Na vsej dolgi magistrali, ki veže romunsko glavno mesto z novim, še ne povsem dograjenim letališčem, se je zbralo takorekoč vse prebivalstvo Bukarešte, da bi pozdravilo visokega ameriškega gosta.

Sam sprejem na letališču je potekal v znamenju velike slovesnosti in hkrati tudi prisrčnosti, kakršne Nixon verjetno ni doživel na vsej svoji sedanji zelo dolgi turneji. Letališče je komaj sprejelo veliko množico, med katero so bili najvišji romunski predstavniki, člani diplomatskega zbora in pa pravcata brigada okoli 500 časnikarjev, radijskih poročevalcev in televizijskih snemalcev. Točno ob 21.10 po romunskem času se je spustilo letalo, s katerim potuje Nixon po svoji sedanji turneji. Potem ko je godba odigrala državni himni in ko je predsednik Nixon obšel častni bataljon ter se pozdravil z romunskimi vladnimi predstavniki, tujimi diplomati in člani ameriškega veleposlaništva mu je predsednik državnega sveta Romunije Nikolae Ceausescu izrekel dobrodošlico kot prvemu predsedniku ZDA, ki je obiskal doslej Romunijo. Izrekel je upanje v uspeh pogovorov z njim in poudaril potrebo po razvijanju dobrih odnosov z vsemi državami na temelju miroljubne koeksistence, na temelju načel o spoštovanju neodvisnosti in suverenosti ter nevmešavanje v notranje zadeve. To je pot za ustvarjanje zaupanja in razumevanja med narodi ter za mir in varnost na svetu, je dejal Ceausescu.

Predsednik Nixon je v odgovoru omenil svoj privatni obisk v Romuniji pred dvema letoma ter poudaril, da gre to pot za prvi obisk ameriškega predsednika v neki socialistični državi. «Če lahko dosežemo Luno», je dejal Nixon, «lahko dosežemo tudi razumevanje med narodi. Svet moramo gledati takšnega, kot je, se pravi z vsemi njegovimi razlikami v rasah, jezikih in družbenih sistemih. Naše srečanje dokazuje«, je nadaljeval Nixon «željo ameriškega in romunskega ljudstva, da dosežeta večje medsebojno razumevanje». Nixon je na koncu poudaril potrebo, da narodi živijo v miru in v enakopravnosti.

Več stotisočglava množica je vso pot od letališča do središča mesta pozdravljala ameriškega predsednika, ki se je s spremstvom podal v začasno rezidenco v modernem delu Bukarešte. Popoldne so se v vladni palači začeli uradni pogovori z Nixonom in romunskimi državniki. Zvečer je predsednik državnega sveta Nicolas Ceausescu priredil visokemu gostu slavnostno večerjo, jutri dopoldne pa si bo Nixon pred odhodom iz Romunije ogledal posamezne znamenitosti Bukarešte.

Romunija je s sedanjim obiskom vsekakor zelo dosti pridobila. Prav na primeru Romunije se takorekoč preizkušajo možnosti sodelovanja med vodilno silo zahodnega sveta in državami socialističnega tabora. Nista zastonj oba, Ceausescu in Nixon, poudarjala v pozdravnih govorih, da gre za prvi obisk predsednika ZDA v neki socialistični državi. Romunska vlada je s tem obiskom izkoristila vse prednosti, ki jih je pridobila s politiko neodvisnosti in samostojnosti ter težnjo po sodelovanju z vsemi državami ne glede na razlike v družbenih sistemih in političnih pogledih. Nixonov obisk je najbolj otipljiv primer za tak uspeh romunske politike, čeprav pri tem nikakor ne gre prezreti tudi ugleda, ki so si ga s tem obiskom pridobile ZDA v romunski javnosti.

DRAGO KOSMRL

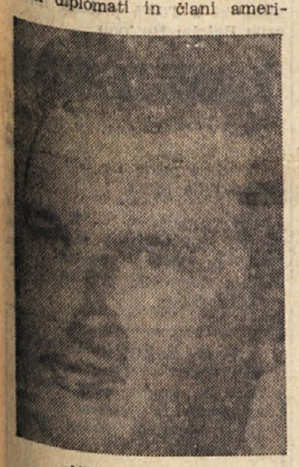

Nikolae Ceausescu

Richard Nixon

Pogled na Bukarešto, kjer se danes zaključijo razgovori med ameriškim predsednikom Nixonom in tajnikom KPR Ceausescom

Posvetovanje za arabski vrh

AMAN, 2. — Generalni podtajnik Arabske zveze Sajed Nofal je danes sporočil, da so v teku posvetovanja na visoki ravni za določitev datuma in dnevnega reda arabske konference na vrhu. Nofal je dejal, da bo moral vrh razpravljati o «arabski akciji proti sionistični agresiji».

Istočasno so v Kairu sporočili, da bo Jordanski kralj Husein opravil kratek obisk v egiptovski prestolnici. Sporočilo je dal kairski list «Al Akbar», ki trdi, da bo Husein obiskal tudi Saudovo Arabijo, Kuwait in Libijo. Razgovori, ki jih bo imel jordanski kralj v raznih prestolnicah, bodo posvečeni obravnavi razvoja položaja na Srednjem vzhodu.

Jordanski glasnik je medtem danes sporočil, da je prišlo včeraj zvečer do polurnega topniškega in artilerijskega dvoboja med Jordanci in Izraelci v pokrajini Shuneh, na severnem delu doline Jordana. Glasnik je dodal, da ni bilo med arabskimi vojaki nobene žrtve in da je bil samo en civilist laže ranjen.

O rezultatih konference neuvrščenih

Razprava, ki je od 8. do 11. julija potekala v jugoslovanski prestolnici med 51 azijskimi, afriškimi, latinskoameriškimi in evropskimi deželami, ki se sklicujejo na politiko neuvrščenosti, je bila zelo značilen trenutek v prizadevanju nekaterih dežel, da bi prišlo do sklicanja tretje vrhunske konference skupine neuvrščenih.

Razprava na tem prvem shodu je bila zelo živahna in je prikazala tudi nasprotja in razlike v mnenjih, ki so naraven izraz mednarodnih sprememb ter različnega notranjega razvoja, kar je zanimalo vse tiste dežele, ki so navzoče od zadnjega sestanka na vrhu v Kairu oktobra 1964 do danes.

Stvariteljem te pobude, se pravi jugoslovanskim voditeljem, gre zasluga, da so navzlic težavam, ki so se pojavile na srečanjih pred beograjskim sestankom, s tem posvetom znova oživili tako pomembno področje v mednarodnem političnem življenju, kot je neuvrščenost.

Po razpravah in po prebiranju končnega sporočila seveda ni mogoče govoriti o krupnem uspehu, vendar tudi ne bi mogli reči, da se je sestanek končal s propadom. Živahne razprave in celo globoke razlike, ki so se pokazale, niso privedle do nikakega organizacijskega preloma, nasprotno, vse navzoče dežele so potrdile svojo privrženost ideji in izhodišču neuvrščenosti.

Poglavitni protagonisti tega prvega srečanja so bili Alžirci in Jugoslovani, ki so prinesli na konferenco različne misli o politiki neuvrščenosti, pa tudi različno razlago sedanjega mednarodnega položaja. Jugoslovani so predvsem poudarjali težave in novosti, ki so se pojavile zadnje čase in menijo, da bi bilo primerno, ko bi navzlic nasprotjem in razlikam poživili neuvrščenost tudi na najmanjši politični osnovi zavračanja blokovske politike. Alžirci so ravno zaradi sprememb in novosti, ki so se pojavile po zadnjem vrhunskem sestanku leta 1964, predlagali, naj bi najprej določili politično izhodišče, ki bi omogočilo opredeliti pripadnike gibanja, potem pa na tej osnovi ocenili sodelovanje dežel, ki se sklicujejo na idejo neuvrščenosti. «Pripadati je treba politični platformi, ne pa skupščini,» je polemično zatrdil alžirski delegat med svojim prispevkom k razpravi ter pojasnil, da obstajajo še številni drugi mednarodni organizmi, v katerih bi mogli razpravljati o splošnih vidikih, ki zanimajo dežele, katere pripadajo skupini neuvrščenih. «Dandanes gre za to,» je dejal alžirski delegat, «kako opredeliti neuvrščenost s konkretnimi političnimi dejanji glede na osrednje politične probleme, kot sta Vietnam in Bližnji vzhod.»

V razpravo o teh poglavitnih linijah so se potem vključila tudi stališča drugih dežel, kot na primer Indije in Egipta, ki sicer nista pokazala prevelikega navdušenja nad vrhunsko konferenco v bližnji prihodnosti, vendar pa sta potrdila svoje zanimanje za aktivizacijo politične pobude v skupini neuvrščenih. Konkretnega sklepa o sklicanju tretjega sestanka na vrhu niso sprejeli in veliko je že razprav o končnem dokumentu, ki je rezultat kompromisa med različnimi stališči v razpravi.

Razprava je pokazala, da sta tako termin kot politični položaj neuvrščenosti dandanes sorazmerno kompromitirana v luči velikih kriz, ki so v zadnjih letih pretresle dežele tretjega sveta. Glede tistega, kar zadeva vse te dežele, smo pred novimi momenti v političnem razvoju, ki jih potem, ko odštejemo obrobne napake in posploševanje, lahko strnemo v osrednji element. Vrzeli in — v nekaterih primerih — kriza v skupini političnih družbenih sil, ki so pripeljale osvobodilna gibanja v raznih deželah do pridobitve neodvisnosti. V zgodovinskem položaju od konca druge svetovne vojne do leta 1964-65 je uvrščenost v konkretni obliki pomenila — zavračanje nekaterih na novo neodvisnih držav, ki so zunaj območij najhujše napetosti, da bi se pridružile politiki enega ali drugega bloka. Tedaj je neuvrščenost veliko pomenila in ni naključje, da so pobude te skupine bile zelo pomembne na poti k sprostitvi napetosti in k novi ureditvi v mednarodnih odnosih.

Po bandunški konferenci leta 1955 je velika zavzetost v tej strategiji zavračanja blokovske politike pritegnila naše dejavnost in politično pobudo številnih azijskih, afriških in latinskoameriških dežel in mnoge med njimi so v utrditvi načela neuvrščenosti našle izhodišče, ki jim je moglo zajamčiti nacionalno neodvisnost.

Najpomembnejši trenutki v tej dejavnosti — spodobi se,

Franco Petrone

(«Rinascita»)

(Nadaljevanje na 2. strani)

PO ZELO KRATKEM POSVETOVANJU PREDSEDNIKA REPUBLIKE SARAGATA

Fanfaniju poverjen mandat za sestavo enobarvne vendar politično označene vlade levega centra

Nova vlada naj bi v časovno določenem razdobju pripravila organsko sodelovanje strank levega centra - Fanfani bo danes poročal predsedniku republike

RIM, 2. — Predsednik republike Saragat je danes poveril predsedniku senata Fanfaniju kratkotrajni en dan trajajoči «poizvedovalni mandat» za sestavo vlade. Fanfani je že danes pričel s tradicionalnimi posvetovanji z vsemi predstavniki parlamentarnih skupin in bo te razgovore jutri po že v naprej predvidenem programu nadaljeval.

Po vsej verjetnosti gre za dogovorjeno imenovanje med socialistično stranko in med demokristjani, da se reši trenutno izredno perečo vladno krizo, tako da naj bi Fanfani sestavil sicer enobarvno vlado, vendar pa naj bi bila ta vlada dovolj jasno levo označena, da bi jo lahko socialisti podprli v parlamentu. V tej zvezi se govori o ocenitvi vlade z dokaj slikovitim izrazom «monocolore di parcheggio», ali bolje rečeno za vlado, ki bo časovno trajala določeno razdobje in ki naj bi pripravila ponovno «organsko vlado levega centra».

Predsednik republike Saragat je s posvetovanji pričel danes dopoldne in je do 18. ure zaključil ta posvetovanja ter nato takoj poklical senatorja Fanfanija, kateremu je poveril mandat za sestavo nove vlade. Predstavniki vseh strank so med tokratnimi posetovanji v bistu ponovili že znana stališča. Demokristjana Andreotti in Caron sta dejala, da je vodstvo stranke sklenilo ponovno naznačiti posl. Rumorja kot kandidata za sestavo vlade, pri čemer pa so nadaljevali z obrazložitvijo stališča, da mora iti na vsak način za vlado, ki naj odgovarja programu Rumorja in ki mora predstavljati stalen razgovor med strankami levega centra. Oba demokristjanska predstavnika sta zanikala, da bodo ponovno sklicali vodstvo stranke, češ da so že prej določili okvire, v katerih se lahko rešuje vladno krizo.

Za socialiste sta s predsednikom republike govorila senator Pieraccini in posl. Di Primo, ki sta ponovila stališče, da je PSI sicer za obnovitev organskega levega centra s sodelovanjem vseh sil, ki ga sestavljajo, da pa istočasno tudi ne izključujejo druge vladne oblike, pri čemer pa mora biti jasno, da gre «za prehodno rešitev z določenimi garancijami, ki naj služijo prav za obnovitev organske vlade levega centra».

Predstavnik PSU Orlandi pa je dejal, da so predsedniku republike ponovno dejali, da zahtevajo obnovitev vlade levega centra v čisti obliki, brez popuščanj, brez «odprtij» in z jasnim socialnim programom. Zaradi tega so se izjasnil za enobarvno vlado, ki naj jo podpro vse stranke levega centra in ki naj izvede že prej dogovorjeni program. Orlandi je zanikal, da bi bilo treba sklicati sejo vodstva stranke. češ da ne gre za imena, temveč za politično formulo.

Predsednik senata A. Fanfani

Za komuniste je sen. Terracini izjavil, da je prišlo z Rumorjem do neuspelih pogajanj in celo do absurdnega razgovora o enobarvni vladi, ki naj bi imela manjšino v parlamentu. Sedaj je odpadlo imenovanje Rumorja kot kandidata za sestavo enobarvne vlade tako nazvanega «poletnega parkiranja». Taka politika bi namreč pomenila odpoved vsaki resni politiki obnove, ko pa je obratno potrebna vlada, ki bo izvedla resne reforme.

Kot smo že navedli, je Fanfani že danes pričel s posvetovanji, ki jih bo nadaljeval jutri zjutraj. Popoldne pa mora v skladu z mandatom poročati o izidu posvetovanj predsedniku republike Saragatu. Vendar pa skoro ni več dvomov, da bo Fanfaniju uspelo sestaviti enobarvno vlado, ki bo imela dovolj podpore v parlamentu od vseh parlamentarcev, ki so dosedaj sestavljali koalicijo levega centra. Vladna kriza bi bila na ta način rešena in to tudi nekako tradicionalno pravočasno, da bodo lahko šli parlamentarci in novi ministri na dopust za veliki šmaren, ko že tradicija zahteva, da se v Italiji ne dogaja ničesar novega.

Papež zaključil obisk v Ugandi

KAMPALA, 2. — Po več kot dvainpetdesetih urah bivanja na ugandskih tleh se je papež Pavel VI. vkrcal danes popoldne na letališču v Entebbi na letalo, ki ga je pripeljalo v Rim.

V ocenah opazovalcev, ki so spremljali papežev obisk, se poleg nedvomnega verskega in pastirskega pomena poudarja predvsem diplomatski aspekt afriškega potovanja: v svojih srečanjih s katoliškim klerom in z afriškimi prebivalstvi je Pavel VI. nakazal pot, ki ji mora cerkev slediti na tem kontinentu za sodelovanje pri reševanju velikih problemov Afrike: revščine, bolezni, neukosti, lakote, kolonializma in neokolonializma, rasizma, plemenskih bojev. Papežev obisk je tudi rodil nekaj takojšnjih rezultatov, predvsem v zvezi s sporom med Nigerijo in secesionistično provinco Biafro: prvi stiki med obema delegacijama, ki sta prišli v Kampalo pozdravit Pavla VI., se bodo nedvomno nadaljevali. V tej zvezi ni sicer uradnih vesti, vendar se zdi, da je predsednik Ugande Obote prevzel nekakšno vlogo posrednika in da bo Kampala verjetno sedež nadaljnjih posvetovanj za rešitev spora.

V tretjem dnevu svojega obiska je danes papež prisostvoval svečanosti v počastitev spomina ugandskih mučenikov. Svečanost je bila v anglikanskem svetišču v Namugongu, od koder je nato papež odšel k novemu katoliškemu templju, kjer je imel mašo in krstil dvaindvajset otrok iz raznih predelov Ugande.

Ko se je papež iz Kampale odpravil na 35 kilometrov oddaljeno letališče, so se tudi danes ponovili prizori ljudske navdušenosti. Preden se je vkrcal na letalo, je papež imel kratek pozdravni nagovor, v katerem se je zahvalil krajevnim oblastem za topel sprejem ter jim zagotovil, da bo imel vedno pri srcu probleme Afrike.

Bombna atentata v Grčiji

ATENE, 2. — Danes sta v Atenah eksplodirali dve bombi. Prva je eksplodirala ob 13.55 v uradih ministrstva za informacije in je povzročila obsežno materialno škodo, ni pa bilo človeških žrtev. Policija je takoj obkolila poslopje. Druga bomba pa je eksplodirala v nekem državnem uradu in policija v tej zvezi ni sporočila podrobnosti.

Generalni ravnatelj ministrstva za tisk Dimitrios Zafiropulos je danes izjavil, da bodo v Grčiji začasno in za poskušnjo jeseni ukinili preventivno cenzuro za tisk in to potem ko bodo objavili nov zakon o tisku, glede katerega se bodo posvetovali založniki. Seveda gre samo za predhodno cenzuro, dejansko pa se ne bo režim bistveno spremenil.

Predsednik republike Saragat

Za dve točki se je zvišala draginjska doklada

RIM, 2. — Vsedržavna komisija za ugotavljanje indeksa življenjskih stroškov je uradno sporočila, da se je za dve točki dvignila draginjska doklada. Indeks je v trimesečnem razdobju maj-junij dosegel 157 točk, medtem ko je v predhodnem razdobju znašal 155 točk. Indeks je računan na osnovi predhodnega stanja 1956. leta, ki je vzeto za osnovo 100 točk.

OB 25-LETNICI USTANOVITVE ANTIFAŠISTIČNEGA SVETA MAKEDONIJE

Govor predsednika SFRJ Tita na slovesni seji skupščine socialistične republike Makedonije

Obsodil je določene inozemske kroge, ki skušajo zanikati obstoj makedonskega naroda - Prizadevanja Jugoslavije za mir v Evropi in na svetu - Predsedniku Titu so podelili spominsko kolajno

SKOPJE, 2. — Predsednik republike Josip Broz Tito je danes prisostvoval slovesni seji skupščine socialistične republike Makedonije, ki je bila sklicana ob 25-letnici ustanovitve Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Makedonije (ASNOMA) in 66. obletnice Ilindanske vstaje. Na predlog predsednika skupščine SR Makedonije Nikole Minčeva je skupščina sprejela sklep o podelitvi zlate kolajne ASNOMA predsedniku SFRJ Josipu Brozu Titu za trajno priznanje za njegove zasluge in doprinos pri ustvarjanju in izgradnji socialistične republike Makedonije.

Ko se je zahvalil za to visoko priznanje, je imel predsednik republike Josip Broz Tito daljši govor o borbi makedonskega naroda za nacionalno in socialno neodvisnost in o sedanji mednarodni in notranji politiki SFRJ. «Komunistična partija Jugoslavije je že 1934. leta sprejela sklep o ustanovitvi komunističnih partij Hrvatske, Slovenije in Makedonije,» je poudaril Tito v začetku svojega govora. «V zvezi z dogodki druge svetovne vojne se je morala KPJ še enkrat odločno postaviti proti hegemonističnim zahtevam velikosrbske in velikobolgarske buržuazije, ki so zanikale obstoj makedonskega naroda, in storile vse, da bi mu vsilile svojo oblast in da bi ga raznarodile.»

«Z oboroženo vstajo 11. oktobra 1941 so makedonski narod in druge narodnosti v Makedoniji, Albanci, Turki in drugi, pokazali svojo povezanost z ostalimi narodi Jugoslavije, ko je ozemlje Makedonije in vse Jugoslavije postalo prizorišče vdora okupatorjev vseh vrst. Nobene represalije niso mogle zadušiti narodno osvobodilne borbe v Makedoniji, ker je imela ta, kot v vsej Jugoslaviji, vseljudski značaj.»

V nadaljevanju svojega govora je predsednik Tito dejal: «Razvoj makedonske nacionalne kulture je sedaj v polnem razmahu. Stalna uveljavitev makedonske kulture v jugoslovanskih in svetovnih razmerah predstavlja enega največjih dosežkov svobodnega makedonskega naroda. Makedonska literatura se vedno bolj prevaja in makedonski jezik se razvija skupno z ostalimi jugoslovanskimi jeziki. Vedno večje število inozemskih znanstvenikov proučuje zgodovino jezika makekonskega naroda.»

«Na žalost, je poudaril predsednik Tito, določeni krogi v inozemstvu še vedno skušajo zanikati obstoj makedonskega naroda, njegove kulture in jezika.» Poleg tega je socialistična republika Makedonija še nadalje tarča raznih napadov. Kaj se pravzaprav skriva za zanikanjem obstoja makedonskega naroda, makedonske nacionalne individualnosti, makedonske državnosti in prikrivanjem zgodovinskih dejstev? Ne samo makedonski, marveč vsi narodi Jugoslavije ne morejo to razumeti drugače, kot da se s tem hoče prikrivati obnavljanje politike preteklosti, medtem ko bi moralo biti vsakemu popolnoma jasno, da vsak napad na makedonski narod, pomeni napad na vse jugoslovanske narode. Hkrati pa vsak napad na socialistično republiko Makedonijo pomeni neposredno tudi napad na socialistično Jugoslavijo v celoti. Prišel je skrajni čas, da se vsi zavedajo, da je treba končno prenehati z ignoriranjem makedonskega naroda. Razumljivo je, da so napadi proti SR Makedoniji popolnoma zaman, ker je Makedonija integralni del socialistične Jugoslavije in vsi, ki to delajo, samo povzročajo škodo svojemu narodu in odnosom med balkanskimi državami. Vse te napade ne moremo tolmačiti drugače, kot da se za njimi skrivajo intrige iz preteklosti, ki so toliko gorja povzročile balkanskim narodom.

Predsednik Josip Broz Tito je nato govoril o odnosih med državami na Balkanu in je dejal, da niso dovolj razviti ne na političnem ne na gospodarskem, kulturnem in ostalih področjih, kot bi morali biti in kakršni bi bili lahko v korist balkanskih narodov.

Ko je govoril o naporih Jugoslavije za izboljšanje položaja v Evropi, utrditvi evropske varnosti in razvoju sodelovanja med vsemi evropskimi državami, je predsednik Tito poudaril, da ima Jugoslavija dobre odnose z vsemi državami in da je z vzhodnimi, zahodnimi kot nevtralnimi državami sodelovanje vsestransko razvito. Jugoslavija je podprla budimpeštanski poziv in vse ostale pobude za sklicanje evropske konference in za podvzemanje drugih ukrepov za okrepitev evropske varnosti. «Bistvo politike, ki jo vodi Jugoslavija — je poudaril predsednik Josip Broz Tito — je v tem, da se zavzema za enakopravnost in neodvisnost narodov in držav za stvarno uveljavitev v mednarodnih odnosih načel, ki so bila sprejeta v deklaraciji Združenih narodov leta 1945. Politika neuvrščanja se vedno bolj uveljavlja, kot univerzalna koncepcija, ki odraža osnovne težnje človeštva za mir, enakopravnost in socialni napredek» — je poudaril predsednik Tito.

O rezultatih konference neuvrščenih

(Nadaljevanje s 1. strani)

da se spomnimo nanje in da jih poudarimo — so bili sestava alžirske listine, beograjska in kairska konferenca (leta 1961 in 1964), predvsem pa prizadevanje skupine neuvrščenih, da bi prišlo do ženevske konference o jedrski razorožitvi s skupnim izhodiščem.

Razprava, ki je te dni potekala v Beogradu, priča, da so procesi znotraj skupine neuvrščenih pripomogli k nastanku nekakšne ločenosti. Razloge za to je treba iskati v pripetljajih in — tudi — oboroženih spopadih med posameznimi pripadnicami skupine: na primer med Kitajsko in Indijo, med Indijo in Pakistanom (ni naključje, da Indija nasprotuje razširjeni udeležbi na morebitnem tretjem vrhunskem sestanku — glede na skupino, kakršna je bila v Kairu — zakaj tako bi preprečila navzočnost Pakistana); prezreti ne gre niti velike drame, ki je privedla do skoraj popolne likvidacije komunističnih in naprednih sil v Indoneziji. Tem dogodkom je treba dodati vojaške državne udare v Afriki, nasprotja glede pomembnih vprašanj, ki so se pojavila na tej celini, predvsem pa posledice izraelske agresije na Egipt in arabske države.

Po tistem, ko sta Mehika in Kuba odklonili udeležbo, so Latinsko Ameriko čeprav kot opazovalke, predstavljale Argentina, Brazilija in Bolivija. Njihova navzočnost pa tudi navzočnost drugih dežel, pri katerih je težko govoriti o neuvrščenosti — je posledica dejstva, da so vabila dobili le tisti, ki so sodelovali na zadnjem posvetu v Kairu, saj drugače sestanka ni bilo mogoče sklicati, ko pa neuvrščeni niso organizirana skupina.

Zadnja leta se je pokazalo, da so tradicionalna nasprotja in celo oboroženi spopadi pogostni tudi v tej skupini, saj so bili vrženi z vodstva nekaterih dežel celo voditelji, ki so veljali za prvake neuvrščenosti, kot npr. Sukarno, Nkrumah, Modibo Keita.

Te spremembe so imele svoj odmev v razpravah na posvetovalnem sestanku v Beogradu, ustvarile so ozračje, ki je tudi pomagalo do nekakšne ohromitve možnosti, da bi uvrščeni resnično politično nastopili na mednarodnem prizorišču. Močno znamenje teh sprememb je bilo mogoče videti v različnih stopnjah angažiranosti in antiimperialističnega boja, kar je bila značilnost bandunške konference leta 1955, razen tega pa v popolnem pomanjkanju sleherne pobude s strani številnih dežel glede na ameriško agresijo v Vietnamu. Potemtakem ni naključje, če zadnja srečanja niso tako kot prejšnja prebudila preveč upov v tretjem svetu.

Tednik «Jeune Afrique» je šel tako daleč, da je v članku zanikal jugoslovanskim, indijskim in egiptovskim državnikom sleherno pravico do leadershipa v nevtralnem svetu, češ da danes ne predstavljajo več neuvrščenosti drugače kot nekakšno «dvojno uvrščenost» s poglavitnimi silami obeh blokov. Čeprav je ta sodba nedvomno nepremišljena, je vendarle dokaj značilna za ozračje, ki ni več takšno, kot na beograjski ali kairski konferenci. Ob tej priložnosti je treba opozoriti, da so se že na vrhunskem sestanku neuvrščenih dežel v oktobru 1964 — ki je bil nedvomno zelo pomemben v trenutku za opredelitev odnosa med nevtralnostjo in antiimperialističnim bojem — dokaj močno pokazale razlike v stališčih, ki so bile še poudarjene na zadnjem sestanku.

Torej: ali je bila razprava na julijskem beograjskem sestanku nekoristna? Nasprotno: ta posvet, do katerega je prišlo po dolgih letih nedejavnosti, je bil sam po sebi znamenje želje po ponovnem delu. Posvet je bil vendarle pomemben, zakaj navzlic težavam in nasprotjem, ki objektivno obstajajo, se je 51 dežel iz te skupine, ki je v preteklosti pokazala veliko zmožnost pobude v boju za mir, zmanjšanja napetosti, likvidacijo kolonializma in blokov, srečalo v Beogradu, da razčlenijo konkretne možnosti, ki obstajajo, da postavijo enotno osnovo, ki bi omogočila ponoven poseg skupine v mednarodno politiko. Pozitivna znamenja takšne možnosti so se pojavila že na tem posvetu. Primer za to je soglasni sprejem palestinskega osvobodilnega gibanja v skupino neuvrščenih (navzlic že znanemu stališču dežel črne Afrike do tega problema), ter obseg in zavzetost sklepnega poročila o problemih, ki so povezani s krizo na Bližnjem vzhodu.

Drug pozitiven vidik, ki so ga upravičeno poudarili številni opazovalci v Beogradu, je v tem, da so udeleženci dali svoje analize nekaterih dogodkov, ki so zgledni za sodbo o sedanjem mednarodnem položaju (Vietnam, kriza na Bližnjem vzhodu, 21. avgust v ČSSR), s stališči, ki so dokaj drugačna do stališč v blokih. In to je bil ravno eden izmed ciljev tokratnega posvetovalnega sestanka.

PO STALIŠČU, KI GA JE ZAVZEL IZVRŠNI SVET SR SLOVENIJE

Izjava predsednika ZIS Mitje Ribičiča o kreditiranju avtocest v Jugoslaviji

«Zvezni izvršni svet ni črtal iz spiska za kredit mednarodni banki za obnovo in razvoj nobene ceste», je povedal predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič v pogovoru s slovenskimi novinarji v Strunjanu, kjer je trenutno na letnem oddihu.

«Povsem se strinjam z odločnimi stališči delovnih ljudi v Sloveniji, da je nujno izgradnjo cest hitreje nadaljevati,» je povedal Mitja Ribičič. «Zlasti pozdravljam stališča, ki povezujejo razvoj cestnega omrežja v Sloveniji z izgradnjo cest v vsej državi. Ta stališča so dokaz politične zrelosti, ki upošteva, da živimo v dobi gospodarskega in kulturnega povezovanja na vse strani. Enotna povezanost vseh republik in Jugoslavije s sodobnimi tokovi v svetu je pogoj nadaljnjega napredka.»

Predsednik Mitja Ribičič je govoril o kreditih mednarodne banke za razvoj. Dejal je, da je Jugoslavija mnogo dosegla, ko ji je uspelo pridobiti mednarodno banko za obnovo in razvoj za kreditiranje različnih infrastrukturnih objektov. K temu je veliko prispevala pobuda republik, zlasti Slovenije.

Prejšnja vlada je o kreditih mednarodne banke večkrat razpravljala. Pred letom dni je zvezni izvršni svet predložil mednarodni banki za kreditiranje sedem jugoslovanskih cest iz šestih republik, med njimi tudi cesto Šentilj-Nova Gorica. To je sad družbenega dogovora vseh republik. Če bi rotel zdaj zvezni izvršni svet karkoli spremeniti, bi moral biti o tem sklenjen nov družbeni dogovor med vsemi republikami. Zadnji sklep zveznega izvršnega sveta tega seznama za kreditiranje v ničemer ne spreminja ter ne črta nobenega odseka ceste. Zvezni izvršni svet za to nima pravice.

Družbeni dogovor med republikami, katere ceste naj bi gradili z mednarodnim posojilom, je obvezoval zvezni izvršni svet, da predloži mednarodni banki financiranje vseh teh sedmih cest. Povedati je treba, da je bil seznam teh cest za kreditiranje sestavljen na podlagi enakopravnosti vseh republik.

Vseh cest pa ni mogoče graditi hkratno. Zato je bilo treba razen načela enakopravnosti upoštevati še: kakšne so možnosti vsake republike, da zbere za graditev ceste 60 odstotkov svojih sredstev, dalje kako so pripravljeni projekti, ali ustrezajo mednarodnim standardom, da jih bodo strokovnjaki mednarodne banke potrdili, in končno, v kakšnih tranšah bo mednarodna banka dala posojilo. Zvezni izvršni svet je sprejel stališče, da bo dal jamstvo za tista posojila, kjer so dani pogoji za polno kritje investicije z udeležbo republike. Glede vseh teh pogojev ima Slovenija gotovo prednost.

V tretjo tranšo posojila (pred tem je mednarodna banka za obnovo in razvoj odobrila dve posojili za izgradnjo industrijskih objektov, med drugim tudi v Sloveniji — TAM, Sladki vrr, lesna industrija) so prišle tri ceste, in sicer: Vrhnika-Postojna, Zagreb-Karlovac in Gostivar-Kičevo. Mednarodni sporazum o tem posojilu je ratificirala zvezna skupščina. V tej tranši posojila je bila s precejšnjim odstotkom udeležena republika Slovenija, kar dokazuje dejstvo, da za to investicijo prispeva 32,5 milijarde starih dinarjev lastnih sredstev, republika Hrvatska 20,5 milijarde in Makedonija 6,2 milijarde starih dinarjev.

O nadaljnji graditvi cest se je treba po zgoraj omenjenih kriterijih odločiti pred vsako novo tranšo posojila. Ne zato, da bi katera izmed sedmih cest izpadla iz spiska, pač pa, po kakšnem vrstnem redu naj bi jih vključevali v posamezne tranše. Izvršni svet republike Slovenije je vztrajal, da se cesta Hoče-Levec in podaljšek na Razdrto upošteva prioritetno. Isto so zahtevali tudi predstavniki SR Makedonije. To pa bi bilo izvedljivo le, če bi spremenili načelo paritete v načelo prednosti ali pa dosegli sporazum med posameznimi republikami ali v zvezi.

Zvezni izvršni svet je obvestil vse republike o pripravah na četrto tranšo posojila. Priporočil jim je, naj solidno in pravočasno pripravijo načrte, da bi bili gotovi za pogovore z mednarodno banko. 30. junija je mednarodna banka pismeno obvestila zvezne organe, da bodo pogovori glede načrta za četrto tranšo posojila prve dni septembra. Če do takrat ne bi imeli vsega pripravljenega, bi se pogovori o odobritvi tega posojila zavlekli za tri mesece, s tem pa tudi črpanje posojila in gradnja cest. Zato je bil zvezni izvršni svet mnenja, da je treba takoj določiti projekte za te pogovore, ki so prišli na dnevni red njegove zadnje seje. Zvezna sekretariata za finance in gospodarstvo sta pripravila predlog, naj bi za to tranšo posojila uvrstili predvsem projekte za predvidene ceste iz tistih republik, ki niso bile zajete v tretji tranši posojila. Ostale pa bi prišle na vrsto za peto tranšo. Vsak projekt pa mora seveda izpolnjevati pogoje, kot so bili prej navedeni. Če bi za katero izmed cest ne bili izpolnjeni vsi pogoji, bi uvrstili namesto nje v četrto tranšo tudi ceste, ki bi prišle na vrsto šele pozneje. Po vsem tem je skorajda gotovo, da bi za četrto tranšo prišla v poštev tudi cesta Hoče-Levec.

Po mnenju predsednika Mitje Ribičiča je na cesti Nova Gorica-Šentilj odsek Hoče-Levec po prometu in ekonomski upravičenosti gotovo med tistimi, ki jih je treba takoj zgraditi. Toda, na seji izvršnega sveta je bilo soglasno sprejeto stališče, naj bodi pri četrti tranši upoštevane republike, ki niso prišle na vrsto v tretji tranši posojila.

Zvezni izvršni svet in izvršni svet Slovenije bosta podrobno proučila možnosti, da bi prepotrebni del cestnega omrežja od Šentilja do Nove Gorice čimprej dogradili. Zvezni izvršni svet bo glede tega iskal različne možnosti, zlasti v primeru, če slovenski projekt ne bo vključen v pogajanja že meseca septembra.

«Naš interes je — je poudaril Mitja Ribibič — da začne Slovenija čimprej graditi te cestne odseke. Pozitivno je dejstvo, da so argumenti Slovenije po odmevu v drugih republikah v nekem smislu že postali stališče jugoslovanske politike za izgradnjo cest.» «Obstoječega sklepa zvezni izvršni svet ne more in noče spremeniti, ker bi to zavleklo razgovore z mednarodno banko. Vsi skupaj, tudi v republiki Sloveniji, pa smo zainteresirani, da pride do razgovorov čimprej. Zvezni izvršni svet pričakuje glede tega pobudo republike Slovenije, ki je bila vedno pobornik za politiko takega sporazumevanja in dogovarjanja med republikami.»

Nadalje je predsednik Mitja Ribičič dejal, da je zvezni izvršni svet v sedanji sestavi naslonil svoje delovanje na trdno povezanost z republikami. V vrsti vprašanj je uspel doseči pozitivne sadove, pri nekaterih pa je prišlo do konfliktnih situacij. Pri tej metodi dela je nujno poudariti, da je federacija stikališče interesov vseh jugoslovanskih republik, narodov in narodnosti. Pri tem imajo veliko nalogo predstavniki republik, ki delajo v zveznih organih. Dejstvo, da je zveza stikališče različnih interesov, pa mora voditi do povezanega družbenega dogovarjanja med republikami, kajti samo to lahko onemogoči centralistične metode vodenja v federaciji. Prav v primerih gradnje cest in tudi odmevi na sklep izvršnega sveta pa so spodbuda za tak način graditve politike v naši jugoslovanski skupnosti.

Človek in odtisi njegovih čevljev na Luni

HOUSTON, 2. — Sinoči so trije astronavti, ki so v karanteni, vstopili v vesoljsko kabino, v kateri so preživeli osem dni, ko so potovali na Luno in nazaj. Ob vstopu je Armstrong pobožal stene kabine in dejal: «Draga moja hiša». Collins pa je ob ogledu kabine izjavil, da bo dovolj, da bodo obnovili termični oklep in bodo lahko kabino ponovno uporabili za vesoljski polet. Trije astronavti so odnesli iz kabine s seboj osebne stvari, ki so jih v njej pustili, ko so pristali na Tihem oceanu.

Iz Houstona poročajo, da so biologi NASA izjavili, da prvo vbrizganje Luninega praha v bele miši ni pokazalo obstoja škodljivih snovi ali smrtonosnih organizmov v Luninem materialu.

Dr. Kraft in dr. Alley iz kalifornijske univerze sta sporočila, da sta uspela zadeti z žarkom laserja zadevni reflektor laserskih žarkov, ki sta ga pustila na Lunini površini astronavta «Apollo 11». S temi poskusi bodo lahko znanstveniki točno izmerili razdaljo med Zemljo in njenim satelitom.

Znanstveniki v Pasadeni so včeraj napravili nekaj poskusov, da bi ugotovili, ali je sonda «Mariner 7» dejansko v stanju da izvrši svojo nalogo, ko bo 5. avgusta letela 3420 km daleč od površine rdečega planeta. Z Zemlje so z impulzi uspeli sprožiti napravo v sondi, ki je takoj napravila nekaj poskusnih slik. Takoj nato je «Mariner 7» napravil 43 slik Marsa v razdalji 1,600.000 kilometrov. Slike je sonda oddala na Zemljo.

Upravnik NASA Thomas Paine je v San Franciscu izjavil, da so že sestavili neki «osnovni načrt» za bodoče morebitne polete Amerikancev na Mars. Pri tem je poudaril, da bodo tako ZDA kot SZ leta 1981 v stanju poslati na Mars vesoljske ladje s človeško posadko.

Paine je nadalje izjavil, da je o tem načrtu govoril s Von Braunom, ter da je možno, da bo lahko prva vesoljska ladja s človeško posadko odletela proti Marsu prve dni novembra 1981. Ladja bo pristala na Marsu v poznem poletju 1982 in se bo vrnila na Zemljo leta 1983, potem ko bo od blizu obletela Venero.

šport šport šport

ODBOJKA — *3. TROFEJA SOKOLA*

Močan odpor Sokola in Bora ekipama Partizana in CUS

Drevi zaključek turnirja - Tudi v drugem dnevu mnogo občinstva

PARTIZAN — SOKOL 3:1
(15:9, 15:4, 6:15, 15:9)

PARTIZAN: Forgo, Brozić, Pulić, Jović, Poropat, Radulović, Pesaressi, Hreljac, Stojčić, Peršić, Guštin, Srića.

SOKOL: Zavadlal, Švab, Caharija, Pertot, Colja, Škerk, Zidarič, Hmeljak, Slavec.

SODNIKI: Devescovi, Ban, Callin.

Organizatorjem je bilo vreme v drugem večeru turnirja izredno naklonjeno. Obe tekmi sta se namreč odvijali v prijetnem poletnem večeru, ki je tudi sinoči privabil na tekmo veliko število gledalcev. Tem vsekakor ni bilo žal, da so prihiteli ob rob igrišča, saj so bili priče borbenemu odporu obeh domačih šesterk ter precej boljšemu nastopu ekip iz Parme in z Reke, kot v prvem večeru.

V začetku to srečanje ni bilo posebno razgibano. Sokolašice so presenetljivo povedle, toda gostje so kmalu izenačile in odločile tekmo v svojo korist. V drugem delu srečanja so Rečanke prvič na tem turnirju pokazale, koliko veljajo. Z lahkoto so nizale točko za točko in kljub odporu «belih» so slednjim prepustile le skromne štiri točke. V tretjem nizu je Sokol s težavo izenačil na 6:6, nato pa je sprožil silovito ofenzivo proti mladi postavi Reke. Svojo premoč je vedno bolj uveljavljal, trener Partizana je poklical na igrišče bolj izkušene igralke, vendar zaman. Sokolašice so prikazale res odlično igro, vse igralke so dale vse od sebe in so si, v splošnem presenečenju, zagotovile set. V četrtem nizu gostje niso hotele dopustiti presenečenj, kljub požrtvovalni igri «belih» so uveljavile svojo tehnično premoč in so obenem pokazale, da so glavne kandidatinje za končno zmago na tem turnirju tudi letos. Najboljši v vrstah Partizana sta bili Brozićeva in Poropatova, pri Sokolu pa je treba pohvaliti vse igralke brez izjeme za res borbeno igro.

DANAŠNJI SPORED TURNIRJA
19.00 SOKOL — BOR
20.30 PARTIZAN — CUS
22.00 Nagrajevanje

CUS — BOR 3:0 (15:10, 15:5, 15:5)

CUS: Fabbi, Landini, Bertossi, Zaccarelli, Pezzani, Pezzoni, Velletti.

BOR: Rauber, Rogelja, Pernarčič, Silva, Barej, Kalan, Hrovatin, Švagelj, Kenda, Pečar.

SODNIKI: Callin, Cattaruzza, Ban.

Borovke so nastopile brez Sonje Pernarčič, ki je odpotovala v Coverciano na skupne priprave italijanske državne mladinske reprezentance. Kljub temu pa je v začetku vse kazalo, da bodo igralke iz Parme doživele pravo katastrofo, zlasti, ker tudi v prejšnjem večeru niso pokazale posebne igre. Borovke so povedle že s 6:0, ko je CUS prišel nekoliko do sape, toda istočasno je pri «plavih» odpovedal napad. Pezzanijeva je z odličnimi posegi v obrambi in napadu dvignila moralo svoje ekipe, ki je kmalu ne le izenačila, ampak celo povedla z 10:7 in je nato tudi zmagala. Borovke se kljub nepričakovanemu uspehu Parmčank niso zmedle, niti demoralizirale. Pokazale so res odlično igro, toda čim bolj se je odvijala igra, tem bolj je bila opazna v njihovih vrstah odsotnost Sonje Pernarčič, predvsem v napadu. Tržačanke niso uspele zbirati točk in tako so v obeh preostalih setih položile orožje z enakima izidoma 15:5. Ta izida pa varata, kajti «količina» igre, ki so jo pokazale Borovke je bila vsekakor večja, kot jo kaže rezultat. Tudi pri Boru so igrale požrtvovalno in borbeno vse igralke, pri CUS pa je v zadnjih dveh nizih zablestela tudi Bertozzijeva, ki je skupno z Brozićevo in Poropatovo gotovo med glavnimi kandidatinjami za osvojitev naslova najboljše igralke tega turnirja.

Danes bosta na sporedu izredno zanimivi srečanji. V — po pričakovanju — nad vse izenačeni borbi se bosta najprej pomerili za osvojitev 3. mesta Sokol in Bor, nato pa bo na sporedu tekma za osvojitev 1. mesta — in s tem 3. trofeje Sokola — med ekipama iz Parme in z Reke.

Lestvica

1.	CUS	2	2	0	6:1	104:55	4
2.	Partizan	2	2	0	6:2	117:82	4
3.	Sokol	2	0	2	2:6	72:119	0
4.	Bor	2	0	2	1:6	65:102	0

ATLETIKA — **NA OBČINSKEM STADIONU**

Sonja Lukačeva (Bor) vodi v peteroboju

Zadovoljivi rezultati V. Cesarja in D. Švaba v deseteroboju

Na občinskem stadionu «Grezar» so se pričela včeraj tekmovanja v deseteroboju in peteroboju, na katerih nastopajo tudi trije atleti Bora: Vojko Cesar, Dušan Švab in Sonja Lukač.

Po prvem dnevu vodi začasno lestvico Videmčan Deanna, ki je zmagal v teku na 100 m s časom 11"2 ter v skoku v višino z 1,70 m. na drugem mestu je Tržačan Tassini, lanski zmagovalec, ki je dosegel zelo dober čas na 400 m, kjer je tudi zmagal z 52"1. Cesar Vojko je do sedaj zelo regularno tekmoval in zaseda četrto mesto: zmagal je v metu krogle z 11,95 m. Če bo danes nadaljeval kot predvidevano, se bo gotovo uvrstil med najboljše. Do sedaj je tudi Dušan Švab dosegel vrsto dobrih rezultatov in lahko predvidevamo, da bo izboljšal svoj osebni rekord.

V peteroboju najdemo na prvem mestu Sonjo Lukač, ki pa je delno razočarala predvsem v metu krogle, kjer je zmagala s komaj 10,35 m. Kljub temu ima dobre možnosti da zmaga v peteroboju.

Tekme se bodo nadaljevale danes zjutraj ob 9. uri.

Izidi:

Deseteroboj
1. Deanna (Libertas Udine) 3205 točk
2. Tassini (Ginnastica Triestina) 2938 točk
3. Ardessi (Italcant). 2901 točko
4. Cesar (Bor) 2785 točk
Švab (Bor) 2469 točk

Peteroboj
1. Lukač (Bor) 1667 točk
2. De Roia (Libertas Pordenone) 1364 točk
3. Fenos (Libertas Pordenone) 1357 točk.

Peter Zupan

* * *

SIENA, 2. — Danes se je začel «miting prijateljstva», na katerem sodelujejo atletinje in atleti iz 18 držav. Jugoslovanski atleti in atletinje so se dobro obnesli, saj so osvojili nekaj tretjih mest.

NOGOMET

LONDON, 2. — Prvoligaška angleška enajsterica Sheffield Wednesday je premagal v prijateljski tekmi italijansko reprezentanco «under 21» z 2:0 (1:0).

KANU

BOURG ST. MAURICE LES ARCS, 2. — Danes se je začelo na reki Isere svetovno prvenstvo v kanuju in kajaku. V kategoriji K-4 je zmagala Francija, Jugoslavija je bila šesta, Italija pa osma. V K-1 za ženske je zmaga pripadla Čehinji Plesni, v C-1 za moške zahodnemu Nemcu Petersu, Jugoslovan Damijan Prelovšek pa se je uvrstil na peto mesto. V C-2 za moške sta naslov osvojila francoska brata Jean Claude in Jean Louis Orly, jugoslovanska dvojica Žitnik - Tuma pa je osvojila peto mesto. V ekipnem tekmovanju v kanuju z mešano posadko je zmaga pripadla ČSSR pred Francijo in ZDA.

Obvestila za 11. SŠI

Vsa društva, ki se nameravajo udeležiti nogometnega turnirja SŠI s svojo mladinsko ekipo, naj prijavijo moštvo do ponedeljka zjutraj v uradu SŠI v Trstu, Ul. Geppa 9, prijave pa bodo sprejemali tudi na sedežu ŠD Primorec v Trebčah v ponedeljek, 4. t. m., od 20. do 21. ure. Ob 21. uri bo na sedežu Primorca žrebanje nasprotnikov tega turnirja.

* * *

Vsa društva, ki bodo sodelovala na članskem nogometnem turnirju SŠI so vabljena, da se udeleže sestanka, ki bo v torek, 5. avgusta 1969 v Trstu, Ul. Geppa 9 ob 21. uri. Udeležba je obvezna za vsa sodelujoča društva, ker bo na sestanku ustanovljen odbor članskega nogometnega turnirja. Društva, ki ne bodo imela svojega predstavnika v odboru se turnirja ne bodo mogla udeležiti.

* * *

Vsa društva, ki se nameravajo udeležiti atletskega in plavalnega tekmovanja SŠI so vabljena na sestanek, ki bo v sredo, 6. avgusta 1969 v Trstu, Ul. Geppa 9, ob 21. uri.

KOŠARKA

BONN, 2. — V prvem dnevu 1. izvedbe evropskega ženskega juniorskega košarkarskega prvenstva so zabeležili naslednje izide:

V Koelnu
Madžarska-Romunija 53:51 (26:[illegible])
SZ - Izrael 99:45 (48:[illegible])
V Luenenu
Bolgarija-Holandska 108:45 (56:[illegible])
Italija - ČSSR 61:54 (33:[illegible])
V Essenu
Jugoslavija - Nem. 1 105:34 (48:[illegible])
Poljska - Nem. 2 107:47 (64:[illegible])

PLAVANJE

LOS ANGELES, 2. — Zahodnonemški plavalec Hans Fassnacht je med prvim dnevom mednarodnega mitinga v Los Angelesu izboljšal s časom 4'06"9 lastni evropski rekord na 400 m prosto. Nemški študent, ki je že prejšnji mesec izboljšal v Santa Clara rekord Francoza Alaina Moscona 4'09"2 s časom 4'08"2. Sedaj je Fassnachtov rekord je le za 4 desetinke sekunde slabši od svetovnega, ki s 4'06"5 pripada Kanadčanu Ralphu Huttonu.

TENIS

VICHY, 2. — Španija in ČSSR sta se uvrstili v finale teniškega turnirja za pokal De Galea, ki bo od jutri do torka.

* * *

BUKAREŠTA, 2. — Z zmago v doublu nad Indijo v medconskem finalu za Davisov pokal si je Romunija zagotovila pravico do nastopa v finalu.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO — TRST z namenom da vzbudi med mladino zanimanje in ljubezen do gorskega sveta in narave sploh razpisuje

N A T E Č A J

za najbogatejšo zbirko razglednic gorà in gorskega cvetja, s točno označbo pogorja in slovenskim imenom cvetja. Veljavnost natečaja do 10. oktobra t. l. Tri najboljše zbirke bodo nagrajene.

11. SLOVENSKE ŠPORTNE IGRE - TRST

Pravilnik nogometnega turnirja za mladince in naraščajnike

1. Nogometni turnir SŠI za mladince in naraščajnike organizira ŠD Primorec iz Trebč.
2. Sistem poteka turnirja bo določil organizator na podlagi števila prijavljenih ekip.
3. Med mladinci lahko nastopajo igralci, ki so rojeni v letih od 1951 do 1953, med naraščajniki pa igralci, ki so rojeni leta 1954 ali kasneje. Naraščajniki lahko nastopajo tudi v mladinski kategoriji, mladinci pa obratno ne morejo nastopati v kategoriji naraščajnikov.
4. Na zahtevo sodnika ali organizatorja se morajo igralci izkazati z veljavnim dokumentom.
5. Vsako društvo mora ob prijavi javiti tudi barve svojih majic. Vsako društvo mora imeti dve seriji majic, ki sta različne barve. Če se bo ekipa predstavila na igrišču z majicami drugačnih barv od prijavljenih bo tekmo zgubila brez borbe z 2:0.

Vsaka ekipa mora pred tekmo dati sodniku na razpolago tudi vsaj po eno regularno žogo.

6. Vsaka ekipa mora izročiti sodniku najkasneje 10 minut pred začetkom tekme izpolnjen ekipni list in to v dveh izvodih, kot tudi izkaznice SŠI za tekmovalce.
7. Ekipa, ki bi se predstavila sodniku na igrišču z večjo zamudo kot 15 minut zgubi tekmo brez borbe z 2:0. Ekipa se mora javiti na igrišču sodniku opravljena v regularnem športnem dresu.
8. Vsako ekipo lahko med tekmo spremljajo ob robu igrišča 4 spremljevalci in sicer predstavnik društva, trener, maser in spremljevalec ekipe.
9. Tekme mladinskega turnirja bodo trajale 2x35 minut, naraščajniškega pa 2x25 minut.
10. Če se bo turnir odvijal po sistemu «vsak z vsakim» bo v primeru, če bi se dve ali več ekip znašlo na končni lestvici z enakim številom točk, odločala razlika v golih. Če pa bo turnir potekal po izločilnem sistemu, bosta ekipi v primeru neodločenega izida streljali vsaka po 5 enajstmetrovk (noben igralec ne sme streljati več kot eno enajstmetrovko). Če bi tudi v tem primeru ne prišlo do odločitve bosta ekipi izmenično streljali enajstmetrovke toliko časa, dokler ne bo eno ali drugo moštvo doseglo prednosti v izidu.

Prednost pri streljanju enajstmetrovk določi sodnik z žrebom.

11. V teku celotnega srečanja lahko vsaka ekipa po enkrat zamenja vratarja in še enega igralca.
12. Vsako društvo, ki se prijavi za nogometni turnir SŠI mora ob vpisu prvega moštva položiti kavcijo v višini 20.000 lir, za vsako naslednjo prijavljeno ekipo pa še po 5000 lir. Kavcija se ne vrne, če ekipa ne odigra do konca turnirja vseh svojih tekem. Če ima društvo prijavljenih več ekip se prvi ekipi, ki odstopi odtegne kavcija v višini 20.000 lir, ostalima dvema (če odstopita) pa po 5000 lir.
13. O prekrških, ki so v zvezi z nogometno igro ukrepa sodnik, za ostale prekrške pa veljajo določila glavnega pravilnika SŠI. Pravilnik italijanske nogometne zveze velja za vse tiste primere, ki niso predvideni v teh določilih.
14. Organizator bo sestavil tudi posebno disciplinsko lestvico, za katero je pripravil poseben pravilnik. Za uvrstitev v to lestvico bodo prišla v poštev le tista moštva, ki bodo odigrala vsaj dve tekmi.
15. Organizator bo v primeru potrebe določila tega pravilnika spremenil.

Otvoritev turnirja v Nabrežini

KOŠARKA — *DANES V TRŽIČU*

Na turnirju Hannibala «plavi» proti Tržičanom

Turnir se bo nadaljeval prihodnjo nedeljo

Danes, ob 19.45 bodo Borovi košarkarji v Tržiču odigrali prvo tekmo v okviru turnirja Hannibal, ki ga vsako leto prireja tržiško društvo. Turnirja se bodo udeležila štiri moštva, in sicer:

Arte (Gorica)
Bor (Trst)
Hannibal (Tržič)
Idrolux (Gorica)

Spored
Danes, 3. avgusta
ob 17.45 Bor — Hannibal
ob 19.15 Arte — Idrolux
Prihodnjo nedeljo, 10. avgusta
ob 17.45 finale za 3. mesto
ob 19.15 finale za 1. mesto
Sledilo bo nagrajevanje.

Na tem turnirju se bodo moštva lahko ojačila z dvema igralcema višjih lig. Govori se, da bosta goriški peterki igrali z Merlatijem in celo Pierijem.

Bor pa bo nastopil brez ojačenj. Po lažjem trenigu, ki so ga «plavi» včeraj opravili, naj bi bila Borova postava naslednja: Adrijan Zavadlal, Silvan Ambrožič, Aleksander Sirk, Igor Sancin, Stojan Kafol, Branko Lakovič, Boris Fer[illegible]jan, Rajmund Kralj, Livio Per[illegible], Andrej Rudeš.

Borovcem žreb ni bil naklonjen. Že danes se bodo morali namreč «plavi» spoprijeti s favoritom tega turnirja Hannibalom. Kljub temu pa bodo naši košarkarji dali vse od sebe, da bodo na tem turnirju zapustili čim boljši vtis.

jan

MAREK HLASKO

„Amor 43"

Deček je imel deset let, bil je zaljubljen in je vedel, da je zaljubljen za vse življenje. Sicer pa je to povedal svojemu očetu in ga je najprej prosil, naj skrivnosti ne izda, kasneje pa ga je oče pregovoril, naj bi skrivnost razkril tudi materi, čeprav je dvomil, da bi ga mati lahko razumela. Dekle, ki jo je ljubil, se je imenovala Eva in mlajša je bila od njega za mesec in dvanajst dni. S starši je stanovala v sosedni hiši in k dečku je prihajala zvečer.

«Ne moreš priti prej?» jo je vprašal lepega dne.

«Ne morem,» je rekla.

«Zakaj?»

«Oče mi ne dovoli. Iz hiše smem oditi samo, ko je temno.»

«Pogovoril se bom s tvojim očetom.»

«Ne bo privolil.»

«Videla bova.»

Sedela sta v klopi, v kateri je deček nekoč redil kunce, dokler neke noči neznanec ni vlomil vanjo in jih odnesel. Kasneje ni hotel več rediti kuncev; le očeta je prosil, naj mu dovoli, da bo lepo uredil in jo imel samo zase, tako da nihče ne bi zahajal vanjo, in oče je privolil in prosil dečka, naj mu jeseni dovoli posekati drevo, ki ga bosta skupaj sežgala. Pri tem je ostalo. Zdaj je sedel z dekletom na kupu žagovine — drobne, svetle in dišeče. Večer je bil, vse tiho, slišal je, kako mu bije srce, in po slušal, kako bije njeno. Z devetimi leti človek ne pozna hrepenenja, tedaj nadomešča hrepenenje radovednost in začudenje, in krivo je tuje telo, in prav tedaj se grlo osuši, srce začne biti in lasje na glavi se ježijo kot pri psu. Toda deček še ni vedel, da je ta radovednost močnejša od hrepenenja. Sedel je na kup žagovine ob dekletu, z dlanjo je gladil njeno telo in vedel le to, da je ljubezen za vse življenje.

«Jutri pridi prej,» je rekel.

«Poskusila bom.»

«Res nočeš, da bi se pomenil s svojim očetom?»

«Oče je bolan», je rekla. «Morda drugič.»

«Jutri bom končno zvedel,» je rekel.

«Od koga?»

«Od nekoga, ki je hodil skupaj z menoj v šolo,» je rekel.

«Zmenila sva se za jutri. V zameno mu bom dal kletke.» Deček je vzdihnil. Nič ni hotel reči, dokler ne bo videl kletk.

«Misliš, da ve?»

«Seveda ve,» je rekel.

«Veš, kdo je? Nadera.»

«Nadera,» je ponovilo dekletce.

«On,» je zašepetal.

«Brat tistega Nadere, veš. Njegov oče je železničar; kadar odide z doma, ga zapre v klet ali privaže z verigo za nogo. Tisti ima že sedemnajst let, oni večji Nadera. To je njegov brat. In on mi bo povedal.»

«In misliš, da bova lahko to dela?»

«Samo če nama bo povedal kako. In gotovo nama bo povedal. Vidiš te kletke? Z očetom sva si jih napravila, potegneš vrvico, pa se odpro.» Naglo se je obrnil in jo pogledal toda njenega obraza ni videl. V temi je videl samo odblesk žage, ki je stala v kotu. «Te bo strah?» je vprašal.

«Ne vem,» je rekla.

«Ko boš imela otroka, te bodo morali pustiti tudi podnevi,» je rekel. «Tvoji stari ... ne bodo smeli ugovarjati. Odrasla boš in storila boš, kar bo po tvoji volji.»

«Čas je, oditi moram.» je rekla.

«Da,» je rekel. «Spremil te bom.»

Naslednjega dne je čakal; bil je neučakan in jezen, toda prijatelj ni prišel. Spet je legel večer. Sedel je z Evo na kupu žagovine, tople od njunih teles, in tedaj je zaslišal žvižg. Vstal je in odšel na dvorišče.

«Zakaj tako pozno?» je vprašal.

«Prej nisem mogel,» je rekel oni. «Oče se je napil in robantil po hiši. Zdaj spi. Kje imaš kletke?»

«Pridi,» je rekel deček.

Stopila sta v lopo.

«Tole je ta Naderov brat,» je deček rekel Evi. «Tisti, ki ga oče zaklepa z verigo. Prišel je po kletke.»

«Toda jaz moram iti,» je reklo dekletce.

«Ne boš počakala?»

Zmajala je z glavo.

«Oprosti,» je deček rekel prijatelju. «Skrivnost imava. Samo trenutek.»

«Dobro.»

Stopil je z dekletcem v kot.

«Zakaj ne počakaš?» je vprašal. «Prišel je vendar zaradi tega, da bi nama povedal.»

«Če se ne bom vrnila domov, me jutri sploh ne bodo spustili,» je zašepetala. «Ne veš, kakšen je moj oče.»

Stisnil ji je roko.

«Dobro,» je rekel. «Pojdi. Medtem bom vse uredil. Toda jutri pridi prej.»

«Potrebujeva za to več časa?» je vprašala.

«Ne vem,» je rekel. «Tega nisem nikoli počel. Toda otrok je otrok. Najbrž ne gre vse kar mimo grede.»

Dekletce je odšlo. Mladi Nadera je gledal za njo, dokler ni stopila v hišo in zaprla vrat za seboj.

«Kakšno dekle je to?» je vprašal.

«Ni pomembno,» je rekel deček.

«Iz Varšave?»

«Da.»

«Črna je,» je rekel oni na nekaj mislil. «Tudi oči ima črne in lase.»

Deček je napravil korak z levo nogo in pritisnil brado ob prsi.

«Ti ne ugaja?» je vprašal. «Reci, da ti ne ugaja.»

Oni ga je nenadoma treščil z glavo v trebuh, toda deček ga je dobro poznal in zato je bil pripravljen. Oče ga je včasih učil, kako se mora pretepati; takoj je skočil k onemu, ga dvakrat močo udaril in spet odskočil, vendar ni pozabil, da morajo delati tudi noge in da mora udarcu roke slediti tudi noga.

«Povedal bom bratu,» je zajokal oni.

«Tvojega brata se ne bojim,» je vzkliknil deček; verjel je v to, kar je govoril, držal je onega za ovratnik plašča in ga tresel. «Nikogar se ne bojim, nikogar.» Potem ga je potisnil in oni je zbežal prek dvorišča.

Stopil je v hišo in si ogledoval svoje okrvaljene dlani.

«Si padel?» je vprašal oče.

«Nisem.» je rekel. «Stepel sem se z Naderovim bratom.»

«Zakaj?»

«Prosim?»

«Dobro si slišal. Zakaj, ne sprašujem.»

«Ne morem ti povedati,» je tiho rekel deček.

«Ne moreš mi povedati?»

Deček je proseče pogledal mater.

«Ne morem,» je rekel.

«To je kaj drugega,» je rekel oče.

«Pojdi spat,» in potem, ko je deček že ležal v postelji, je sedel k njemu in se sklonil nadenj. «Si mu rekel, kje stanuje Eva?» je vprašal.

«Saj vem.» je rekel deček.

«In ti veš?»

«Kaj, očka?»

«Pa veš, kdo je Eva?»

«Eva?» je ponovil deček «Kaj si hotel reči, očka?»

«Nič, nič,» je rekel oče. «že prav. Toda ta Nadera. Mislim, da dela za Nemce. Vsaj tako govorijo ljudje.» Nenadoma je vstal, stopil k omari, vzel oprtnik, kožuh in smučarsko čepico. «Nič vama ne bodo storili,» je rekel. «Zame pa bo boljše, če izginem za nekaj dni.» In potem materi: «Stopi k njim in reci, da bi bilo bolje, če bi za nekaj dni izginili. Teh Naderov se bojim. Mogoče sem v zmoti, toda bolje je počakati na varnem.»

Mati je odšla.

«Ali očka ve,» je rekel deček, «da zveže tega Nadera oče z verigo, kadar odide z doma? Nekoč ga je celo zaklenil v klet in ta Nadera je sedel tam tri dni.» In potem je pozabil za Nadero, žalostno je pomislil, kako ni zvedel tistega, kar bi bil moral zvedeti, in da bo morala Eva še nekaj časa počakati in prihajati iz hiše le v mraku. Ni slišal, kdaj se je vrnila mati.

«In kaj pravijo?» je vprašal oče.

«Nočejo oditi,» je rekla. «Pravijo, da nimajo kam oditi. In da se to mora zgoditi, zdaj ali kasneje.» Opazovala je njegove debele in temne pesti, ki so se ukvarjale z zavezovanjem oprtnika. «In zdaj odhajaš?» je rekla.

«Tudi tako vaju ne bi mogel braniti,» je rekel. «Nič vama ne bodo storili. Prepričan sem. Njih pa bodo likvidirali.»

«In ni mogoče storiti?»

«Zdaj je prezgodaj, da bi govorili o tem,» je rekel. «O tem bomo razmišljali, ko bo vojna končana. Morda bo bog obvaroval Nemce, zanesljivo jih bo obvaroval. Mislim, da so med vsemi narodi bogu najpotrebnejši in jih bo zato obvaroval. Le kako bi vsi ljudje vedeli in čutili, kakšno je zlo. Tako pa bi se lahko opredelili za dobro.»

«Ne smeš tako govoriti,» je rekla. «če boš imel kdaj spet priložnost, da boš predaval v šoli, tega vendar ne boš storil.»

«Slab predavatelj sem bil,» je rekel. «Toda zdi se mi, da sem se nečesa naučil. Ko bo vojna končana, bom pripovedoval česa. In zdaj jih pojdem ubijat in prosil bom boga, naj jih varuje. Oglasil se vama bom.» Dal si je oprtnik na hrbet, stopil k postelji in poljubil dečka. Potem je stopil k peči, previdno odmaknil ploščico in potegnil na svetlo pištolo, zavito v mastno krpo. «Zjutraj vzemi malce mavca in zamaži tole ploščico,» je rekel.

«Pojdi z bogom.»

«Zbogom,» je rekel. «In povej mu, naj dobro gleda, ko jih bodo ubijali. Naj gleda in se uči. In naj se jih spomni vse življenje.»

«Oče je odšel in za seboj tiho zapri vrata. In deček je trdno spal in ni slišal očeta, ki je odhajal. Tudi njih ni slišal, ko so se ob štirih zjutraj ustavili pred hišo. Tudi njihovega glasnega razbijanja po vratih ni slišal in pasjega lajanja. Spal je dalje in ni vedel, da so tukaj in da razgrajajo, kajti prišli so ob štirih zjutraj in ravnali po načelu, da je zmagovalcu primeren vsak dnevni čas. Prebudil se je šele tedaj, ko ga je mati podrezala. Dvignil se je na postelji: napet in spočit kot mlada zverinica.

«Obleci se,» je rekla mati.

«Saj je nedelja,» je rekel deček.

«Da,» je rekla mati. «Kasneje boš spet legel, toda zdaj vstani.»

Oblekel se je in odšel pred hišo. Hotel je stopiti k avtomobilu, pa ga je mati prijela za roko. Stala je pod pristreškom stare lesene hiše in glasno dihala, on pa je čutil toploto njene dlani.

«Kaj se dogaja?» je vprašal. «Se je kaj zgodilo?» Ni mu odgovorila in tako je vnovič vprašal: «Se je kaj zgodilo?»

Opazoval je površino avtomobila, ki se je lesketala v rosi, psa, ki je ležal s stegnjenim jezikom, in ustja pušk. Potem je tiho požvižgal in pes je napeto dvignil koničasta ušesa. Policist, ki je stal ob strani, je napravil korak in rekel:

«Pojdita za nami.»

«Kam naju vodite?» je vprašala dečkova mati.

«Ne daleč,» je rekel policist. «Pogledali boste in se vrnili domov.»

«Sama pojdem,» je rekla mati. «Ni treba, da bi otrok gledal takšne reči. Menda sami razumete.»

Policist se je za trenutek obotavljal.

«Takšno je povelje,» je nejevoljno rekel. «Rekli so, da morajo vsi gledati. Za zgled.»

Odšla sta za policistom in Nemci. Mati ni izpustila njegove roke in dečka je bilo sram. Poskušal se je otresti prijema, kasneje še enkrat, toda mati ga je krepko držala. Žal mu je bilo, da nima očeta, oče ne bi nikoli tako ravnal. V najslabšem primeru bi mu dal roko na ramo in tako bi bila kot dva prijatelja, ki se po delu vračata domov.

Potem sta obstala in gledala, kako sta Evin oče in kmet pri katerem je prebival, kopala jamo. Delala sta naglo in molče. Videl je Evo, ki jo je njena mati držala za dlan, tako kot je držala njegova mati njega in hotel je stopiti k njej, pa je bila mati močnejša.

(Nadaljevanje na 7. strani)

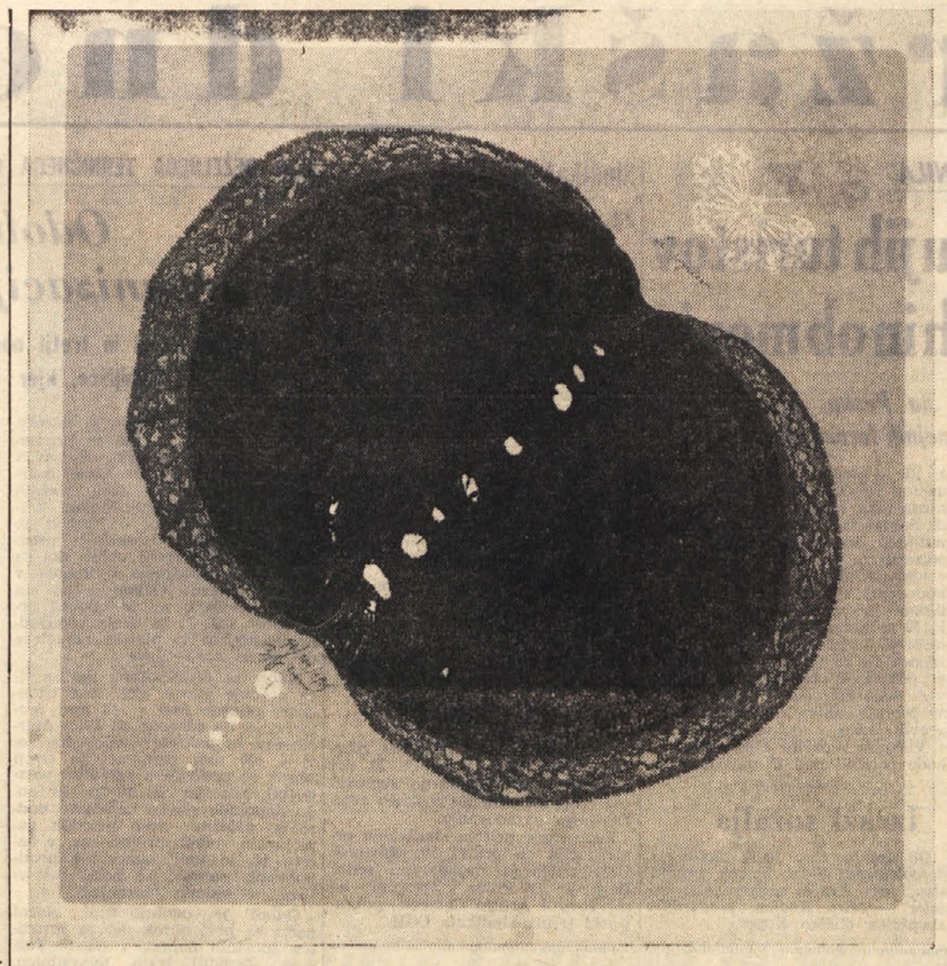

Sveti Apollonio: «Metulj»

Knjiga o peti prekomorski brigadi

Ko je pred štirimi leti izšla knjiga Prekomorci, posvečena tistim borcem osvobodilnega boja, ki so prišli s tujega ozemlja v sestav NOV in se borili v Prekomorskih brigadah, je bil storjen pomemben korak v zgodovinopisju narodnoosvobodilne borbe. Ne samo, da je ta knjiga odlično in objektivnejše kot druge knjige prej, predstavila udeležbo teh enot v osvobodilnem boju. Knjiga se je odkrito lotila še neobravnavane tematike, poudarila je velik prispevek, ki so ga prekomorske enote dale za osvoboditev, lotila pa se je tudi nekaterih delikatnih vprašanj, ki dotlej sploh niso bila obravnavana in so se jih avtorji podobnih del izogibali. V tej knjigi o borcih prekomorskih brigad je bilo tudi krajše poglavje posvečeno Peti prekomorski brigadi. To poglavje je na kratko prikazalo zgodovino te brigade, obenem pa prikazalo usode slovenskih fantov iz Štajerske, Gorenjske in Primorske, ki so kot nemški ali italijanski vojaki prišli v zavezniško ujetništvo, stopili nato v NOV in doprinesli pomemben delež k osvoboditvi in socialnemu preporodu slovenskega ljudstva in jugoslovanskih narodov. To poglavje pa vendar ni bilo dosti več kot poskus «postaviti stvari na svoje mesto», oziroma poskus spregovoriti o vprašanju, katerega načenjanje bi se morda nekaj let prej zdelo neprimerno. Za obširneje obravnavanje tematike pa je manjkalo tudi gradiva. Zdaj to nekdanje poglavje iz knjige Prekomorci nadomešča in dopolnjuje nova knjiga, ki je pravkar prišla na slovenski knjižni trg, knjiga z naslovom PETA PREKOMORSKA BRIGADA, katere avtorji so Jože Šmit, Rado Bordon in Albert Klun, izdala pa jo je Soča, založniško podjetje iz Nove Gorice, v knjižnici NOV in POS. Ta nova knjiga ne pomeni samo tehten prispevek zgodovini naše narodnoosvobodilne borbe — osvetljuje namreč nastanek in pot največje slovenske narodnoosvobodilne brigade, — temveč dokončno osvetljuje in na pravo mesto postavlja problem tistih slovenskih fantov, ki so kot nemški vojaki pribežali k zaveznikom, stopili kasneje v NOV in nato v bojih, pa tudi z življenjem, izpričali zvestobo novi Jugoslaviji.

Knjiga Peta prekomorska brigada ima poleg posvetil, uvoda in sklepne besede, kar vse je skupno delo vseh avtorjev, tri razdelke. Prvi razdelek knjige, z naslovom Izvor borcev in nastanek brigade, obsegajoč enajst poglavij, je napisal Jože Šmit. Bojno pot brigade, — tak je naslov drugega razdelka, — je v desetih poglavjih obdelal Rado Bordon. Poglavja o virih in bibliografiji je prispeval Albert Klun. Ta je sestavil tudi seznam padlih borcev in bork, seznam preživelih borcev brigade, seznam vodilnega kadra, po njegovi zamisli pa so bili izdelani tudi zemljevidi in skice. Za tretji, dokumentarni razdelek, je Rado Bordon prispeval tudi abecedni seznam oseb, seznam krajev in dežel, bil pa je tudi tehnični urednik in lektor. Skrbno je knjigo opremil Vladimir Lakovič.

Jože Šmit, znani slovenski pesnik, prevajalec in sam borec Pete prekomorske brigade, je v svojem prispevku, prvem delu knjige, obdelal vprašanje, kako in odkod so prišli borci v to prekomorsko brigado. Pri tem je snov zajel široko in osvetlil razmere v stari Jugoslaviji, neposredno pred vojno, prikazal predvojno nemško ekspanzijo v Sloveniji, nato usodo slovenskih fantov, od rekrutiranja v nemško vojsko, življenja v nemških enotah, do prebega k zaveznikom, do ustanovitve slovenskega bataljona, nastanka brigade in vključitve v narodnoosvobodilno vojsko. V teh poglavjih je Šmit stvarno in prepričljivo prikazal kako je prišlo do mobilizacije slovenskih fantov po Štajerskem in Gorenjskem, kako mobilizacije teh fantov ni mogla preprečiti niti narodnoosvobodilna vojska, niti ni mogla vseh teh sprejeti v partizanske vrste. Splošne razmere, nemška moč, ki je bila na vrhu svojih sil, pa tudi razvoj narodnoosvobodilnega boja so bili torej poglavitni vzroki, da so Nemci izvedli mobilizacijo in vpoklicali v nemško vojsko slovenske fante iz Gorenjske in Štajerske, čeprav tega po mednarodnem pravu ne bi smeli. Pri tem je treba upoštevati, da so Nemci Gorenjsko in Štajersko že pred vojno šteli za del nemškega ozemlja, in da so takoj po zasedbi izselili, pozaprli ali likvidirali slovensko inteligenco in napredno mislečo ljudi. Poleg vstopa v nemško vojsko prikazuje avtor tega dela knjige nadaljnje usode teh slovenskih fantov. Kljub neposredni nevarnosti so ti, večinoma v Franciji, pobegnili k zaveznikom, izpostavljajoč se pri tem dvojni nevarnosti, zavezniški in nemški. Tudi v Angliji so med zavezniki morali prestati še precej, preden so vstopili v NOV in se vključili v borbo proti sovražniku. Vse to je Šmit prikazal prepričljivo, logično, pošteno in razumevajoče, pa tudi človeško toplo, tako, kot je v resnici bilo. Njegova zasluga je, da je vse te okoliščine v knjigi jasno in odkrito prikazal, razložil, prikazal čas, razmere in okoliščine in usode slovenskih fantov, ki so kljub oddaljenosti, v tujini, brez stika z domovino, pod tujim vplivom, vendarle našli pravo pot.

Šmit se torej ne izogibije resnici, o vsem pripoveduje jasno in odkrito, dokumentira pripoved z zapiski neposrednih udeležencev in svojimi spomini in daje tako temu delu knjige polno vrednost in trajen pečat.

Rado Bordon, pesnik, prevajalec, publicist, tudi borec Pete prekomorske brigade, je imel morda lažje stališče. V svojem prispevku, obsegajočem drugi del knjige, je obdelal borbeno pot brigade. Svojo pripoved začenja Bordon s prikazom urejanja in organiziranja brigade, ki je bila ustanovljena dokončno v Splitu 23. decembra 1944. Nato prikazuje, kako je brigada stopila v boje, operirala v Dalmaciji, nato pa na pohodu preko Velebita in Like prišla v Slovenijo. Tu je po borbah s sovražniki aprila 1945 vkorakala v Črnomelj, kar je bil za takratno svobodno slovensko prestolnico velik dogodek. Brigada je imela takrat nad 2000 dobro oboroženih borcev, podoficirjev in oficirjev, približno 500 brzostrelk, 200 puškomitraljezov, osem minometov, protitankovsko opremo, radijsko postajo v zeč sprejemniki, nekaj kamionov in motociklov, saniteto in lastno intendaturo. Bila je torej najštevilnejša in najbolje opremljena slovenska brigada. Še pred

Sl. Ru.

(Nadaljevanje na 7. strani)

HVALE VREDNA POBUDA TRŽAŠKE REVIJE «L'ASTERISCO»

Mapa desetih svilografij italijanskih slovenskih in avstrijskih umetnikov

Med drugimi so v mapi zastopani tudi Rolando Mascarin in Dante Pisani iz Trsta ter Zvest Apollonio in Zmago Jeraj iz Slovenije

Revija «L'Asterisco» je izdala v mapi deset svilografij; podpise nosijo umetniki iz Veneta, iz Furlanije - Julijske krajine, iz Slovenije in iz Avstrije. To je ena najzgovornejših prič činamike, s katero je moč realizirati kulturno življenje v Trstu.

Treba je sicer računati, da je revija «L'Asterisco» že večkrat prevzela mednarodne obveze v prid likovne umetnosti. V preteklem letu je «Lo Asterisco» z velikim uspehom predstavil v Toulouseu v Franciji obširno selekcijo najobetajočih umetnikov «nouvelle vague» iz naše dežele; pred nekaj meseci je «Furlanski center plastičnih umetnosti» v Vidmu isto razstavo ponovil. Poleg tega bo revija «L'Asterisco» v mesecu avgustu predstavljala italijansko likovno umetnost na svetovnem mladinskem festivalu v Bayreuthu ob priliki slavnih wagnerjanskih proslav. Na Bavarskem bo tržaški kulturni center realiziral «ambientalno razstavo», ki se je bodo udeležili mladi umetniki iz naše dežele. Ti mladi umetniki bodo skušali v posebni stavbi, vgrajeni v okolje obširnega parka v Bayreuthu, vzpostaviti nove odnose komunikacijskih sredstev s pomočjo svojega slikarskega in upodabljajočega talenta. Revija «L'Asterisco», ki jo vodi kritik Tullio Reggente, je torej povsem opravičeno poklicana, da odigra svojstveno vlogo v svetu kulture med Deželami z medsebojnimi plodnimi odnosi. Mapa desetih svilografij predstavlja očiten eksperiment v tem sektorju in pomeni odličen rezultat prav zaradi izključno kulturnega značaja izbranih likovnih plasti. Odzvali so se vabilu in pristopili k iniciativi italijanski umetniki Mario Baldan iz Vidma, Marina Apollonio iz Benetk, Anselmo Anselmi iz Benetk, Rolando Mascarin iz Trsta, Dante Pisani iz Trsta, slovenska umetnika Zvest Apollonio in Zmago Jeraj ter avstrijski umetniki Kurt Kocherscheidt, Peter Pongratz in Robert Zeppel - Sperl.

Grafično opremo mape je oskrbel Mario Baldan, kritične oznake, ki spremljajo publikacijo so pripravili Tullio Reggente, Carlo Milic (odgovorni pri oddelku za «likovno umetnost») ter Gianfranco Viatori (odgovorni pri oddelku za «obveščanje in grafično opremo»). Kar zadeva izbiro tehnike za opremo, ki je prav gotovo najsodobnejša v reprodukcijah in umetniške grafike, povzamemo iz kritične beležke Gianfranca Viatorija citat znanega grafičnega umetnika Carla Munarija: «svilografija je posebno priporočljiva za reprodukcije, ki terjajo upodabljanje sofističnih posebnosti, skratka takih aspektov realnosti, za katere je potrebna svojstvena kromatična vibracija».

Torej je govora o pravih in avtentičnih «umetniških nalogah», pri katerih je rokodelski postopek, ki se je sicer razvil v zelo specializirano in popolno tehniko reprodukcije, obdržal avtonomne grafične karakteristike, vendar obogatene v prej nedosegljivi kromatični lestvici.

Izbira imen je bila pogojena želji po čim jasnejši sliki skupnih interesov na nivoju vizualnih formulacij umetnikov širokega zemljepisnega prostora od Benetk do Ljubljane in od Trsta do Dunaja. Tako je torej prišla do izraza po eni strani spoznavna nota vračajoče se ekspresionistične podobe, ki spada tudi v «novi realizem», po drugi strani pa niso ostali ob strani plodni vplivi strukturalizma in abstrakcije izhajajočih iz novega pristopa k nemši «Bauhaus» in novi interpretaciji «abstraction lirique» druge povojne pariške dobe («école de Paris»).

Ko je bilo torej mogoče ustvariti primeren prostor (s formulo mape desetih svilografij v stoeden izvodih, oštevilčenih in podpisanih od avtorjev) za enotni umetniški izraz, ki se je paralelno razvil v sosednih deželah, tako pogosto ekonomsko in finančno povezanih, je revija «L'Asterisco» utrdila svoje že petletno delovanje v prid čimtrdnejših povezav med umetniškimi skupnostmi in še posebej med posameznimi osebnostmi najbolj talentiranih umetnikov iz nove italijanske, slovenske in avstrijske generacije. Na podlagi te iniciative se pripravlja obnovljeni in obširni program kulturne dejavnosti z namenom, da prenese preko deželnih meja individualne razstave slikarjev in kiparjev, zmožnih ustvariti formalni in komunikacijski dialog, ki ga je treba posredovati protagonistom kulturnega življenja sosednih skupnosti.

Ob analizi posameznih motivacij, ki odpirajo diskusijo v tej mapi, je treba začeti pri izbiri avstrijskih umetnikov. Ta izbira, kot je razvidno iz kritičnih beležk, se nam zdi najbolj kompaktna v zvezi z razgibanostjo in estetsko «formo». Pongratz, Zeppel - Sperl in Kocherscheidt spadajo k šoli dunajske «Neue Wirklichkeit», in sicer k tistemu «novemu realizmu», ki je globoko zakoreninjen v naukih in izraznih sredstvih ekspresionizma. Peter Pongratz, s svojim «Podzemskim srcem» sprejme vase plast simboličnega kriticizma in uspe upodobiti emblematične motive, ki izhajajo iz rafinirane in kultivirane tradicije svojstvenega izrazoslovja nemške kulture. Krepkeje zasidran v ekspresionizmu, Robert Zeppel - Sperl («Marco Polo») nudi primer «formalnega načina», s katerim tradicija sprejema pripovedne obveznosti v okviru likovne razgibanosti. Kurt Kocherscheidt («Čudo sveta»), nudi tretji izraz ob problemu upodabljanja, ki ga predlaga «dunajska linija»: «podeželska» alegorija, ki preveva sliko, se poraja ob jasni viziji tistega, kar je ameriška tematika «pop» ustvarila v okviru sodobnega upodabljanja, pod profilom esencialnosti pripovednega postopka.

Vsi trije avstrijski ustvarjalci prispevajo svoj visoki delež zlasti zaradi prefinjene izrazitosti risarskega črteža in zaradi prevdane izbire kromatičnosti. Slovenska umetnika predstavljata dva motiva, ki sta med seboj popolnoma diferencirana in ki tvorita ekstremna pola pripovednega izraza, trenutno zastopanega v slovenski šoli, potem ko so že dokazali svojo mojstrsko zrelost Kregar in Stupica, Makuc in Semec. Zvest Apollonio nudi estetsko atmosfero upodabljanja, v katerem je moč izbrati tajna znamenja naše sodobnosti; Zmago Jeraj pa prikliče iz ljudskega izrazoslovja očarljivo problematiko «naive».

V «Metulju» Apollonio odklanja sleherno neposredno ilustrativno obliko s pomočjo fotografskih aktualnih podob, s katerimi dopolnjuje žuželkin profil; rezultat je posebno učinkovit v tezi novega likovnega humanizma, ki stremi k lokalizaciji in podžiganju duhov iztrganih slovenski in italijanski kulturi. Jeraj pa se kaže zakoreninjen v formulah, ki močno spominjajo na primitivno ljudsko upodabljanje. Vendar se zdi, da «Miza in nož» prekorači pripovedne sheme v očjem pomenu besede in se dvigne v pomembno znamenje nekega metafizičnega sveta.

Anselmo Anselmi in Marina Apollonio, oba iz Benetk, sledita najsodobnejšim tokovom, kljub temu da nekaj dolgujeta veliki šoli nemške «Bauhaus». Anselmi projicira grafično podobo ene svojih magičnih «škatel», za katere je dobil veliko priznanje ob «Premio San Fedele» v Milanu; Apollonijeva vztraja v svojem optičnem iskanju, ki nedvomno ima svoj veliki strukturalistični pomen.

Mario Baldan, privzgojen videmski umetnik, se je pred kratkim predstavil v tržaški galeriji «La Lanterna» z obširnim opusom, iz katerega so bogato izhajale teze, ki visoko kvalificirajo vsebino odlične «forme» bodisi v končni ideji kakor tudi v uporabljenih tehnikah.

Tržaško upodabljajočo umetnost predstavljata Dante Pisani in Rolando Mascarin; kljub temu da se v obeh likovni izraz izteka v determiniranju zaznavnega momenta, vsak zase sledita različnim potem v motiviki in tehniki.

Pisani je lirično zamaknjen v osnovno misel, ki jo obvaruje s pozitivno zmožnostjo kompozicijske sistematizacije likovnih elementov, ustrezno spojenih v dokončnem proizvodu. Mascarin, v svoji zmožnosti popolnega posredovanja, prevzema tradicionalno podobo in jo razčlenjuje z naknadnimi postopki kromatičnih ocenjevanj, da v njih najde tisto izvirno bistvo, ki označuje vizijo «nove realnosti».

Mapa revije «L'Asteriscо» dopolnjuje izredno vabljivo panoramo bodisi zaradi svoje prerogative, ki se kaže v angažiranosti na visokem nivoju, kakor tudi zaradi pomembnosti sodelujočih umetnikov.

C. M.

* Mapa «10 svilografij» revije «L'Asterisco» stane 60.000 lir in je v prodaji v Tržaški knjigarni. Izvodi so oštevilčeni in podpisani, njihova naklada znaša 101.

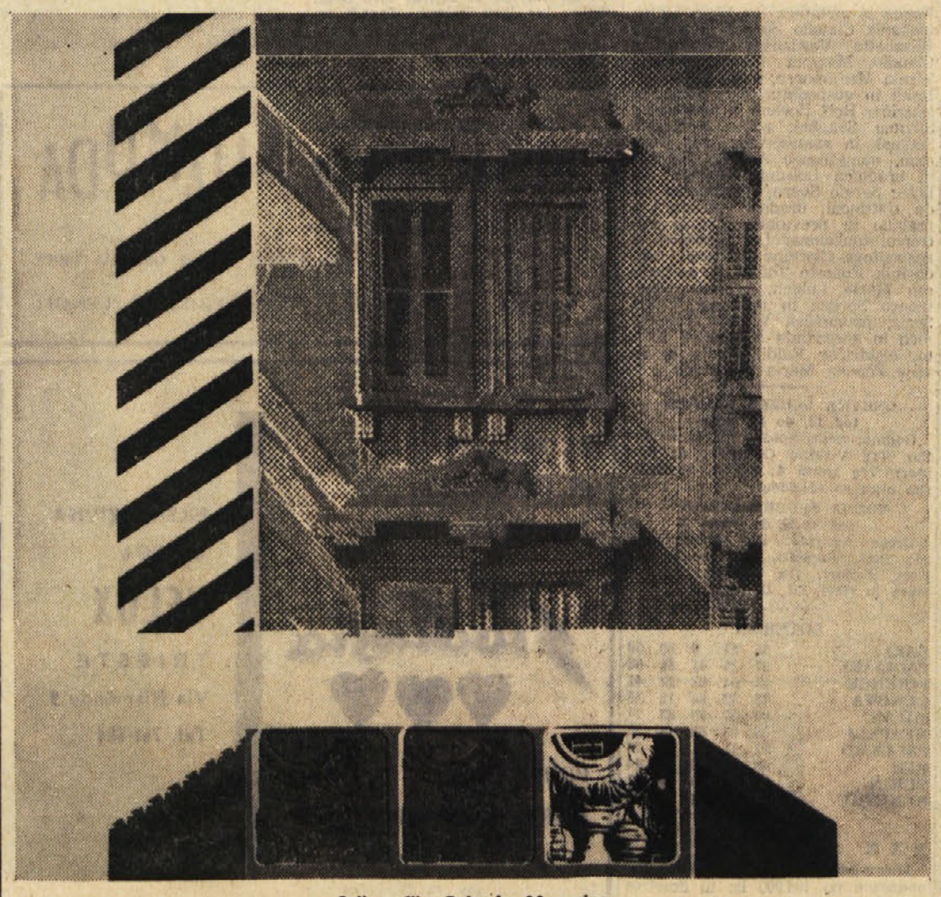

Svilografija Rolanda Mascarina

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 31,8, najnižja 23, ob 19. uri 26,2 stop., zračni tlak 1013,8 stanoviten, vlaga 65 odst., veter jugozahodnik 13 km na uro, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 21 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 3. avgusta
AVGUSTA
Sonce vzide ob 5.50 in zatone ob 20.32 — Dolžina dneva 14.42 — Luna vzide ob 22.57 in zatone ob 12.17
Jutri, PONEDELJEK, 4. avgusta
DOMINIK

VROČINA SE JE ZOPET POVRNILA

Velik promet domačih in tujih turistov na cestah, mejnih prehodih in ob morju

Dolge kolone avtomobilov zlasti na prehodu na Pesku, kjer bi morali poskrbeti za bolj smotrno opravljanje mejnih formalnosti

Po pravcatih pasjih dneh, ko je vročina jemala ljudem sapo, ko so stanovanja ostajala brez vode in niso celo noči dopuščale človeku zasluženega počitka, se je konec julija končno priklatila izpod Nanosa rahla osvežujoča burjica in prepodila nad naše kraje grozeče oblake. Marsikdo je tedaj svobodneje in bolj sproščeno zadihal. Nekajkrat je zabliskalo in zagrmelo, padlo je nekaj kapljic dežja in že se je nebo razjasnilo in neznosna vročina je pritisnila huje kot prej, kot bi jo privabil nastajajoči avgust, ki prinaša vselej s seboj duh po bližajočem se velikem šmarnu. S tem pojmom je namreč tesno povezan pojem počitnic. Vsakdo si zaželi ob tem času nekoliko dopusta, če ga ni užil že v juliju, da si v prijetnih letoviščarskih krajih prežene nekaj tiste napetosti, ki se je v njem nabrala pri vsakodnevnih enoličnih opravilih v teku dolgih vročih dni. Trgovine, uradi in podjetja se marsikje zapirajo in mesto se počasi prazni. Po ulicah je vedno manj avtomobilov, tudi pešci so vedno redkejši in kar jih je, so povečini turisti iz raznih krajev sveta, ki poželjivo stikajo za zanimivostmi in se v ta namen priklatijo iz bližnjih prijetnih letoviščarskih krajev v tesnobno mesto.

Le ceste se na ta način polnijo: domačini odhajajo, tujci prihajajo. Človek se mora skoraj posluževati žepnega priročnika, da lahko razbere raznolike evidenčne tablice tujih avtomobilov, ki krožijo malone po vseh cestah. Zadnje čase so turisti odkrili celo stranske poti, ki jim omogočajo hitrejše premike iz enega kraja v drugega.

Včeraj je bilo po vseh cestah nenavadno živahno. Temperatura je namreč ponovno poskočila; živo srebro se je vrtoglavo povzpelo do številke 32 ter jo ponekod preseglo. Kot bi to vplivalo na promet, so tudi vse državne, pokrajinske in občinske ceste zaživele. Poleg številnih tujcev pa se je po njih vozilo tudi precej Tržačanov, ki so si s prvimi dnevi avgusta priskrbeli dopust in odpotovali v razne letoviščarske kraje, ali pa so se le za nekaj uric napotili na zgornji Kras, da bi se nauživali prijetne sence.

Promet se seveda najobčutneje zavozla pri obmejnih prehodih. Iz podatkov, ki jih je objavil statistični urad obmejne policije, je razvidno, da je šlo samo v letošnjem juniju skozi mejne prehode na našem področju skoraj 7 milijonov ljudi. V glavnem so seveda to turisti, ki odhajajo na oddih k bližnji istrski obali in naprej po Dalmaciji ali pa gredo v notranjost Slovenije. Po isti poti se seveda nato vračajo. Vse to ustvarja dolge kolone pred in po obmejnem prehodu, ki se včasih raztezajo po več kilometrov v dolžino.

Včeraj je bilo stanje na vseh važnejših obmejnih prehodih neznosno. Avtomobilska kolona je na italijanski strani pri bloku na Fernetičah segala do železniškega mostu med Fernetiči in Općinami. Na jugoslovanski strani pa so bile vse štiri steze natrpane. Računajo, da je samo včeraj šlo skozi obmejni prehod približno 100.000 ljudi. V glavnem je to promet avtomobilov, a mnogo je tudi turistov, ki prihajajo z avtobusi.

Podobno stanje je bilo tudi na škofijskem bloku, kjer je bila kolona tudi dolga več sto metrov, ter na Pesku, kjer so avtomobili segali do borovega gozdička nad Drago. Kljub res neverjetno velikem številu avtomobilov pa bi se promet vseeno lahko odvijal hitreje in bi ne bile kolone tako dolge, če bi na bloku nekoliko hitreje urejevali zadevne formalnosti s potrebnimi listi in propustnicami.

Skupščina PSI v Križu

PSI sporoča, da se je sestala skupščina članov PSI v Križu, katere so se udeležili tudi pokrajinski tajnik G. Giuricin, organizacijski tajnik Giacchetti in predstavnik slovenske komisije Gregorič. Predsedoval je tajnik sekcije Rado Maganja. Tajnik Giuricin je pohvalil sekcijo, da je strnjeno zavrnila razkol ter je orisal politični položaj. Na koncu je pozval člane, naj skušajo pridobiti nove ljudi za boj za uresničenje socialističnih načel.

Na koncu so izglasovali resolucijo, v kateri so zavrnili poskus KD, da bi sestavila enobarvno vlado ter so se izrekli za vlado leve sredine.

Nova javna dela

Na deželnem odborništvu za kmetijstvo se je sestal posvetovalni odbor za melioracije, ki mu je predsedoval deželni odbirnik Comelli. Na seji so proučili razna javna izboljševalna dela.

Kar se tiče del za ureditev voda in gozdov, so bili **odobreni** načrti, ki jih je predložila Karnijska skupnost v Tolmeču in ki se tičejo gornjega toka Tilmenta v občini Forni di Sopra, za kar bodo potrošili 40 milijonov lir. 20 milijonov lir bodo potrošili za ureditev nekega potoka v tej občini, 60 milijonov lir za hudournik v občini Paularo, 30 milijonov lir v občini Forni di Sotto in 19 milijonov v občini Prato Carnico. V Reziji bodo porabili 10 milijonov lir za ureditev istoimenskega potoka. V občinah Dreka in Grmek bodo potrošili 27 milijonov lir za pogozdovanje. Nadalje bodo popravili cesto v dolini Krnahte in v Viškorši v občini Tipana, za kar bodo porabili nad 15 milijonov lir.

Izrazi sožalja

Ob izgubi tov. Rada Rauberja, dolgoletnega člana vašega uredništva, vam izraža najiskrenejše sožalje — Miro Kocjan, predsednik skupščine občine Koper.

Sindikat FIP-CGIL za upokojene pomorščake

Sindikat upokojencev CGIL nam je poslal sporočilo, v katerem pravi, da je pooblastil vsedržavni sindikat FIP—CGIL, naj poseže pri pristojnem ministrstvu in vsedržavni upravi INPS zaradi krivice, ki je prizadela pomorščake, ki so bili upokojeni pred 1. januarjem 1965. Tem namreč niso bili priznani poviš ki v skladu z zakonom 153 od 1. maja 1969. Sindikat upokojencev je protestiral tudi pri pokrajinski upravi INPS, vendar je vprašanje vsedržavnega značaja in se mora rešiti v osrednjih sindikalnih zvezah.

V zvezi s tem se je osebno obvezal vsedržavni tajnik FIP—CGIL senator Renato Bitossi.

Vse druge informacije prejmejo upokojenci na sedežu svojega sindikata v Ul. Pondares 8.

Javno zborovanje CGIL na Trgu Garibaldi

Na pobudo Nove delavske zbornice—CGIL bo v torek ob 20. uri na Trgu Garibaldi javno zborovanje proti vsakršnemu poskusu avtoritarnega nazadovanja.

Zborovanje prireja sindikalna organizacija ob priliki 50. obletnice škvadrističnega napada na sedež Delavske zbornice. Zbranim bo spregovoril Arturo Calabria, pokrajinski tajnik sindikata CGIL.

SEJA DEŽELNEGA TEHNIČNEGA ODBORA

Odobritev načrtov za urbanizacijo pri Rocolu

Gre za drugi in tretji obrok del za razne napeljave na zemljišče, kjer bodo zidali ljudske hiše

Na svoji zadnji seji je deželni tehnični odbor, ki mu je predsedoval deželni odbornik za javna dela Masutto, proučil razne načrte in ocene, ki se tičejo važnih javnih del v Furlaniji-Julijski krajini. Med elaborati, o katerih se je odbor ugodno izrekel, je predvsem drugi in tretji obrok del za urbanizacijo področja v Rocolu v tržaški občini. Odbor je na eni izmed prejšnjih sej že odobril prvi obrok del, ki se tičejo vodovodne, električne in plinske napeljave ter javne razsvetljave.

Načrt za drugi obrok del se tiče gradnje glavne električne napeljave, plinske cevi s 150 mm premera, ki bo odcepek od Ulice Marchesetti in položitev vodovodne cevi s 100 mm premera. Za tretji obrok se predvideva zgraditev električnih napeljav po 10 kv, ki bodo dopolnile glavno napeljavo področja, položitev dveh plinskih napeljav in vodnih priključkov, v načrtu pa je tudi namestitev protipožarnih naprav, ki bodo sestavljene iz sedmih hidrantov.

Odbor je odobril tudi glavni načrt za prvi obrok del za zgraditev športnih naprav v občini Tarčent. Zgradili bodo telovadnico, bazen in tenisišče. Prvi obrok del se tiče zgraditev telovadnice z ustreznimi napravami. Načrt predvideva 135 milijonov lir izdatka, od katerih bodo porabili za prva dela 70 milijonov. Dežela bo prispevala denar na podlagi zakona štev. 20 iz leta 1966, ki določa prispevke za športne naprave.

Med raznimi načrti, ki se tičejo javnih del, za katere je določen deželni prispevek, je odbor proučil tudi načrt za gradnjo hotela v Forni di Sopra.

Pet mladoletnikov ranjenih pri cestni nesreči

Prevelika hitrost je bila včeraj ponoči okrog enih spet vzrok hude prometne nesreče, ki je zahtevala pet ranjencev. Vsi ponesrečenci so mladoletniki med 16. in 18. letom starosti.

Do nesreče je prišlo okrog 1 ure po polnoči na nekem ostrem ovinku v bližini pristanišča Sv. Roka. Mladeniči so se peljali z malim furgonom Ape, ki ga je upravljal 18-letni Ladi Cociani iz Milj Ul. Lungomare Venezia 3 od Oreha proti Sv. Roku. Na nekem ovinku pa se je malo vozilo zaradi prevelike hitrosti ter teže, ki jo je prevažalo, prevrnilo na cestišče ter po nekaj metrih divjega drsenja po asfaltu treščilo v obcestno ograjo. Mlade potnike, ki so vsi študentje, je pri tem vrglo z vozila na cestišče, kjer so se vsi precej poškodovali. Poleg Cocianija so se v «Ape» peljali še 16-letni Nevio Nesladek iz Milj Ul. Scala d'Oro 8, 17-letni Claudio Pelos iz Ul. Tonello 7, 16-letni Giuseppe Mameli iz Milj Ul. Frausin 5 ter 17-letni Diego Bossi iz Ul. Foschiatti 1.

Mimo vozeči avtomobilisti so ponesrečencem nemudoma priskočili na pomoč ter slednje štiri odpeljali v splošno bolnišnico še pred prihodom rešilnega avta Rdečega križa, katerega so tudi nemudoma poklicali na kraj nesreče. S slednjim so končno odpeljali v bolnišnico tudi Cociannija, medtem pa so si agenti cestne policije zapisovali podrobnosti o nesreči ter urejevali promet, ki je bil za nekaj časa preusmerjen na desno stran cestišča.

Nova razstava v Sesljanu

Avtonomna ustanova za turizem na devinsko - nabrežinski obali letos prireja razstave zelo znanih likovnikov. Komaj so včeraj sneli s sten dela tržaškega likovnika Righija, ki sicer živi in ustvarja v Rimu, so na stene razstavne dvorane ustanove v Sesljanu razobesili celo množico del dveh umetnic, ki sta sicer po rodu z Dunaja, ki pa živita na Švedskem. Gre za umetnici Pepi Weixlgaertner - Neutra ter Elisabeth Soederberg-Weixlgaertner, ki sta pred dnevi zaključili razstavo svojih del v Padovi in prenesli sedaj nekaj del v Trst.

Umetnica Pepi Weixlgaertner je žena nekdanjega direktorja dunajskega muzeja za zgodovino umetnosti prof. Arpada Weixlgaertnerja, ki se je bil ob nastopu nacizma temu uprl in šel raje v izgnanstvo. Elisabeth Soederberg pa je njena hčerka. Preselil se je bil z družino na Švedsko, kjer njegova 84 letna gospa Pepi in hčerka Elisabeth živita in ustvarjata.

Ker se v tej naši beležki ne moremo spuščati v ocenjevanje razstavljenih del, bomo zabeležili le dejstvo, da najdemo dela teh dveh umetnic že po največjih muzejih sveta, vrh tega pa sta umetnici, predvsem mati, razstavljali doslej po vsej Evropi in tudi v številnih deželah onstran Atlantika, pa tudi na Japonskem in drugod.

Razstava bo odprta do 14. t.m. in zasluži, da si jo ogledamo.

DIDI BRADAMANTE

ki je 28. julija t. l. promovirala na medicinski fakulteti v Turinu iskreno čestitajo nona, teta, stric, Igor, Irena in Vanja.

V petek sta praznovala srebrno poroko

PINO in LIDIJA CEPAR

Ob tem jubileju jima čestita družina Grmek.

Računski dvor je odobril obračun deželne uprave za lansko leto

Zvišani izdatki v socialne namene - Vsota pasivnih ostankov se je proti koncu l. 1968 nekoliko znižala

26. julija je računski dvor proučil obračun deželne uprave za leto 1968 in je izdal razsodbo «parifikacije». Razsodbo spremlja tudi poročilo, ki ga bodo predložili deželnemu svetu skupaj z obračunom za finančno leto, ki se je končalo decembra. Na seji računskega dvora sta bila navzoča tudi odbornik Varisco in deželni ravnatelj za knjigovodstvo dr. Bernes.

Kakor prejšnja leta so tudi letos predložili obračun v določenem roku, ki ga predpisuje deželni statut, tako da lahko računski dvor «parificira» do 31. julija. Poleg tega pa se je tudi pokazalo za zelo koristno in pozitivno, da deželni svet razpravlja hkrati o obračunu za prejšnje leto in o proračunu za naslednje leto. Zaradi tega bo tudi letos deželni svet razpravljal o obračunu za leto 1968 o proračunu za leto 1970.

Na svoji zadnji seji je deželni odbor z zadovoljstvom vzel na znanje «parifikacijo», s čimer se dejansko priznava, da je bil proračun za leto 1968 popolnoma v redu in zakonit ter da je bil v skladu z deželnim statutom, kar se tiče rokov. O tem je poročal v imenu odbornika Tripanija deželni odbornik Varisco, ki ga nadomešča ves mesec avgust pri vodstvu odborništva za finance. Varisco je dejal, da je znašal 1968. leta izdatek 49 milijard 252 milijonov 281 tisoč lir od katerih je odpadlo 74,15 odstotka na račun kapitala in 25,85 odstotka na tekoče izdatke. V odnosu do začetnega predvidevanja 37 milijard lir izdatka, so bile spremembe glede povišanja izdatka možne na podlagi večjih dohodkov (8 milijard in pol lir), ki jih je prejela dežela od države na podlagi raznih posegov na gospodarski sektor, in sicer v skladu z zakoni, ki predvidevajo te prispevke. Zaradi tega se je zboljšal odstotek v odnosu med tekočimi izdatki in izdatki v kapitalu, in sicer kar za 8 odstotkov. Zato je zelo ugodno razmerje med tem, kar dežela uporabi za lastno delovanje, in med tako imenovanimi socialnimi izdatki (12 milijard in pol) in med investicijami (35 milijard 779 milijonov).

Kar se tiče pasivnih ostankov (nakazani izdatki, do katerih pa še ni prišlo, kaže obračun, da se je proti koncu leta 1968 znižalo število teh ostankov, kar pomeni, da so se razna dela in investicije bolj pospešeno izvajali. Ostaja pa dejstvo, da se denar čim bolj počasi troši, tem večji je upravni in tehnični postopek pri izvajanju in uresničevanju načrtov. Kadar gre za investicije, se vsa stvar mnogo bolj zavleče, kot če gre za tekoče izdatke. Končno je treba še ugotoviti, da obračun za leto 1968 kaže, da so se izdatki v socialne namene zvišali na 14,59 odstotka celotnega izdatka, nasproti 9,79 odstotka v obračunu za leto 1967.

Festival «Dela» v Dolini

Včeraj se je začel v Dolini festival «Dela». Otvoril ga je podpredsednik kontrolne federalne komisije partije Franc Gombač, ki je prikazal pomen praznika in poudaril, da je festival manifestacija ob 50-letnici ustanovitve lista in opustošenja Združenih sedežev v Trstu, ki so ga izvedle fašistične tolpe leta 1919 ter da se zato vključuje v vrsto manifestacij proti avtoritarizmu in fašizmu v naši državi. Nato so nastopili združeni pevski zbori pod vodstvom prof. Ignacija Ote in ob spremljanju prof. Oskarja Kjudra ter pevski zbor «Prešeren» iz Boljunca pod vodstvom pevovodje Draga Žerjala.

Manifestacija se bo nadaljevala danes s pričetkom ob 15. uri.

Popoldne bo nastopil tako pričakovan folklorni ansambel «Vinko Korže» iz Ptuja, ki bo prvič v Trstu in ki je žel veliko uspeha pred kratkim na folklornem festivalu v Kopru ter drugje po svetu. Štajerski ansambel bo nastopil z vrsto narodnih plesov v nošah.

Pozdrav federacije bosta prinesla poslanec Albin Škerk in senator Paolo Sema. Predsedoval bo shodu deželni svetovalec in dolinski župan Dušan Lovriha.

Festival se bo zaključil v ponedeljek z nastopom «Tria Bordon».

Bodisi v nedeljo bodisi v ponedeljek bo ples z orkestrom «Kras». Poslovali bodo dobro založeni kioski z raznimi specialitetami in dobrim vinom.

Prirejena bo tudi razstava knjig, ki bodo naprodaj.

Odprta pralnica pri Sv. Jakobu

Občinski odbornik za ekonomat De Gioia je včeraj odredil, naj ponovno odpirajo ob ponedeljkih in sredah javno občinsko pralnico v Ul. S. Giacomo in Monte, ki je bila začasno zaprta iz službenih razlogov. Odbornik De Gioia je pred dnevi sprejel odposlanstvo žena šentjakobskega okoliša, ki so ga prosile, naj sprejme ta ukrep.

Hudi prometni nesreči dveh motociklistov

Eden izmed obeh mladeničev je v smrtni nevarnosti

Precej huda nesreča se je pripetila včeraj okrog polnoči na državni cesti št. 15, v bližini podjetja «Gaslini». Dva mladeniča, od katerih je eden v smrtni nevarnosti, sta se z vespo z vso silo zaletela v obcestno drevo, ko sta se iz mesta peljala proti Žavljam.

Agenti prometne policije, ki so prišli na kraj nesreče, niso še ugotovili, kako je do nesreče pravzaprav prišlo. Menijo, da je 18-letnega Alessandra Rutarja iz Drevoreda Elizejskih poljan, ki je vozilo z registracijo TS 36485 upravljal, obšla nenadna slabost in je izgubil nadzorstvo nad vozilom, ki je tako zašlo s ceste ter treščilo v drevo. Rutarja so kmalu nato v nezavesti pripeljali z rešilnim avtom Rdečega križa v splošno bolnišnico, kjer so ga zaradi hudega udarca v glavo in odrgnin po nogah sprejeli s strogo pridržano prognozo na nevrokirurškem oddelku. Mladenič je namreč pri nesreči zadel z glavo ob drevo.

Nekaj minut kasneje so z nekim zasebnim avtomobilom pripeljali v bolnišnico tudi njegovega prijatelja, 17-letnega Luco Villinija iz Ul. Piccardi 50, ki je sedel na zadnjem sedežu vozila. Njegove poškodbe pa so bile lažjega značaja, saj se je pri padcu nekoliko odrgnil po rokah, in so mu zdravniki dali le prvo pomoč, nakar so ga odpustili iz bolnišnice.

Včeraj pozno popoldne, pa je moralo osebje Rdečega križa še po eno žrtev prometne nesreče s hujšimi posledicami. 15-letni študent Roberto Pipitone iz Zindisa št. 11, ki se je okrog 19. ure peljal z motociklom «ciao» z Milj proti Lazaretu, se je pri poslopju št. 31 čelno zaletel v nasproti prihajajoči avtomobil fiat 850 z registracijo FO 171640, ki ga je upravljal 22-letni Luciano Maraldi iz Ulice Rossi 18 v Trstu.

Pri trčenju je mladi študent padel na tla ter si zlomil levo stegnenico ter levo koleno. Zaradi tega so ga sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer se bo moral zdraviti približno 80 dni.

Razna obvestila

Odhod dečkov v kolonijo v Nabrežini bo v ponedeljek, 4. avgusta. Dečki naj bodo na sedežu v Ulici Machiavelli št. 22 ob 15.30.

Izleti

SPDT priredi 15. avgusta za veliki šmaren izlet v Kamniško Bistrico in nato z žičnico na Veliko planino. Vpisovanja samo do 9. avgusta v Ul. Geppa 9-II.

Obveščamo odbornike, da ob čajni seji 6. in 13. avgusta odpadeta.

Prosvetno društvo Slavko Škamperle priredi 7. septembra enodnevni izlet na Gorenjsko na Ljubelj in v Kropo. Vpisovanje in pojasnila na tel. 70-834 od 9. do 13. in od 16. do 20.30.

Udeleženci desetdnevne ture v Kamniške Alpe naj se zberejo v ponedeljek v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa št. 9.

MIRAMARSKI PARK
Predstave
«LUČI IN ZVOKI»
Urnik tedenskega sporeda

Ponedeljek: ob 21. «Maximilian of Mexico» v angleščini; ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.
Torek: Tedenski počitek.
Sreda: ob 21. «Der Kaisertraum von Miramare» v nemščini; ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.
Četrtek: ob 21. «Maximilian of Mexico» v angleščini; ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.
Petek: ob 21. «Der Kaisertraum von Miramare» v nemščini; ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.
Sobota: ob 21. in ob 22.15 dve predstavi «Massimiliano e Carlotta», obe v italijanščini.
Nedelja: ob 21. «Der Kaisertraum von Miramare» v nemščini; ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.

Avtobus «M» s postajališča tramvaja «6» (Barkovlje) do parka ob 20.30 in 21.45. Od parka k postajališču tramvaja «6» (Barkovlje) odhodi po obeh predstavah.

Kino

PARK MIRAMARSKEGA GRADU: «Luči in zvoki». Ob 21. «Der Kaisertraum von Miramare» v nemščini; ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini. Avtobus «M» vozi iz Barkovelj, postajališče tramvaja «6» od Miramara pred predstavo in po njej.

Jutri, v ponedeljek, 4. avgusta ob 21.00 «Maximilian of Mexico» v angleščini, ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.

* * *

Grad sv. Justa

V torek 5. in v sredo 6. avgusta «Mehiški nacionalni balet» pod vodstvom Amalie Hernandez. Folklora in revija v čudoviti spojitvi pesmi, glasbe, plesov in barv. Prodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni, Pasaža Protti št. 2, tel. 38-547. Začetek ob 21. uri.

Jutri zvečer ob 21. uri bo na gradu sv. Justa zadnja ponovitev Verdijeve opere Rigoletto ob isti zasedbi. Gre za predstavo, ki je odpadla v četrtek zaradi neugodnega vremena in za katero veljajo tudi takratne vstopnice. Prodaja vstopnic se nadaljuje pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

* * *

Nazionale zaprto.
Grattacielo 16.00 «Il capitano di lungo... sorso». David Niven, Faye Dunaway. Technicolor.
Fenice zaprto.
Eden 16.00 «Lasciami baciare la farfalla». Peter Sellers. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Excelsior 16.00 «Il bell'Antonio», C. Cardinale, M. Mastroianni, P. Brasseur, R. Morelli, Thomas Millian.
Ritz 16.00 «La vendetta di Gwangi». Technicolor.
Filodrammatico 15.00 «Jeaux d'amour». Sylvie Coste, Jack Bernard. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 15.00 «Susanna e i suoi dolci vizi alla Corte del Re». Terry Torday, D. Hunter. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Aurora 16.00 «La signora nel cemento». Frank Sinatra. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Cristallo 15.30 «Ammazzali tutti e torna solo». Frank Wolfe. Technicolor.
Capitol 16.30 «Jan, re della giungla». Steve Fave, Hippy Schaum.
Impero zaprto.
Vittorio Veneto 15.00 «Il teschio di Londra». Claude Farrel. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale 14.30 «Ramon il messicano». Robert Hundar Wilma Lindanar. Technicolor.
Abbazia 15.00 «Un buco in fronte». Anthony Ghidra, Robert Hundar. Technicolor.

KINO «IRIS» PROSEK

danes ob 16. uri Cinemascope barvni briljantni film:
VACANZE SULLA COSTA SMERALDA
Igrajo: Little Tony S. Dionisio, F. Amandola

KINO NA OPČINAH

danes ob 15. uri barvni zabavni film:
INDOVINA CHI VIENE A CENA?
Igrajo: Sidney Poitier, Spencer Tracy, Catherina Hepburn

V ponedeljek ob 18. uri ponovitev filma.
INDOVINA CHI VIENE A CENA?

Urada Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Prosvetne zveze v Trstu, Ulica Geppa 9, bosta v mesecu avgustu odprta samo v jutranjih urah do 13.30

---

tržaška knjigarna

sporoča cenjenim odjemalcem, da bo od 4. do 17. avgusta zaprta.

Komisija za doraščajočo mladino SKGZ obvešča starše otrok, ki letujejo v Zgornjih Gorjah pri Bledu, da se ti vračajo 4. avgusta t. l.

Starši naj pričakajo svoje otroke med 13. in 14. uro pred sodnijsko palačo na Foro Ulpiano.

Mali oglasi

DRUŽINA brez otrok išče veščo hišno pomočnico — nudijo se dobra plača in pogoji. Pisati na naslov: d'Ambrosio Luigi — Via Cesarotti 17 — (02949) PADOVA

HISNA POMOCNICA srednje starosti, ki bi bila pripravljena se preseliti v Svico z najboljšo plačo in ravnanjem. Trst — Telefonirati na 26-378.

«CITROEN» — mehanična delavnica Samarittani in Miceo in prodaja nadomestnih delov. Ulica Rittmeyer 4/a.

Italijanska družina z 3-letno hčerko išče hišno pomočnico, starost 25-40 let, veščo kuhanja — najboljši pogoji — mesečna plača 45.000 lir plus socialne dajatve — Naslov: Nicla Fedeli — viale E. Buozzi 20 — 56100 Pisa.

DOMAČI ČAJI IN MAZILA IZ ZDRAVILNIH ZELIŠČ

Vse vrste domačih zdravilnih zelišč in čajnih mešanic ter izdelkov iz zelišč npr. krepilne čaje, odvajalne, pomirjevalne, prsne čaje, čaje pri visokem pritisku, čaje pri želodčnih težavah, pri slabi prebavi, čaje, ki čistijo kri, pri sladkorni bolezni, slabih živcih itd; razna zeliščna mazila, olje za čiščenje in negovanje kože (razni lišaji-ekcemi), pri raznih bolečinah, pri hemoroidih; tekočino za negovanje las (proti izpadanju, prhljaju in mastnim lasem), dobite v Izoli, Plenčičeva ulica št. 4, (ta ulica je 200 m pred avtobusno postajo iz smeri Koper - Izola) v četrtek, petek, sobota od 8-12 in od 15-19 ure ter v nedeljo od 8-12 ure.

Nazaj k naravi, ki vse zdravi!
Tomažinčič Jože
Predelovanje zdravilnih zelišč
Izola - Plenčičeva ul. 4

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pokojne sestre prof. Šavlija daruje družina Darka Kosmine 2.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Milke Kralj darujeta Lucija in Serafino Hrovatin 10.000 lir za godbeno društvo «Parma» iz Trebč.

V počastitev spomina pok. Jožipine Benčine, mame Danila Benčine, darujejo Elza Habbé 1.000 lir in Anica in Milan Udovič 1.000 lir za P. d. Ivan Cankar. V počastitev spomina pok. Milke Gruden Bukavec daruje družina M. Kapun 3.000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah. Ob izgubi prof. Rada Rauberja daruje družina Grmek 1.000 lir za Dijaški dom. V počastitev spomina pok. prof. Rada Rauberja darujeta Mila in Slavica 2.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina prve obletnice nesrečne smrti pok. Slavka Sancina daruje Vida Sancin iz Boljunca 1.000 lir za prosvetno društvo «Prešeren».

V počastitev spomina pok. prof. Rada Rauberja daruje družina Stanka Boleta 5000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na krsto drage znanke Natalije Ivanovne Dubenko daruje Minka Pertot 10.000 lir za prosvetni dom v Bazovici.

V počastitev spomina pok. prof. Rada Rauberja, očeta sošolke, darujejo Borut in Ravel Kodrič ter Mojca Šiškovič 3.000 lir za športno združenje Bor.

V počastitev spomina Marija Simiča daruje družina Prelec 2.000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

V počastitev spomina pok. Rada Rauberja darujeta Jadranka in Boris 3000 lir za Dijaško matico.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ob izgubi našega dragega

Ivana Cetina

Posebna zahvala darovalcem vencev in cvetja, č.g. kaplanu iz Skednja ter vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin pokojnika in ga spremili na zadnji poti.

Žalujoča družina Cetina in drugi sorodniki

Škedenj 3. avgusta 1969

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 2. avgusta 1969 je v Trstu umrlo 14 oseb. Rojstev ni bilo.

UMRLI SO: 48-letni Antonio Glavina, 26-letni Rodolfo Cok, 60-letni Remigio Miscol, 96-letni Carlo Sollinger, 76-letna Teresa Babich vd. Tamburini, 76-letni Armando Hacher, 87-letna Antonietta Gaspar vd. Mondini, 90-letna Angela Volpatti vd. Paron, 85-letni Alberto Glanzmann, 87-letna Elisabetta Urizio vd. Luciani, 68-letni Lodovico Martellani, 70-letni Albino Artico, 87-letni Angelo Chiurco, 74-letni Odorico Pitacco.

OKLICI

Trgovski potnik Franco Dovgan in prodajalka Daria Busechian, kemik Paolo Pizzarello in frizerka Patrizia Barbieri, kapetan dolgih prog Corrado Sciolis in knjigovodkinja Renata Degrassi, učitelj Rolando Incontrera in univerzitetna študentka Aurora Marconi, tehnik Paolo Mereu in uradnica Daniela Di Benedetto, uradnik Giorgio Gergolet in gospodinja Aurora Abate, strojnik Fausto Morandini in delavka Liliana Lubis, finančni stražnik Giuseppe Sacchi in knjigovodkinja Iolanda Zavarise, radiotehnik Luciano Cregilia in prodajalka Gloria Sergon, mehanik Cvetko Colja in prodajalka Vittoria Gheriani, nameščenec Giulio Boffa in gospodinja Norma Flora, elektrotehnik Aldo Polsini in nameščenka Laura Cerin, pek in slaščičarnar Dario Degrassi in uradnica Maria Grazia

Včeraj-danes

Koren, karabinjer Antonio Procopio in gospodinja Emilia Lorelli, elektromehanik Franco Corva in gospodinja Maria Penna, uradnik Paolo Barcia in uradnica Maddalena Tomasi, poštni uradnik Antonio Ledda in frizerka Maria Fede Ursic, šofer Sergio Orlandi in bankonjera Wanda Antonini, mesar Alberto Kermoli in frizerka Elda Lucurgo, letalski podčastnik Renato Bergantino in bolničarka Fedora Siciliano, zastopnik Luigi Battistel in uradnica Laura Logli, nameščenec Franco Corazza in uradnica Ariella Makovec, uradnik Michele Soldano in frizerka Ariella Trani, doktor kemije Paolo Senin in uradnica Edera Greatti, natakar Fulvio Spangaro in natakarica Eugenia Pozzetto, uradnik Dario Zilli in bolničarka Fedora Fantini, strojni kapetan Stefano Bianchi in estetistka Silvana Macchi, delavec Silvano Berri-Subbi in uradnica Bruna Buttara, železničar Igor Rabar in baristka Mara Vitti, karabinjer Luigi Telonio in uradnica Paola del Savio, častnik Giuliano Minon in uradnica Nadia Filiputti, skladiščnik Giuliano Serez in prodajalka Nives Grimani, uradnik Gianfranco Sodomaco in učiteljica Anna Maria Petretich, mehanik Bruno Colmo in pletilja Adriana Ravalico, delavec Felice Chert in prodajalka Marina Canciani, uradnik Giuseppe Fortini in uradnica Concetta Auteri, mehanik Ivo Reggente in gospodinja Irma Skabar, karabinjer Biagio Zingale in učiteljica Teresa Proto, železničar Giovanni Giraldi in natakarica Giannina Gregorutti, šofer Francesco Greblo in prodajalka Edda Cherin, radiotehnik Ferruccio Ferrari in prodajalka Elisa Sambo, delavec Dino Chimenti in frizerka Eleonora Domenella, elektromehanik Elvio Vascotto in prodajalka Silva Perentin, učitelj Luigi Tognin in učiteljica Luciana Minotti, šofer Giorgio Mosetti in nameščenka Eugenia Tirello, mehanik Edgardo Lazzara in delavka Elisabetta Giusti, pomorščak Bruno Giraldi in frizerka Graziella Clun, nameščenec Bruno Ongaro in prodajalka Ambretta Rizzo, delavec Aldo Radin in hišna pomočnica Duilia Savron, bolničar Silvano Covacci in prodajalka Anna Maria Villatora, zidar Antonio Serafin in delavka Lucia Pirrone, elektromehanik Sergio Morgan in prodajalka Serena Giani, pleskar Dario Sluga in delavka Santina Visintin, mehanik Luciano Biasi in šivilja Amalia Blasevich, skladiščnik Luciano Mariani in prodajalka Laura Bole, uradnik Franco Cotterle in gospodinja Bruna Crisman, trgovski potnik Bruno Mendietta in šivilja Marina Marini, strojni kapetan Paolo Marcon in prodajalka Margherita Lach, delavec Gianfranco Diviach in frizerka Claudia Coslovich, učitelj Fabio dr. Fonda in učiteljica dr. Nivia Lauri, mehanik Claudio Zoccho in pletilja Elisabetta Vardabasso, električar Claudio Mazzoni in nameščenka Visnja Medjimurec, uradnik Giorgio Baldi in gospodinja Silva Bonu, električar Rolf Hoehne in prodajalka Silvana Svaghel, mehanik Natale Sedmak in nameščenka Irma Krizman, nameščenec Antonio Rosolen in uradnica Luisanna Fogato, delavec Sergio Svara in uradnica Alda Gattinoni, uradnik Alberto Cereghino in prevajalka Fulvia Petronio, funkcionar Lucio Susmel in gospodinja Giorgina Paropat, podčastnik Roberto Tofani in gospodinja Maria Lubich, uradnik Gianfranco Sponza in uradnica Vanda Scolz, pomorščak Virgilio Tominovich in gospodinja Francesca Eletto, električar Egidio Stulle in šivilja Zdenka Maria Primosich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Godina, Sentjakobski trg 1; Grigolon, Trg Virgilio Giotti 1; Al due Mori, Trg Unità 4; Nicoli, Skedenjska ulica 80 (Škedenj).

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Dott. Rossetti, Ul. Combi 19; Dott. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro in Neri, Ul. Dante 7.

LOTERIJA

BARI	55	87	9	30	50
CAGLIARI	57	25	41	86	62
FIRENCE	43	54	83	12	41
GENOVA	78	72	65	12	25
MILAN	90	57	89	83	74
NEAPELJ	59	54	68	18	25
PALERMO	57	71	21	40	76
RIM	58	7	65	84	44
TURIN	76	86	69	84	71
BENETKE	80	79	44	60	72

ENALOTTO

X X X 2 2 X X X 2 2 X 1

Dvanajstice dobe po 5.365.000 lir, enajstice po 193.900 lir in desetice po 17.400 lir.

IZLETI «AURORA»

Potovalni urad Aurora priredi od 15. do 17. avgusta tridnevni izlet v Logarsko dolino, Celje, Ptuj in Štatenberg.

Od 14. (zvečer) do 17. avgusta avtobusni izlet na medulinsko riviero.

V pripravi je enodnevni izlet na Bled in v Ljubljano združen z obiskom mednarodne vinske razstave.

Informacije in rezervacije pri potovalnem uradu Aurora, Ul. Cicerone 4, Tel. 29-243.

URARNA ZLATARNA
LAURENTI
TRST — Largo Santorio 4 — Tel.723240
Pestra izbira najboljših ur švicarskih znamk in zlatnine za poroke, birme, krste, godove, rojstne dneve in druge priložnosti — Poseben popust.

ZARADI OBNOVE TRGOVINE
IZREDNA PRODAJA ALTAMODA
TRGOVINA S ČEVLJI
Via Gallina 3 (Trg Goldoni) TRST
SKOZI VES AVGUST PO NEVERJETNIH CENAH!

ZA ZDRAVJE
IN VITALNOST
ZA DOBRO POČUTJE
Radenska
PRIRODNA
MINERALNA VODA
EKSKLUZIVNA
ZALOGA
VELOX
TRIESTE
Via Rismondo 9
Tel. 761-884

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob bridki izgubi naše predrage mame in žene

MILKE KRALJ (CARLI)

Posebna zahvala zdravniku dr. Milanu Starcu in dr. Hrovatinu, č. g. župniku, sorodnikom, godbi na pihala iz Trebč, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku.

ŽALUJOČI MOŽ IN SIN

Trebče, 3. avgusta 1969.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili na zadnji poti našo predrago mamo in nono

MARIJO RUPEL roj. MILIČ

Posebna zahvala vsem darovalcem vencev in cvetja, domačim pevcem in vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Sin Martin z družino, hčerki Marija in Ivanka, sinova Miro in Franc

Prosek, 3. avgusta 1969.

KOT GOSTJE IZVRŠNEGA SVETA SR SLOVENIJE

Maturanti slovenskih višjih srednjih šol na osemdnevnem izletu po Jugoslaviji

Med drugim so obiskali Ljubljano, Zagreb, Beograd, Sarajevo in Split - Izlet je bil zelo poučen, hkrati po tudi zabaven

Pred spomenikom neznanemu junaku na Avali

Ob dalmatinskem morju

Že nekaj let prireja izvršni svet SR Slovenije «maturantski izlet» za slovenske dijake tržaških srednjih šol. Letos smo dijaki odpotovali 24. julija in smo po Jugoslaviji krožili osem dni. Avtobus, ki nas je pričakal na Opčinah, nas je popeljal v Ljubljano, od tod pa daje preko Zagreba in Beograda v Sarajevo, Mostar in Split. Bilo nas je skupno štirideset in marsikateri med nami je imel prvič priliko ogledati si matično domovino. V vseh teh mestih smo si dijaki ogledali najbolj značilna in iz zgodovinskega vidika važna mesta. Tako smo postali nekaj časa pred železno ploščo v Zagrebu, na Trgu Sv. Marka, kjer so pred stoletji kronali z žarečo železno krono nesrečnega poglavarja upornih kmetov — «kralja» Matijo Gubca. V Beogradu so nas popeljali v hotel, od tod pa na krajši izlet na Avalo. Griček sredi gozdov, ki se dviga nad Beogradom in s katerega se odpira prekrasen pogled na Šumadijo, pristno kmečko in domačo Srbijo, slovi zaradi prekrasnega Meštrovičevega mavzoleja neznanemu junaku, padlemu v prvi svetovni vojni, s kariatidami, ki stilizirano prikazujejo bratstvo narodov Jugoslavije. V narodnih nošah je namreč spoznati v krepkih ženah, ki nosijo na svojih ramenih strehо mavzoleja, Slovenko, Srbkinjo, Makedonko, Hrvatico, Črnogorko in druge. Pred Avalo smo se slikali, poklonili smo se spominu neznanega padlega junaka in se vrnili v Beograd, kjer nas je čakala še druga zgodovinska ekskurzija, tokrat v turško - rimsko trdnjavo ob ustju Save in Donave — Kalemegdan. Ogledali smo si vojaški muzej v njem, starorimski «bunar» — vodnjak, kjer se v spirali spuščajo stopnice do nekaj desetin metrov nižje rečne gladine, spomenik francoskim osvoboditeljem Beograda, spomenike padlim revolucionarjem in druge. Vodič nam je orisal zgodovino Beograda in vlogo, ki so jo ti kraji imeli za gospodarstvo teh krajev od pamtiveka.

Iz Beograda v Sarajevo! Tu smo si ogledali muslimansko cerkev — «džamijo» in se čudili vodičevim besedam, ki nam je priporočal, naj se ne dotikamo nekaterih preprog, ker so zelo dragocene.

Med temi preprogami smo opazili preprogo — darilo predsednika ZAR Naserja, ki zanjo cenijo, da je vredna približno stodvajset milijonov lir. Nismo — seveda — mogli iz bosenskega glavnega mesta, ne da bi nekoliko postali in se sprehodili po karakterističnem trgu v zgodovinskem centru, pod minareti in ob pritličnih delavnicah umetnikov tolčenega bakra in filigrana. Tu smo zapravili marsikateri tisočak.

Iz Sarajeva, kjer smo prespali v najboljšem mestnem hotelu — «Evropi» — smo se skozi Mostar odpeljali v Split, kjer nas je čakal ogled Dioklecijanove palače in Meštrovičeve galerije.

Sicer pa tudi... morje. Kaj smo si mogli, če nam je kipela v žilah tržaška kri, ki se vzburi, ko vidi morske valove, tudi po kratkih šestih dneh. Kopali smo se, med vožnjo v avtobusu pa uprizorili koncert slovenskih in tržaških ljudskih ter «mornariških» pesmi.

Taka je bila pot, ki smo jo prevozili v spremstvu dveh domačih profesorjev, dr. Jožeta Seražina in profesorice Valerije Venuti-Glavičeve ter pedagoškega svetovalca za slovenske šole na Tržaškem, prof. Staneta Miheliča.

Tudi zaradi velikega števila udeležencev ni mogel biti izlet brez zapletljajev. Med te moramo, žal, omeniti tudi nezgodo, ki je v Banji Koviljači prizadela našega Hadrijana. Kopali smo se v Drini, ko je stopil na steklo in se hudo porezal. Z osebnim avtomobilom smo ga morali takoj odpeljati v bolnišnico, kjer so ga morali operirati, tako da se je zanj izlet klavrno zaključil, čeprav bo v kratkem popolnoma zdrav, kar mu vsi iz srca želimo.

V Splitu pa smo najeli manjšo ladjico in odplули v Trogir. Ogledali smo si mesto, nato pa — slovensko izročilo — zavili v «osmico» (res se ni imenovala tako, toda bistvo — dalmatinska kapljica — je ustrezalo našim pojmom).

Slovenec ne pije, ne da bi pel. Zaorili smo veselo in junaško, da je donelo daleč naokrog, in tedaj se je usulo na nas... morje turistov. Oh, niso pili. Le slikali bi se radi z nami, pa tudi same so nas slikali — «turistično atrakcijo iz Dalmacije» (ali Krasa?).

Še zadnji kupček besed o profesorjih: ti, ki so nas spremljali, so nas privedli do zanimivega prepričanja, da so profesorji na izletih čisto drugačni kot v šoli. Z veseljem smo bili v njihovi družbi, čeprav so nas včasih (v hotelih) mirili.

Izlet je bil torej lep, poučen in po naporih, ki so jih prestali vsi absolventi, tudi izlet oddiha.

Še enkrat se moramo zahvaliti vsem, ki so za ta izlet poskrbeli in želimo, da bodo tudi v bodoče takšni izleti in... zakaj ne, tudi ne samo za maturante. Toda to je že drugo vprašanje, ki se IS Slovenije ne tiče.

—jan—

Vesti z onstran meje

Predsednik koprske občinske skupščine Miro Kocjan je imenoval pripravljalni odbor za proslavo 25-letnice prvega zasedanja okrajnega narodnoosvobodilnega odbora Lopar, ki je obsegal območje sedanje koprske občine. Osrednja proslava bo 5. oktobra v Loparju. Povabili so nekdanje člane tega odbora, kakor tudi nekdanje člane krajevnih narodnoosvobodilnih odborov. V načrtu je, da bodo ob tej priložnosti organizirali v pokrajinskem muzeju v Kopru razstavo «Ljudska oblast v Slovenski Istri med narodnoosvobodilnim bojem». V Loparju bo 5. oktobra tudi partizansko srečanje bivših borcev Istrskega odreda.

V Štanjelu na Krasu je začela z delom prva študentovska kiparska kolonija. Ustanovili so jo na pobudo direktorja novogoriškega zavoda za spomeniško varstvo Emila Smoleta in akademskega slikarja Silvestra Komela. Študentje ljubljanske akademije za upodabljajočo umetnost imajo svoje delovišče v parku pod Štanjelom. Tu bodo približno mesec dni klesali kamnite plastike, ki bodo ostale tam kot zametek bodoče obširnejše kiparske kolonije. Zamisel Komela in Smoleta je seveda, da bi kiparski koloniji sledila še druga dela, ki naj povsem rehabilitirajo Štanjel kot kraj s številnimi zgodovinskimi in drugimi posebnostmi. Vse skupaj bo tudi velikega pomena za nadaljnji razvoj turizma v tem kraju. V zvezi s tem so začeli urejati v Štanjelu tudi večje gostišče.

Pred džamijo v Sarajevu

«Baš čaršija» v Sarajevu

V OKVIRU XVIII. CELOVŠKEGA SEJMA

Deželna ustanova za razvoj obrti se bo udeležila razstave pohištva

Prisoten bo tudi konzorcij tržaških proizvajalcev pohištva

V četrtek se bo v Celovcu odprl XVIII. celovški sejem — avstrijski lesni sejem, na katerem nastopa tudi naša dežela. Deželna ustanova za razvoj obrtniških dejavnosti ESA je namreč sklenila sodelovati na celovški razstavi pohištva, ki bo v središču pozornosti vsega poslovnega sveta tako zaradi množičnega nastopa domačih avstrijskih proizvajalcev, kakor tudi zaradi bogatih prikazov, ki so jih napovedale Jugoslavija, Romunija, Danska, Poljska in Italija. Avstrijci so za letos pripravili znatno širšo razstavo pohištva kakor ob preteklih prireditvah, da bi ponovno valorizirali domačo proizvodnjo s tega področja, ki je v zadnjih letih začela kazati občutne znake popuščanja. Statistike o avstrijskem uvozu namreč izkazujejo naraščajoče nakupe tujega pohištva, pri čemer so prišli do veljave zlasti nekateri dobavitelji iz Italije in iz Romunije, kar zadeva stolarsko proizvodnjo pa tudi iz Jugoslavije.

Deželna ustanova za razvoj obrti ESA bo pripravila na celovški prireditvi vrsto ločenih razstav, v okviru katerih bodo nastopili nekaterih izmed najpomembnejših konzorcijev s tega področja. Tako bo prisoten konzorcij tržaških proizvajalcev pohištva, soroden konzorcij iz Krmina, videmski konzorcij, konzorcij proizvajalcev stolov in nekatere druge organizacije.

Že v torek pa se bodo v Celovcu sešli časnikarji specializiranih revij s področja lesa in pohištva na tradicionalnem «mednarodnem» sestanku. Napovedana je udeležba časnikarjev in specializiranih piscev iz 15 evropskih držav. Razpravljali bodo o problemih, ki se nanašajo na proizvodnjo, predelovanje in razpečevanje lesa, s posebnim poudarkom na avstrijske razmere in na avstrijski izvoz na tuja tržišča. Nadaljnje teme pa se bodo nanašale na propagandne dejavnosti v korist lesnemu gospodarstvu, in na uporabo lesa v sodobni proizvodnji vrat in oken.

V petek, 8. avgusta, bo v Celovcu posebno srečanje med predstavniki sejma in avstrijskih poslovnih krogov na eni in z italijanskimi operaterji, ki se udejstvujejo v Avstriji; na drugi Sožani, srečanja se bodo udeležili tudi glavni ravnatelj za gospodarstvo hribovitih področij in gozdove iz Rima, dr. V. Pizzigallo, podpredsednik Italijanskega združenja trgovcev z lesom in pluto dr. G. Trippodo, z avstrijske strani pa predstavnik zveznega sveta za lesno trgovino dr. E. Milota, zastopnik dunajskega združenja avstrijskih lesnih izvoznikov dr. L. Bassetti ter številni drugi poslovni ljudje.

PROSEK

Umrla je Marija Rupel roj. Milič

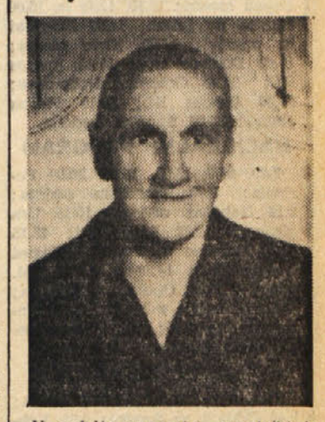

V nedeljo so svojci, sorodniki in številni domačini spremili na njeni zadnji poti pokojno Marijo vd. Rupel, po domače «Ivančevo». Pokojna Marija se je rodila na Proseku «pri Milčevih» 1. marca 1886. Leta 1907 se je poročila s sovaščanom Martinom. Vodila je gospodinjstvo, pomagala možu na kmetiji, vmes pa hodila v Trst prodajat rože, da je nekaj prislužila za družino, saj so bili trdi časi in družina je naraščala. Mož ji je umrl pred nekaj leti; živih pa je še pet otrok. Sin Ivan je bil borec v I. dalmatinski brigadi in je padel 17. 9. 1944 na Braču, Mirko pa je po končani vojni ostal v vojski in je dosegel čin majorja Jugoslovanske armade.

Marija Ivančeva je bila skrbna gospodinja, dobra mati in zavedna Slovenka. Skrbi in težave je niso potrle, bila je vedno zdrava, le zadnje čase je malo bolehala, ležala, pa spet vstala in hodila obiskovat svoje tri sinove in hčerki. Ko se ji je zdravje znatno poslabšalo, so jo odpeljali v tržaško bolnišnico. Pri njenih 83 letih pa ni bilo več pomoči. Čez tri dni je mirno zaspala za vedno.

Naj ji bo lahka domača zemlja. Svojcem in sorodnikom naše sožalje.

a. b.

Na pobudo SKGZ in ustanove za otroške kolonije reške občine

Nepozabni dnevi tržaških in reških otrok na letovanju v Lovranu in na lepih izletih

Še posebno bo ostal otrokom v spominu izlet v Gorski Kotar, kjer so jih prisrčno sprejeli reški otroci, ki so tam na letovanju

«Pobratimija» naših otrok z reškimi na Stari Sušici v Gorskem kotaru

Deževno in hladno vreme je bilo, ko smo 10. julija čakali avtobus pred tržaško sodnijsko palačo, da nas odpelje na 21-dnevno letovanje v Lovran. Dečki in deklice so v šali pritrjevali, da gremo na zimovanje. Toda plavuti, blazine in podvodne maske, ki so molele iz njihovih torb, so jasno pričale, da smo namenjeni na morje kljub trenutnemu slabemu vremenu. Kmalu zatem je prispel avtobus iz Čedada. Vstopili smo in se tako pridružili 10 dečkom in deklicam iz Beneške Slovenije, ki jih je spremljal beneški rojak Izidor Predan. Na obmejnem bloku v Krvavem potoku smo hitro opravili mejne formalnosti. Po nadaljnji dobri uri vožnje se je nam prikazal Kvarnerski zaliv v vsej svoji lepoti. Tržaški in beneški otroci so si med vožnjo postali dobri prijatelji. Avtobus se je spustil po vijugasti cesti proti Opatiji. Tudi Ičići in Ika sta bili kmalu za nami. Končno smo dospeli v Lovran. Pred domom «Olga Ban» so nas pričakali otroci in vzgojiteljica. Prisrčno so nas sprejeli s šopom cvetja in izrazili dobrodošlico.

Dom sestavljata dve patricijski zgradbi z obsežnim in čudovitim parkom, ki se položno spušča do morja. V njem prebivajo sirote iz območja reške občine. Manjšo zgradbo so dali nam na razpolago. V mesecu juliju je ta prosta, ker gre del otrok v počitniške kolonije ali pa k svojcem. Vredno je opisati prostore, ki so nam bili dani na razpolago: v pritličju je obsežna jedilnica, v prvem nadstropju velika kopalnica, lična dnevna soba, opremljena s televizorjem, in ena spalna soba, v drugem nadstropju so še 4 velike spalnice, okusno in sodobno opremljene. Ko so jih naši otroci zasedli, so obstali, ker niso pričakovali tolikšne udobnosti. Toda mikal jih je park, večje ograjeno nogometno igrišče in gugalnice. Zato so kmalu pospravili prtljago v omare in odšli v naravo. Tu so spoznali otroke iz doma in je v kratkem času postala prava pobratimija. Niti malo jih ni motila različna v govornem jeziku. Že prvi dan so naši dečki odigrali prijateljsko nogometno tekmo proti dečkom iz doma. Naši so izgubili predvsem zato, ker še niso poznali igrišča. Toda niso izgubili poguma in v naslednjih dneh so pokazali, da so tudi oni čvrsti nogometaši.

Ker je prve dni letovanja bilo še slabo vreme in nismo mogli na kopanje, smo izkoristili priliko, da smo spoznali okolico. Po lepi obmorski promenadi smo šli najprej v središče Lovrana, kjer si je marsikateri naš otrok kupil leseno izrezljano piščalko. Naslednje dni pa smo si ogledali še Iko, Ičići in Opatijo.

Čim je sonce začelo pripekati, smo šli na plažo. Prosojnost morja in topli sončni žarki so kar vabili otroke na kopanje. Tržaški otroci, ki so navajeni morja, so kmalu pokazali vse svoje plavalne sposobnosti, beneški pa so imeli prve dni nekaj več obzirnosti do vode. Vendar so se tudi oni kmalu privadili in prav radi so iskali svežino v morju. Prve dni so strastno lovili morske ježe, kar je vsem prav prišlo, ker so očistili morsko dno pred to nadlego. Nekega dne smo si privoščili tudi kratek izlet po morju. Najeli smo namreč dva čolna taksija, ki sta nas popeljala do Medveje.

Dopoldansko kopanje je vsem oživilo tek. Zato je bilo prav lepo gledati naše otroke, s kakšno slastjo so počistili krožnike med obedom. Ker bi se verjetno sami ne znašli pri razdeljevanju obrokov in pranju posode, je nam vljudno priskočilo prostovoljno na pomoč 5 otrok iz doma. Bruna, Danica, Nada, Vlasta in Željko so bili res neprekosljivi natakarji. Zlasti zadnji je bil izredno priljubljen. Često nas je rešil iz marsikatere zagate z največjo lahkoto in sigurnostjo. Tako smo ga vzljubili, da ko je odpotoval v počitniško kolonijo, smo ga pozdravili z orosenimi očmi.

Večerne ure smo izkoristili za pevske vaje, za družabne igre ali pa smo sledili na televizijskem ekranu podvigom ameriških astronavtov. Sredi letovanja nas je obiskala tudi novinarka koprskega radia gospa Mozetičeva. Intervjuvala je otroke in posnela njihove glasove na magnetofonski trak.

Letovanje v Lovranu je organizirala Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ s podporo Ustanove za otroške kolonije reške občine. Načelnik te ustanove Mrvoš Rade in strokovna uradnica za zdravstvene posle reške občinske skupščine Marija Blažević, ki je po rodu Slovenka, sta organizirala za nas dvodnevni zanimiv izlet z avtobusom v Gorski kotar. V četrtek zgodaj zjutraj smo odpotovali.

Pridružili so se nam upravitelj doma Vladimir Pucl in nekateri naši novi prijatelji iz doma. Po poldrugi uri vožnje smo zapustili cesto. Reka - Zagreb in po makadamski gozdni cesti smo se začeli vzpenjati na Gorski kotar. Šli smo mimo značilne vasi Ravna gora, ki se vleče kot dolga kača kar za 4 km vzdolž ceste. Končno smo dospeli na Staro Sušico, cilj našega izleta. Sprejem, ki smo ga tu doživeli, je nedopovedljiv. 120 reških otrok, ki tam letujejo, nam je s spremljavo harmonike izreklo dobrodošlico s taborniško pesmijo Baramba. Naši otroci so se jim kmalu pridružili in nastala je pobratimija. To srečanje smo ovekovečili s posnetkom, ki je tu objavljen. Nato smo si ogledali stari dvorec nekdanjega veleposestnika dr. Premruja, v katerem letujejo reški otroci. Prava zanimivost je bila za naše otroke nagačeni medved, ki kraljuje v veži. Ker so nam povedali, da je v okoliških gozdovih še danes polno medvedov in druge divjadi, so se zlasti naši mlajši otroci nekoliko prestrašili. Toda čim so izvedeli, da je v bližnjem gozdu polno borovnic, malin in jagod, so na strah koj pozabili in se podali v goščavo. Ob uri kosila smo jih s težavo spravili iz gozda, toliko so jih mikali gozdni sadeži.

Po popoldanskem počitku so se naši pomerili z nogometno žogo z gostitelji na zeleni livadi. No nogometnem srecanju pa nas je čakalo pravo presenečenje. Gostitelji so nam zakurili več ognjev v bližnjem gozdu in nad 60 dolgih kolov, natrpanih s surovimi ražnjiči, nas je čakalo lepo złoženih. Vsak izmed nas je moral vzeti svojega in si sam peči meso na ognju. Za naše otroke je bil to edinstveni doživljaj. Medtem se je že zmračilo. Gostitelji so nas nato povabili na večjo jaso, kjer so pripravili veliko grmado in oder. Nad jaso je bila naravna tribuna. Ob luninem svitu sta naš Ivo in Adrijana iz reške kolonije vsak s svojo vžigalico vžgala taborni ogenj. Kmalu so se začeli dvigati visoki zublji in prijetno nas je grelo ob večerni rosi. Reški dečki in deklice so nam pripravili pester spored in pesmi ob tabornem ognju. Sredi programa je napovedovalka napovedala s smrekovim storžem v roki, ki je predstavljal mikrofon, da bodo slovenski otroci nastopili s pevskim zborom. Zapustili smo tribuno in se zbrali v zboru na spodnji jasi. Ubrano smo zapeli dve narodni in dve partizanski pesmi ter v beneškem narečju narodno pesem «Dolince beneške». Ob burnem ploskanju poslušalcev se nam je približala prej omenjena Marija Blažičeva, nas je prisrčno pozdravila v slovenskem jeziku in vsakemu izmed nas poklonila par lutk oblečenih v slovenske narodne noše. Naravni prizor in ljubeznivost gostiteljev so nas tako ganili, da so se nam rosile oči.

Naslednje jutro smo si ogledali še bližnjo farmo kuncev in nato smo se s težkim srcem poslovili od naših dobrih gostiteljev. V Delnicah nas je čakalo drugo presenečenje. Tudi tam je otroška kolonija. Prisrčno so nas sprejeli, izdatno pogostili z jedačo in pijačo ter priredili pester nastop. Toda še ni bilo konca presenečenj. Prireditelji so nas namenoma peljali z avtobusom iz Delnic v Brod na Kolpi. Pred mostom, ki veže tu hrvaško republiko s Slovenijo, se je avtobus ustavil. Mi smo izstopili in se peš odpravili preko mostu na drugi breg na slovenska tla. Po ogledu okolice in občudovanju bistrine voda reke Kolpe, smo se končno usmerili proti Lovranu. Naslednje dni nas je upravitelj doma Vladimir Pucl peljal v skupinah po deset s kombijem na Reko. Ogledali smo si pristanišče in na Trsatu znamenito romarsko cerkev in kapelo ter srednjeveški grad Frankopanov.

Skratka, vtisi in doživljaji, ki so se nam nakopičili v tem prijetnem letovanju, so bili tolikšni, da nam je čas kar letel pod nogami in ko je prišel dan odhoda, smo se s težkim srcem poslovili.

Zares hvaležni smo prirediteljem, da so nam omogočili tako lepo in čudovito letovanje ob Kvarnerskem zalivu.

E. D.

SEBOFLEX
VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 53 Tel. 733-361
Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

TRGOVINA ELEKTRO-GOSPODINJSKIH PREDMETOV
KRIŽMAN
Veliki Repen 85
Tel. 227-115
ALGOR

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

MEHANIČNA DELAVNICA S KAROSERIJO GRGIČ
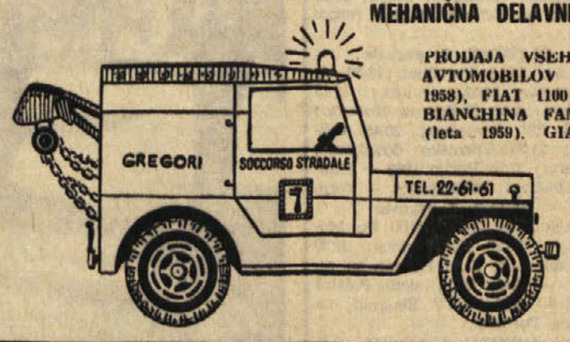

PRODAJA VSEH VRST NOVIH IN OBNOVLJENIH AVTOMOBILOV NA RAZPOLAGO FIAT 1100 (leta 1958), FIAT 1100 (leta 1960), FIAT 500 (leta 1962) BIANCHINA FAMIGLIARE 500 (leta 1961), FIAT 600 (leta 1959), GIARDINETTA FIAT 500 (leta 1953)
Sprejema vsa popravila avtomobilov in karoserije ter pranje in čiščenje — Cene ugodne! Hitra postrežba!
PADRIČE Telefon 226-161

GIS
XIX. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM V KRANJU
BO OD 8. DO 19. AVGUSTA 1969
— Potrošniška in komercialna prodaja blaga po znižanih cenah
— V času sejma bo vsak dan modna revija v avli Skupščine občine Kranj ob 18. uri. V soboto, 9. avgusta ob 16. uri in ob 20.30 pa bo revija na Bledu v Festivalni dvorani s sodelovanjem poznanega ansambla MANJIFIKO
— Na zabaviščnem prostoru bo vsak večer zabavni program s sodelovanjem znanih ansamblov in pevcev

RADIO VELEVIZIJA

NEDELJA, 3. AVGUSTA

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Nabožna oddaja; 9.50 Kitara; 10.00 Winterhalterjev godalni orkester; 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Oddaja za najmlajše; 12.00 Nabožna glasba; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Z glasbo po svetu; 15.30 M. Gyarfas: «Preizkušnje zvestobe» (radijska igra); 16.15 Orkestri; 17.15 Samospevi; 18.00 Simfonična pesnitev; 18.45 Pratika; 19.30 Lahka glasba; 20.00 Šport; 20.30 L. Rehar: U kašen meštir ga boste dali, uoče? 21.00 Plošče; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Sodobna glasba.

TRST

9.30 Kmetijska oddaja; 11.00 Skladbe za godala; 11.25 Tržaški motivi.

KOPER

8.30, 12.30, 15.30, 20.15 Poročila; 8.10 Jutranja glasba; 9.00 Prenos RL; 10.10 Zabavni zvoki; 10.30 Med kraškimi kamnoseki; 10.45 Orkester Conniff; 11.00 Nove plošče; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Uspeli motivi; 12.10, 12.45 in 16.00 Glasba po željah; 14.00 Dogodki in odmevi; 14.20 Nove plošče; 15.00 Domače viže; 16.00 Prenos RL; 20.00 Orkester Dallymore; 20.30 Prenos RL; 23.10 Plesna glasba; 23.35 Športna nedelja.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Nabožna oddaja; 10.15 Ura glasbe; 12.37 Humoristi; 13.15 Aldo Fabrizzi in Isabella Biagini v Studiu C; 14.30 in 15.10 Ital. pesmi; 16.00 Operna antologija; 16.30 Popoldne z Mino; 18.00 Simfonični koncert; 20.25 Rossinijeva opera Seviljski brivec.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Oddaja za ženske; 9.35 Veliki variete; 11.00 Telefonski pogovori; 12.30 Orkestri; 13.00 Kvizi narobe; 13.35 Juke box; 14.00 Program z A. Vianellom; 14.30 Preizkušajo se diletanti; 15.10 Popoldanski spored; 17.30 Glasba in šport; 20.00 Glasbena fantazija; 20.40 Sopranistka T. Stich in baritonist A. Boyer; 22.10 Glasbeno-govorni spored.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 12.20 Mozartove sonate; 14.00 Folkl. glasba; 14.10 Leningrajski filharmonični orkester; 15.30 Seneka-Sanguinetti: «Fedra»; 17.30 Sličice iz Francije; 17.45 Petrassijev koncert za orkester; 18.30 Lahka glasba; 19.15 Koncert; 20.30 Preteklost in sedanjost: Giuseppe Mazzini; 21.00 Klub poslušalcev; 21.35 Orkestri.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Boccherinijevi kvarteti in kvineti; 11.55 Tenorista Lauri Volpi in Raimondi; 12.30 Plošče; 13.30 Recital sopranistke L. T. Reyes; 13.55 Mozartova sonata K. 378.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00 20.30 Poročila; 6.30 Svetujemo vam; 7.30 Inform. oddaja; 7.50 Danes za vas; 9.05 M. Manfred: «Timpetil, mesto brez staršev»; 9.47 Drobne skladbe; 10.05 Srečanja v studiu 14; 11.05 Iz zgodovine KP med obema vojnama; 11.30 Pesmi borbe in dela; 11.50 Naši poslušalci čestitajo; 14.15 Zabavna glasba; 14.30 Z novimi ansambli domačih viž; 14.40 Nedeljska reportaža; 15.05 Zabavne melodije; 16.05 Zabavna glasba; 16.30 Lazarček iz Tormesa — humoreska; 17.05 Iz domače zabavne glasbe; 18.05 Športno popoldne; 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 «V nedeljo zvečer»; 23.15 Zaplešite z nami; 24.05 Palton: Protagoras; 24.15 Godala v noči.

ITAL. TELEVIZIJA

11.00 Maša; 12.00 Kmetijska oddaja; 16.00 Avtomobilske dirke in kolesarske dirke; 17.45 Spored za najmlajše; 18.40 Glasbeni program; 19.50 Sport in kronike strank; 20.30 Dnevnik; 21.00 Nero Wolfe: Pogodba šestih.

II. KANAL

17.45 Lahka atletika; 21.00 Dnevnik; 21.15 Glasbeno - govorni spored; 22.15 TV-film: Destinazione Harbin.

PONEDELJEK, 4. AVGUSTA

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Bevilacqua; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Zborovsko petje; 18.50 Ansambel Parker; 19.20 Znani motivi; 20.00 Športna tribuna; 20.30 Glasba od vsepovsod; 21.00 Gogolj: Mrtve duše; 21.25 Romantične melodije; 22.00 Slovenski solisti.

TRST

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Orkester Casamassima; 13.45 Operna glasba; 14.20 Literarna oddaja.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 15.30, 17.00 in 20.15 Poročila; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.00 Prijetna glasba; 9.00 Pod senčnikom; 10.00 Glasbeni vrtiljak; 10.15 Znani pevci; 10.45 Popularne pesmi; 11.30 Pesmi, ki so v modi; 11.45 Sestanek s pevci; 12.00, 12.45 Glasba po željah; 14.00 Športni ponedeljek; 14.35 Fumorama; 15.05 Za oddih in razvedrilo; 16.30 Iz operetnega sveta; 17.40 Pevec za pevcem; 18.00 Od opere do opere; 19.00 in 20.30 Prenos RL; 20.00 Ansambel Wunderlich; 23.10 Motivi za vsakogar.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.10 Zvočni trak; 10.05 in 11.00 Ura glasbe; 11.30 Tenorist D. Antonioli; 12.05 Kontrapunkt; 13.45 Filmska glasba; 14.37 in 15.10 Plošča za poletje; 16.30 Melodije; 17.05 Program za mladino; 19.08 Orkestri; 20.15 Italijanska narodna pesem; 21.00 Koncert; 22.30 Glasbeno - govorni spored.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Plošča za poletje; 9.09 Zdravniški nasveti; 10.00 Roman; 10.40 Izbrane pesmi; 11.35 Ansambel tedna; 11.50 Pevci lahke glasbe; 13.00 Poje Aznavour; 14.00 Juke box; 14.45 Glasbena paleta; 15.00 Izbrane plošče; 15.35 Lahka glasba; 16.00 Pisan poletni spored; 16.35 Glasba in počitnice; 17.10 Pesmi z neapeljskega festivala; 17.35 Popoldanski spored; 18.20 Poljudna enciklopedija; 20.00 Glasba po željah; 21.00 Na sporedu harmonike; 22.10 Kvizi narobe; 22.40 Nove pesmi.

III. PROGRAM

10.00 Debussy in Šostakovič; 11.30 Od gotike do baroka; 11.50 Gregorat: Metamorfoza; 12.35 Beethovnove in Chopinove variacije; 13.55 Purcell, suita; 14.50 Blochov kvintet; 15.30 Bucchijeva opera: Kontrabas; 16.25 Dvorakov kvartet št. 6; 18.15 Lahka glasba; 19.00 Radijska črtica; 19.15 Koncert; 20.30 A. Owen: Il duro colpo; 21.35 Dva pevska zbora.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 10.20 Komorna glasba; 11.35 Folklorna glasba; 12.05 Simf. orkester; 13.30 Antologija interpretov.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 20.30 Poročila; 7.30 Inform. oddaja; 7.50 Danes za vas; 8.25 Telesna vzgoja; 9.08 Glasbena matineja; 10.05 Za mlade radovedneže; 10.20 Orkester Mauriat; 10.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva; 11.15 Pri vas doma; 13.10 B. Bartok: Dve sliki; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalni orkestri; 14.30 Priporočajo vam... 15.05 Melodije; 16.40 Koncert dvojnega kvinteta; 17.00 Vsak dan za vas; 18.05 P.I. Čajkovski: iz opere «Evgenij Onjegin»; 19.15 «Signal»; 19.35 Lahka glasba; 20.15 Ansambel Avsenik; 21.00 Orkester Slovenske filharmonije; 22.20 Melodije starega Dunaja; 23.15 Jazz; 24.05 J. Menart: Pesnik se predstavi — se popravi.

ITAL. TELEVIZIJA

18.15 Program za mladino; 19.45 Športni dnevnik in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Gian Luigi Rondi: La donna del fiume (režija M. Soldatija); 22.50 Filmske napovedi; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Srečanja 1969: Od sürealizma do negritude; 22.15 Mednarodni klavirski festival za nagrado Benedetti Michelangeli.

JUG. TELEVIZIJA OD 3. DO 9.-VIII.-1969

NEDELJA, 3. avgusta

10.25, 21.00, 24.05 Poročila; 10.30 Narodna glasba; 11.00 Kmetijska oddaja; 11.50 Disneyev svet; 12.40 TV kažipot; 15.50 Športno popoldne; 19.10 Slovo velikega poglavarja — film; 20.45 Cik-cak; 21.35 Fantje in dekleta — humoreska; 22.20 Sinjska alka — posnetek; 23.35 Športni pregled.

PONEDELJEK, 4. avgusta

19.30, 21.00 in 22.50 Poročila; 19.30 Medvedov godrnjavček; 19.50 Človek ne jezi se; 20.20 Znanost in mi; 20.50 Cik-cak; 21.35 M. Begović: Brez tretjega — drama; 22.40 B. Britten: Preprosta simfonija.

TOREK, 5. avgusta

21.00, 24.40 Poročila; 19.35 Risanka; 19.45 Po Sloveniji; 20.05 Od Suhe do Sorice — kulturna oddaja; 20.50 Cik-cak; 21.35 Noč vredna spomina — film; 23.40 Transfuzija krvi — oddaja iz cikla Dosežki medicine.

SREDA, 6. avgusta

21.00, 24.05 Poročila; 18.45 Rastimo — oddaja za otroke; 19.30 Naš čas — film; 20.00 Pred svetovnim hmeljarskim kongresom; 20.15 Popularna glasba; 20.45 Cik-cak; 21.35 Sladko - slano - sladko — iz cikla Dva kraja; 22.35 Slovenske variante v Pulju; 23.05 Ekran na ekranu: Puljski razgovori.

ČETRTEK, 7. avgusta

21.00, 23.15 Poročila; 18.30 A. Tomasova: Lizika — lutke; 19.15 Mešani zbor Gallus iz Kočevja; 19.45 TV komedija; 20.45 Cik-cak; 21.35 Vozniško dovoljenje, prosim; 22.25 Berlin 1969 — filmski festival; 22.45 Smart — film.

PETEK, 8. avgusta

19.30 Jane Eyre; 20.00 Po Sloveniji; 20.20 Naš globus; 21.00 TV dnevnik; 21.35 Policaji in tatovi — ital. film, sledi Poletni quiz — oddaja TV Beograd, na koncu Poročila.

SOBOTA, 9. avgusta

21.00, 24.00 Poročila; 16.15 Mednarodni rokometni turnir v Doboju; 17.00 Jug. atletsko prvenstvo — prenos z Reke; 18.55 Novi ansambli, nove melodije; 19.25 Disneyev svet; 20.15 Sprehod skozi čas: Leto 1947; 21.30 Začetek olimpiade gluhonemih — prenos; 22.35 Rezervirano za smeh; 22.50 Inšpektor Maigret — film; 23.40 TV kažipot.

Goriško-beneški dnevnik

VČERAJ ZJUTRAJ OB VELIKI UDELEŽBI DOMAČINOV

Manifestacija prijateljstva ob odprtju bloka na Plešivem

Pozdravne govore sta imela novogoriški župan Šimac in krminski župan Stecchina - Blok povezuje Brda s furlansko nižino

Pred veliko Gradnikovo domačijo na Plešivem se je včeraj zjutraj kar trlo avtomobilov. Nič čudnega, saj so v ta oddaljeni in doslej samotni kraj prišli številni gostje pa tudi domačini, da bi prisostvovali otvoritvi bloka. Ni bila to običajna otvoritvena slovesnost, na katero pridejo le predstavniki raznih oblastvenih organov, ki so vedno eni in isti. Na otvoritvi je bilo prisotno prebivalstvo, v glavnem slovensko prebivalstvo z obeh strani državne meje, za katerega je usposobitev plešivskega bloka za prehod z obmejnimi propustnicami dejanski praznik.

Predstavniki oblasti z obeh strani meje so govorili na sredi ceste domačinom, ti so za kako uro pustili delo na polju kljub lepemu sončnemu vremenu in so prišli gledat tisti blok, ki jim bo odslej omogočil lažje kretanje, obnavljanje prijateljskih in sorodstvenih vezi. Med množico smo ujeli razgovor slovenskega starčka, ne vemo ali je bil jugoslovanski ali italijanski državljan, ki je prijatelju rekel: «Dvaindvajset let sem čakal in upal, pa sem dočakal».

Zaradi tega prav iskreno pozdravljamo zamisel krminskega župana Stecchine, ki je v svojem govoru predlagal, da bi se tu na Plešivem vršila vsako leto, na obletnico otvoritve bloka, mednarodna ljudska manifestacija.

Med zastopniki oblasti smo opazili župana iz Nove Gorice Rudija Šimaca in iz Krmina Stecchino. Z jugoslovanske strani so bili prisotni še podžupan dr. Vinko Mozetič, zvezni poslanci inž. Klanjšček, dr. Nardin in Cigoj, župan tolminske občine Ferdo Papič. Z italijanske strani pa so bili prisotni poleg krminskega župana še podžupan geom. Zar, občinski odbornik Prinčič, poslanec Marocco, predsednik pokrajinske turistične ustanove Del Ben, dr. Portelli od Prefekture, pokrajinska odbornika Pecorari in Waltritsch, zastopniki obmejne policije in finančnih straž.

Otvoritvena svečanost se je pričela kar na bloku. Prvi je spregovoril novogoriški župan Rudi Šimac, ki je poudaril, da pomeni otvoritev prekategoriziranega bloka uresničitev upravičene želje ljudi, ki prebivajo tostran in onstran meje.

«Prepričan sem», je dejal med drugim Šimac, «da bo mejni prehod, ki ga danes odpiramo, še povečal turistični promet na tem območju in koristil lokalnemu gospodarstvu na obeh straneh meje. Vendar pa pri tem gre zgolj za ekonomske dejavnike, čeprav so le ti zelo pomembni. Pomembnejše je nedvomno to, da bo novi prehod še bolj utrdil stike in vezi in seveda tudi prijateljstvo med prebivalstvom obeh sosednjih območij. Rekel sem «utrdili», kajti stiki in vezi segajo že dolgo nazaj. V času našega skupnega odpora proti nasilju, ki je pred tremi desetletji zajel Evropo in ostali svet, so se še bolj razširili; ti stiki so ostali trdni celo v času, ko na uradni ravni niso bili takšni, kot so si jih ljudje na obeh straneh državne meje želeli. Mislim, da je imel prav naš pisatelj Ivan Cankar, ki je že pred desetletji trdil, da so globlji razlogi za prijateljstvo med Slovenci in Furlani».

Tudi krminski župan Stecchina je omenil napore, ki jih je bilo treba napraviti, da je prišlo do prekategorizacije tega bloka. Izrazil je željo, da bi se v kratkem ta blok dvignil v prvo kategorijo, kar bi odgovarjalo potrebam obmejnega prebivalstva. «Mi smo prepričani», je dejal Stecchina, «da pravična politika obojestranskega spoštovanja in dobre volje po miru lahko spremenijo mejo zaprek in ovir v orodje gospodarskega, kulturnega in civilnega napredka. V tej viziji in perspektivi, ko današnja otvoritev novega prehoda na Plešivem presega dejanje kot tako, četudi pričakovano in važno, zavzame prav pomen prijateljstva med dvema ljudstvoma, ki so bila vedno odvisna in so ju medsebojno povezovala poznanja navad in običajev in čestokrat tudi sorodstva».

Župan Stecchina je nato izročil financarjem obmejno vojašnico, ki jo je zgradila na svoje stroške krminska občina.

Po prerezu trakov, najprej italijanskega, nato jugoslovanskega, je novogoriški župan Šimac povabil predstavnike oblasti in vse prisotno ljudstvo na zakusko na trati pod češnjami, kjer so poleg jedače servirali odlično briško vino. Domači pevski zbor je zapel nekaj slovenskih in furlanskih narodnih.

Skozi blok na Plešivem je možen prehod s propustnicami. Cesta, tako na italijanski kot na jugoslovanski strani je vseskozi asfaltirana. V poletnem času bo blok odprt od 6. do 22. ure (po italijanskem času).

Po otvoritveni svečanosti je občinska skupščina v Novi Gorici povabila italijanske goste na kosilo v Neblem, pozno popoldne pa so predstavniki jugoslovanskih oblasti prišli v Krmin, kjer so si ogledali stavbo županstva in mesto. Zvečer pa je krminska občina Jugoslovanom na čast priredila kosilo v gostilni Sirk na Plešivem.

Jutri vrnitev otrok iz Gorij pri Bledu

Jutri se vrnejo z letovanja otroci, ki so bili v koloniji Slovenske kulturno gospodarske zveze v Gorjah pri Bledu. Starši naj jih počakajo točno ob 14.45 na bloku pri Rdeči hiši.

Jutri žrebanje nagrad za člane Avtokluba

Vodstvo avtomobilskega kluba v Gorici javlja, da bo jutri zjutraj ob 11.30, v prisotnosti funkcionarje finančne intendance, četrto žrebanje (vseh je šest) nagrad, pri katerem so soudeleženi vsi člani goriškega avtomobilskega kluba, ki so od 1. decembra lani do 31. julija letos obnovili ali se nanovo vpisali v klub. Jutri bodo izžrebali gramofonski aparat, ki se lahko namesti v avtomobil.

Poletni urnik slovenskih ustanov

Uradi Slovenske kulturno gospodarske zveze, Slovenske prosvetne zveze in Kmečke zveze v Gorici, Ul. Ascoli 1, tel. 24-95, poslujejo v avgustu samo v jutranjih urah in sicer od 7.30 do 13.30.

Poletni praznik v umobolnici

Sinoči se je v umobolnici pričelo poletno praznovanje, ki so ga uvedli pred leti v tej bolnišnici, da bi tudi na tem področju čimbolj približali življenje v bolnišnici onemu izven nje. Včeraj popoldne so imeli razne šaljive tekme, zvečer sta nastopila godba iz Mariana in pevski zbor «Seghizzi» iz Gorice.

Današnji spored predvideva ob 10. uri mašo na prostem, popoldne razne šaljive tekme, zvečer ples, na katerem bosta igrala orkester Marcossi in števerjanski kvintet, ki bo igral slovenske popevke.

Jutri zvečer se bo praznovanje zaključilo. Tudi jutri so na sporedu šaljive tekme, zvečer pa bodo nastopili furlanski folkloristi iz Ločnika.

Jutri v Dijaškem domu tečaj za popravne izpite

V Slovenskem dijaškem domu v Gorici se jutri zjutraj prične tečaj za popravne izpite. Pričetek bo ob 8.30. Dijaki naj bodo točni. Vpis je možen tudi jutri zjutraj.

SESTAL SE BO JUTRI ZVEČER

Problemi slovenske manjšine na seji občinskega sveta v Gorici

Razpravljali bodo o resoluciji svetovalcev SDZ - Ostali dnevni red je upravnega značaja

Jutri zvečer ob 21. uri se bo v občinski dvorani sestal na redni seji goriški občinski svet. Na dnevnem redu so, poleg točk, o katerih niso utegnili razpravljati na prejšnjih sejah, tudi resolucija svetovalcev Slovenske demokratske zveze o problemih slovenske manjšine, ki so jo ti svetovalci predložili letos marca meseca in o kateri smo v našem listu že pisali.

Poleg tega so dnevnemu redu priložili še točke, ki predvidevajo povečanje vsote, ki jo bo morala goriška občina plačati konzorciju za letališče v Ronkah, imenovanje enega predstavnika občine v pokrajinski konzorcij za gospodarski in socialni procvit, obnovo najemniške pogodbe z državno upravo glede vojašnice policije v Ulici Santa Chiara.

Mesec kavbojk v kinu Modernissimo

V avgustu bodo v kinu Modernissimo vrteli vsak večer drug film, kavbojko italijanske produkcije. Znano je, da so italijanski producenti v zadnjih letih posneli več kavbojk, s katerimi so dosegli precejšnji finančni uspeh.

Ravnateljstvo kina Modernissimo se je odločilo za prikaz teh filmov, ki so sicer že bili na platnu v goriških kinematografih, da ugodi željam meščanov, ki so kljub praznikom in počitnicam, ostali v pekočem mestu.

Primorski gasilci na slavju v Metliki

V Metliki bo 17. avgusta proslava stoletnice gasilske organizacije na Slovenskem. Na proslavi bodo gasilske čete iz vse Slovenije pokazale svoje znanje. Na zlatu bo nastopilo tudi 180 primorskih gasilcev, ki bodo razdeljeni v enajst čet. Štiri ekipe bodo iz Nove Gorice, dve iz Tolmina, tri iz Ajdovščine, dve iz Postojne, ena iz Ilirske Bistrice, šest iz obalnega področja.

Danes bo na nogometnem igrišču v Vipavi generalna vaja vseh primorskih ekip.

Kino

CORSO. 15.30: «La stella del sud», G. Segal in U. Andress; kinemaskopski film v barvah.
VERDI. 15.45: «Uno sporco contratto», J. Coburn in L. Remick. Kinemaskopski barvni film.
MODERNISSIMO. 15.30: «Per pochi dollari ancora».
VITTORIA. 15.00: «Una pillola per Eva», R. Larsen, švedski film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE. 15.30: «Quinto... non ammazzare», S. Tedd in S. Rosti; kinemaskopski film v barvah.

Tržič

AZZURRO. 18.—22.: «L'ira di Dio», F. Sancho in M. Ford.
EXCELSIOR. 17,30—22.00: «Giulietta e Romeo», C. Wawittiug in O. Hussey.
PRINCIPE. 18.—22.: «Cracatoa è est di Giava», M. Schell in D. Baher.
S. MICHELE. 19.—22.: «Tempesta alla frontiera», R. Cameron.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Skrivnost starega mlina», angleški barvni film — ob 16.30 — 18.30 — 20.30.
DESKLE. «Bitka za Sv. Sebastijana», ameriški barvni film — ob 17. in 20. uri.
SVOBODA (Šempeter): «Ognjena karavana», ameriški barvni film — ob 16.30 — 18.30 — 20.30.
ŠEMPAS: «Ukročena trmoglavka», ameriški barvni film — ob 18. in 20.30.
PRVACINA: «Chuka», ameriški barvni film — ob 18. in 20.30.
RENČE: «Murieta», ameriški barvni film — ob 18. — 20.30.
KANAL: «Gusarji iz Monfilitas», ameriški barvni film — ob 18. — 20.30.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči bo odprta lekarna «Al Redentore», dr. Enneri e De Nordis, Ul. Rossetti št. 23, tel. 72-340

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes je v Gorici odprta cvetličarna Micheli Ferdinando, Ulica XXIV Maggio 22, tel. 23-39.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi 10. avgusta izlet na Prisojnik, 23. in 24. avgusta pa na Jalovec. Podrobnejše informacije in vpisovanje pri tajnici Smetovi, na sedežu SPZ, vsak delavnik v jutranjih urah.

Steverjansko prosvetno društvo Briški grič priredi v nedeljo 24. avgusta izlet na Gorenjsko. Obiskali bodo Kropo in kovaški muzej, Prešernovo rojstvo hišo v Vrbi, taborišče in spomenik talcem v Begunjah, Bled. Vpisovanja pri Brunu Stekarju, Francu Maražu, Milenu Korenovi, Nevini Rožičevi in Ferdinandu Komjancu. Člani in sodelavci imajo popust.

Še v torek je moč vpisati se na izlet v nacistični taborišči Mathausen in Dachau, ki ga priredi Zveza bivših internirancev v Ronkah. Zainteresirani se lahko v torek zvečer od 18. do 19. ure vpišejo na sedežu Zveze v Ronkah, Ul. Roma 61.

PRVA NEDELJA V AVGUSTU

Poletje se je pokazalo v vsej svoji vročini in moči

Kmetje so zaskrbljeni za letino - Ljudje iščejo hlad na večernih «šagrah» - Nevarnost vožnje z avtomobili po natrpanih cestah

Vročina pripeka spet, po dvodnevnem hladilnem dežju, ki je le za malenkost pomagal kmetijstvu. Zgorela polja in žejna zemlja kličejo na pomoč. Kmetje so vznemirjeni kako bo z letošnjo letino. Zelenjava je precej zgorela, v nevarnosti je tudi grozdje. Izvedeli smo, da nameravajo kmečke organizacije stopiti do deželnega odbornika za kmetijstvo Comellija in zahtevati, v slučaju, da se vreme ne popravi v prihodnjih dneh, pomoč za škodo, ki jo bodo letos kmetje utrpeli.

Če je vreme kmetom nadležno je pa vsaj za turiste tako stanje prijetno, vsaj do gotove mere. Kopališča v Gradežu, v Sesljanu, v Tržiču in Devinu so polna kopalcev, ki skušajo najti nekoliko osvežitve. Ljudem prihajajo zelo prav tudi poletne «šagre», ki jih razna društva prirejajo tu pa tam tudi v Gorici in drugih vaseh.

Naj navedemo samo nekaj takih prireditev, ki so v zadnjih dneh doživela precejšen uspeh. Na nogometnem igrišču v Štandrežu bo nocoj ples ob zvokih modernega orkestra. Jutri zvečer bo zadnja plesna prireditev, na kateri bodo izvolili tudi najlepšo mladenko, ki ji bodo dali naslov «Miss Juventina». S tem bodo štandreški nogometaši zaključili vsakoletno poletno praznovanje, z izkupičkom katerega lahko potem tekmujejo v raznih športnih panogah.

Podobne šagre bodo nocoj tudi v raznih drugih krajih naše pokrajine. Naj omenimo šagro športnega društva «Azzurro» v Stražicah, praznik, ki ga v Medeji prireja tamkajšnja Pro Loco in kjer igra ljubljanski orkester «Biseri». Onkraj meje bo velik praznik na Lokvah, kjer bo pred hotelom Poldanovec igral orkester narodnih pesmi Lojzeta Slaka, ki je 1. maja v Števerjanu doživel izreden uspeh.

Danes bo brez dvoma na cestah velika gneča. Morda je prav, da Goričanom odsvetujemo potovanje v Gradež, kjer bo brez dvoma običajna več kilometrov dolga vrsta avtomobilov, kar ne bo koristilo počivanju utrujenih živcev. Tudi čez blok pri Rdeči hiši je bolje potovati v urah, ko ni predvidena običajna gneča. Našim bralcem svetujemo, da bi potovali mirno, brez želje po prehitevanju pazljivo. Kronika zadnjih tednov je prepolna cestnih nesreč, ki so zahtevale preveč smrtnih žrtev. Skoro ne mine dan, ko ne beleži kronika hujše cestne nesreče, za katere leži skoro vedno krivda v nepazljivosti šoferjev.

Obvestilo za vinogradnike

Slovenska Kmečka zveza v Gorici obvešča vinogradnike, da morajo uporabljati za vpise in izbriše vinskih količin nove vpisne liste (schede di produzione).

Za vsa pojasnila in za dvig novih tiskovin naj se obrnejo na urad Kmečke zveze, Gorica, Ul. Ascoli 1, tel. 24-95, ki posluje v avgustu samo v jutranjih urah.

Cestna nesreča pri mostu čez Sočo

Okrog petnajste ure je avtomobilist podrl tik pred vstopom na cestni most IX agosto kolesarko, ki je prihajala po Ulici Aquileia in je hotela na most čez Sočo. Iz Ločnika je tedaj prišel čez Sočo 62-letni Štefan Kofol, bivajoč v Ulici Del Prato 19/A, s svojim avtom fiat 1100 s tablico GO 21197 in hotel zaviti na levo proti Ulici Lungh'Isonzo. Po Ulici Aquileia pa je kolesarila 27-letna Antonija Makuc por. Lovini, bivajoča v Ulici Tominz 12.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

ROJSTVA: Massimo Mari, Giulio Russina, Elena Delton, Massimo Castellan, Elisabetta Gerardo, NATAŠA VOGRIČ, Patrizia Di Lenardo, Massimo Lutman, Paola Vendrame, Massimo Vanon, Barbara Pralli, Luisella Bezzi, Massimo Zorzenon, VASJA MACUS, IVAN SCARPIN, Maria Valentina Humar, Monica Bensa, Monica Medeot, Fabio Fabris.

SMRTI: 50-letni zidarski pomočnik Pietro Apollonio, 81-letni upokojenec Giovanni Crapesi, 68-letni Mario Gorian, 60-letni mesar Severino Turus, 68-letna gospodinja Josipina Biteznik vd. Pintar, 86-letna gospodinja Giuditta Castellan vd. Bean, 70-letni upokojenec Carlo Visintin, 90-letna upokojenka Eufemia Cherin vd. Segalla, 80-letni upokojenec Michele Battistutta, 85-letna upokojenka Alice Prozer vd. Zulli, 56-letna gospodinja Guerrina Trevisan por. Simsig, 77-letna gospodinja Evarista Brunettini vd. Raffin, 65-letna upokojenka Ida Franceschini vd. Focaro, 82-letni upokojenec Antonio Pianella, 49-letna gospodinja Ella Benedet por. Ostanel, 78-letna gospodinja Giorgina Colombis por. Eberardi.

POROKE: elektrotehnik Luciano Gandolfi in frizerka Leda Borelli; uradnik Vincenzo Olivieri in uradnica Ida Di Dato.

OKLICI: motorist Giovanni Danei in uradnica Felicia Scarpa; mehanik Marino Trobini in frizerka Alida Rela; uradnik Guerrino Cicutta in uradnica Dernamaria Scarabotti; trgovec Jožef Makarovič in gospodinja Bogdana Cej; uradnik Pietro Vianello in uradnica Laura Kren; delavec Roberto Cristofoli in delavka Amabile Sequalino; inženir Ezio Querini in študentka Mara Tognolo; delavec Carlo Visin in gospodinja Franca Danieli; šofer Romano Pino in delavka Katja Vižintin, aredater Lorenzo Burcreri in trgovska vajenka Mara Maretto; inženir Elio Cechet in uradnica Lidia Acquotti; železničar Mario Grudina in delavka Marija Maraž; delavec Giuseppe Palumbo in delavka Edda Blason; oficir Dario Codarin in gospodinja Antonietta Pilotto.

OSTRO VZDUŠJE ZARADI SKLEPA ZVEZNE VLADE

Vsa Goriška protestira zaradi zapostavljanja avtoceste

Delegacija občin na Goriškem in poslancev je včeraj obiskala predsednika zvezne vlade Ribičiča Protestne resolucije v tovarnah in podjetjih

Delegacija zahodne Primorske, v kateri so trije župani občin Nova Gorica, Tolmin in Ajdovščina, trije zvezni poslanci in dva republiška poslanca, vsi izvoljeni na Goriškem, se je včeraj popoldne sestala v Strunjanu s predsednikom zveznega izvršnega sveta Mitjo Ribičičem.

Delegacijo so izvolili na četrtkovi seji novogoriške občinske skupščine med razpravo o zapostavljanju finansiranja dveh odsekov slovenske avtoceste. Delegacija je Ribičiču prikazala nezadovoljstvo prebivalstva Primorske, posebno še Goriške, do takega sklepa zveznega izvršnega sveta.

V Novi Gorici ljudje ne govorijo o drugem kot o avtocesti. To je tudi razumljivo, saj je danes avtomobil tudi v Sloveniji splošno ljudsko vozilo, in vsak šofer želi na potovanje po lepih cestah. Ljudem ne gre v glavo, da se zapostavlja gradnja avtoceste v Sloveniji, kjer je promet presegal vsa pričakovanja, kjer so ceste preobremenjene, kjer se število nesreč veča prav zaradi zastarelih cest.

Odločni sklep slovenske vlade, ki je bil v slovenskih časopisih objavljen v petek je ljudem vlil upanje, da se bo kaj rešiti dalo. Malo mrzle prhe pa so ljudje dobili včeraj, ko so v časopisju brali izjave, ki jih je dal tisku predsednik zvezne vlade, ki trdi da «obstoječega sklepa zvezni izvršni svet ne more spremeniti».

Na Goriškem, kjer so se vodilni ljudje borili za avtocesto, ker vedo da bo lahko le avtocesta dala kislika gospodarstvu na obeh straneh državne meje, je razočaranje veliko.

«Primorske novice» so včeraj v svoji goriški izdaji dale čez celo stran naslov «Vsa slovenska in zlasti primorska javnost se ne strinja z odločitvijo zvezne vlade». Delavski svet podjetja« Avtopromet» v Novi Gorici, ki ima precej avtobusov in kamionov, je izglasoval resolucijo z zahtevo da ZIS spremeni svoje stališče. Podobne resolucije so sprejeli številni drugi delavski sveti, ki so se sestali na izrednih sejah.

Zaprte trgovine zaradi počitnic

Zveza trovcev v Gorici javlja, da bodo naslednje trgovine imele svoje počitnice v spodaj navedenih razdobjih.

Urarna Adamo Russian, Ul. Garibaldi 5, od 10. do 17. avgusta; drogerija Guido Vittori, Ul. Mazzini 8. od 11. do 17. avgusta; trgovina z mešanim blagom Enrico Fanin, Raštel 8, od 11. do 16. avgusta; drogerija Doro Vižin, Korzo Italija 104, od 11. do 16. avgusta.

V popoldanskih urah, z izjemo sobot, bodo zaprte naslednje trgovine:

prodajalna sadja in zelenjave Josipina Makuc, Ul. del Carso 27, od 1. do 30. avgusta; Kopisterija Pio Treu, Ul. Duca d'Aosta 16, od 4. do 14. avgusta; prodajalna kruha Daniele Germech, Ul. Rabatta 19, od 3. do 30. avgusta; prodajalna kruha in mleka Maria Cytka Dalla Bona, Ul. sv. Ivana 5, od 4. do 20. avgusta.

HUDA NESREČA NA SVETOGORSKI CESTI

Pred Uršulinkami na Svetogorski ulici se je včeraj zjutraj pripetila huda prometna nesreča, v kateri je bila hudo ranjena trinajstletna deklica, ki so jo takoj po prihodu v goriško splošno bolnišnico operirali, vendarle pa je njeno stanje zelo resno, tako da v bolnišnici dvomijo, da bo ostala pri življenju.

Nesrečnica, Graziella Venturini, biva v Ulici Pasubio 11, in se je okrog osme in pol zjutraj peljala s kolesom k nekim sorodnikom, ki stanujejo v severnem delu mesta. Ni ugotovljeno ali je na Svetogorsko ulico — križišče pred Uršulinkami je zelo nevarno — z ulice Palladio ali z Ulice Mighetti. Po sveto. gorski ulici je tedaj vozil v smeri proti mestu svoj kamionet 28-letni trgovski potnik Antonio Masala iz Gradeža. Masala je kolesarko močno udaril, ta je zletela nekaj metrov vstran in trčila z glavo na asfalt.

Masala je agentom policije izjavil, da je nenadoma zagledal pred seboj kolesarko, ki da je prišla na prednostno ulico, ne da bi na to pazila.

V bolnišnici so jo takoj operirali. Ima hujše rane na telesu in na desni nogi. Je v nezavesti. Pozno popoldne je bilo njeno stanje zelo resno.

Uživanje mamil na Švedskem: rakava rana ali razočaranje?

Table ob pločnikih v Stockholmu opozarjajo javnost na nove žrtve uživanja mamil. Tokrat sta na vrsti 22-letna Monica in 17-letna Marianne

Neki italijanski tednik je pred mesecem dni napisal bridko resnico, ki je izzvenela kot labodij spev nekemu mitu, ki se je razbohotil na jadranskih plažah, vsako poletje, s plesom in «campingi», ob robu švedskih turistov, oz. — plavolasih turistk, ki polne Riccione, Cattolico, Latino in druge kraje ob morju: «Švedska čekleta, nekdaj prekrasne lepotice, so danes senca samih sebe». Čemu? Odgovarja prof. Bensson, tiho, opirajoč sivo glavo v žilaste roke:

«Vprašanje obstaja, brez dvoma, obstaja. Država se trudi, da bi na kak način rešila to vprašanje, kakorkoli, toda rešila, razumete?

Res lahko rečemo, da so mamila rakasta tvorba Švedske,

Tudi nesterilizirana igla lahko povzroči zastrupitev in smrt. Vse zaradi uživanja mamil

«mlade Švedske», seveda. Vendar ne bi smeli tako grobo kristalizirati svoje obsodbe, kot je to napisal omenjeni italijanski tednik. Švedska ni dežela uživalcev mamil, čeprav obstaja v nekem določenem mladinskem pokolenju težnja po uživanju mamil in drugih halucinogenov in jih ne vemo odvrniti od te nevarnosti».

Besede dr. Benssona so zanimive. Zanimivo pa je tudi, kar pravijo mladinci «določene generacije», pokolenja, ki po mnenju starega profesorja, uživajo mamila. Vprašanje razpečavanja mamil na Švedskem obstaja, kot tudi v drugih visoko razvitih (gospodarsko razvitih) držav na Zahodu, toda pripovedi očividcev, v nekaterih primerih samih uživalcev mamil, so neverjetne. Poslušajmo, kaj je povedala pred magnetofonom petnajstletna Agqneta S. iz Stockholma:

«Petnajst kron mi zadostuje za mamilo, ki ga uživam cele tri dni. Tudi moj fant jih uživa in ni ljubosumen, če se pod vplivom mamila približam kakemu drugemu fantu. Mamilo pač vpliva name tako. Vzburja me, da sem kot nora in ne vem več, kaj delam. Nagoni se v meni vzbudijo noro, nebrzdano in zdi se mi, da zblaznim. On pa ostaja tudi pod vplivom mamila miren in pasiven.»

Kako je prišla do mamil, komaj petnajstletna?

«Očka mi daje nekaj denarja vsako soboto. Toda z njim morem samo v kino ali kupim ploščo priljubljenega pevca. Prislužim jih, kot morem, ker jih nimam. Ponudili so mi, naj bi se pustile slikati v pornografskih pozah s svojim fantom, toda nisem hotela. Raje slikam in prodajam svoje «umetnine». Ne plačujejo jih več kot so vredne, in niso bogvekaj vredne, ker nimam razvitega umetniškega talenta. Toda vedno se najde človek, ki se mu zdi, da je moja slika nekaj vredna in mi da zanjo sto, morda dvesto kron. Dovolj je za daljše obdobje.»

Drugače misli Eva, ki ji je mamilo že tako zastrupilo organizem, da ne more brez njega: «Potrebujem mamila. Hašiš! Zame je nebesa, rajska milina, neobčutene strasti. Zanj bi dala vse. In sem dala. Nekoč me je nekdo povabil s seboj in sem šla. Spoznala sem, da ni težko ugoditi željam, ko te žene samo sla po užitku, ki ti jo bo nudilo naslednjega dne užito mamilo. In tako delam stalno. Ko mi mine denar sprejmem vabilo kakega Angleža, kakega uradnika, in mu delam družbo... sami razumete, kajne. Plačajo mi tudi dvesto kron in to je dovolj za pol meseca nemotenega uživanja mamila.»

In še pripoved Birthe U.:

«Pojdite po stockholmskih ulicah in glejte ob strani pločnikov. Videli boste velike napise. Eden od teh napisov oznanja smrt moje devetnajstletne prijateljice. Preveč jih je zaužita vse hkrati. Postalo ji je slabo in ni se več zbudila iz omame. Toda jaz mislim, da ni nevarno, če jo uživaš v malih količinah. Prinaša mi jo sam zaročenec, ki pa mu ne ugaja».

Birtha U. se očitno moti. Strup je strupen tudi v malih, malenkostnih količinah, ker se nabira v organizmu, ustvarja v njem določena ravnotežja kemičnega in fiziobiološkega značaja, ki se razbijejo ob vdoru nove, prav tako majhne količine mamila, strupa. In tako, dokler ni organizem popolnoma zastrupljen in ne more več vzdržati brez strupa, ki ga bo polagoma spravil v prerani grob, stockholmske ulice pa obogatil z velikim plakatom, na katerem bo z mastnimi črkami napisan kratek mrtvaški oglas na državne stroške: «Birtha U., dvajset let. Umrla zaradi uživanja mamil.»

Na ta način skuša Švedska ustaviti val, ki je podobno kot nekatere maloměščanske plasti novejših pokolenj, zajel tudi njeno mladino. Švedska mladina ni pokvarjena. Prej razočarana. Govorili so ji o švedskem socializmu, za katerega spoznavajo, da je konservativen kot marsikateri skandinavski «socialno demokratski» sistem, ki je v dolgih desetletjih brez vojnih viher ali razdejanj ustvaril bogato družbo na velikih in bogatih ozemljih, kjer živi vsega nekaj desetin milijonov ljudi. V takih pogojih je tudi kapitalistični družbeni ureditvi na Švedskem in Norveškem uspelo organizirati odlično šolstvo, bolnišnice, zdravstveno službo, otroško skrbstvo in pod. Ni pa uspelo nikomur dati zagona mladini, starejšim in delavcem, da bi svojo družbo poplemenitili, iskali kakršnekoli kulturne dobrine, ki bi ne bile vključena v okvir in kalup znanega potrošniškega zapadnjaškega sistema. Rezultat je pred očmi: globoko razočaranje tiste plasti švedske in sploh skandinavske mladine, ki ji je država nudila vse, v zameno za odpoved duhovnim vrednotam, ki bi lahko spremenile skandinavsko družbo.

Rešitve svojih problemov v lažnem svetu mamil ne iščejo samo švedski mladinci. Išče jo tudi ameriška študentska mladina v «campusih», angleški potomci ponosnih «lordov» in rimski «beati».

Vendar pa moremo reči, kot prečestokrat (zapis, ki smo ga posneli iz neke prodane italijanske revije je dokaj zgovoren) trdi tisk pri nas, da je vsa skandinavska mladina, vsa ameriška študentska mladina, da so vsi rimski «beati» uživalci mamil?

Ne glede na trditve male Birthe U. ali Eve ni res, da bi se mamila dobila tako poceni, kot zgleda iz njihovih pripovedi. Mamila stanejo zelo drago in jih je težko dobiti. Najdejo jih lahko samo tisti, za katere tudi razpečevalci mamil dobro vedo, da lahko plačajo, torej bogatejši. Seveda pa so prav ti ljudje, ti mladinci, bolj ali manj falirani študentje, ki se ob pomanjkanju resničnega «oporečniškega» ali revolucionarnega duha, utopljajo v lažno morje halucinacij in utvar o boljšem življenju, ki ga ne ustvarjajo, kot francoski študentje pred tovarnami, ali rimski študentje v spopadih s policijo, temveč samo podoživljajo v shicofreničnih sanjah.

Določenemu tisku se marsikdaj posploševanje izplača, ker lahko biča z izgovorom borbe proti pokvarjeni mladini, ki uživa mamila, tudi študente in mlade delavce, ki jim bi sicer ne bila dovolj cela mesečna plača za nekaj gramov čistega morfija ali hašiša, ki pa «oporekajo» družbo z drugačnimi sredstvi.

Propagandistično se izplača.

Morda res ni to primer švedskega glavnega mesta, Stockholma, kjer je največji del mladine iz uradniških družin, družin tehnikov in izobražencev in družin, ki — podobno kot v ZDA — lahko preživljajo svoje otroke v zasebnih *collegjih* ali tudi na državnih univerzah dolgo vrsto let. Taka mladina, kakor tudi tista, ki pripada popolnoma nasprotnemu taboru, taboru zavrženih, taboru polproletariata, brezposelnih ali slabo zaposelnih, nekvalificiranih, lahko pade v roke volkovom, ki jim je spet samo do denarja, ki ga služijo z zastrupljanjem.

Zato pa niso dovolj plakati z osmrtnicami za Monico ali Ullo. Če je kdo kriv, ga je treba poiskati od vrhov švedske družbe, ki je pod krinko «seksualne svobode» (to tudi izvažajo in je postala dobro sredstvo pridobivanja tujih kreditov in valute), družbene organiziranosti, «skandinavske socialne pravičnosti» skrila marsikatero rakasto rano v svojih strukturah, ki je vse plavolase lepotice, ki se ponujajo v časopisih ne morejo ozdraviti.

Mamila so rakasta rana švedske družbe, je zapisal italijanski tednik.

Kaj, če bi kdo napisal, da skandinavsko družbo razjeda rakasta bolezen in da je uživanje mamil posledica tega raka?

Pred policijskim komisariatom po nočni zabavi: zakaj država ne vzgaja mladine, raje kot da samo nastopa tedaj, ko je prepozno. Ni dovolj prazna «nocionistična» spolna vzgoja, če mladina nima idealov in je za vse brezbrižna — tudi za ljubezen

KRIŽANKA

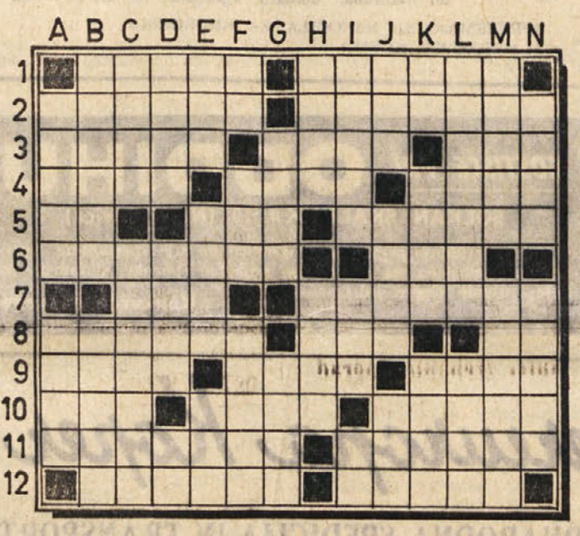

VODORAVNO: 1. začetek dirke — orodje za vrtanje, 2. železniški predor — merska enota za odstotek alkohola v vinu, 3. najobsežnejša literarna zvrst — domača pernata žival — ime ameriške filmske igralke Gardner, 4. Reka v Srbiji — reka na Dolenjskem — spodnji del roke, 5. kemični znak za kobalt — vrsta žabe — glavna ženska oseba v «Don Pasqualu», 6. glavno in največje mesto države Georgije v ZDA — pojem iz geometrije, 7. žensko ime — prelaz v Karavankah, 8. samica okrasne ptice — električno nabit delec atoma — začetnici največjega slovenskega epskega pesnika, 9. ime slovenskega pisatelja Tavčarja — težko oklopno vozilo — nekdanji avstrijski zunanji minister (Leopold), 10. potomec — stih — slovenski slikar in grafik (Vladimir, 1915-1962), 11. globoka dolina — glavno mesto Albanije, 12. norveški polarni raziskovalec (Fridtjof) — narkoza

NAVPIČNO: A. sodobni hrvaški slikar in grafik (Zlatko) — glas lokomotive, B. močna ovijalka — letalo, 3. predmet pogovora — vzhod, Jutrovo, D. četrti židovski mesec — organska kemična spojina, derivat amoniaka — začetnici slovenske pesnice, umrle leta 1958, E ime avstralskega tekača Clarka — pritok Une — otok v Jadranu, F. okrajšava za «tremolo» v glasbi — žival, ki živi pod zemljo — glavno mesto Grčije, H. zimski šport — obdonavsko mesto v Avstriji, I. velik tropski kuščar — jokanje — kazalni zaimek, J. ime slovenske mladinske pisateljice Peroci — sladkovodna riba, imenovana tudi ostriž — pritok Drine, K. 501 z rimskimi številkami — drobovina — župnija, L. eno od gesel velike francoske revolucije — muslimanski svečenik, M. revna pokrajina, ravnina — morsko obalno jezerce, ločeno od morja s sipinami, N. Zolajev roman o pariški lahkoživki — letoviško mesto na polotoku Krimu.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. steklo — edikt, 2. Makarios — napor, 3. ura — Grčija — eta, 4. reva — kino — Aron, 5. astra — Lakadivi, 6. TT — milo — etat, 7. gadi — tram, 8. mandatar — liker, 9. aloa — etui — Cile, 10. Rim — kramar — nit, 11. abota — kasacija, 12. Sinaj — anilin.

NAVPIČNO: 1. start — sveder, 2. predor — maligan, 3. roman — pura — Ava, 4. Ibar — Krka — dlan, 5. Co — urh — Norina, 6. Atlanta — kot, 7. Ema — Ljubelj, 8. pravica — ion — A(nton) A(škerc), 9. Ivan — tank — Figl, 10. sin — verz — Lamut, 11. kotlina — Tirana, 12. Nansen — omama.

"AMOR 43"

(Nadaljevanje s 3. strani)

In ko ni šlo drugače je stal in gledal. Videl je, kako je eden izmed Nemcev stopil k objokani Evi in jo pogladil po glavi.

«Prinesite ji lutko», je rekel policistu.

«Lutko?» se je začudil policist.

«Da,» je rekel Nemec. «Nekaj za igranje.»

Policist je odšel v hišo in se takoj vrnil in prinesel medvedka.

«Koliko let ima?» je Nemec vprašal Evino mater.

«Osem.»

Nemec ji je ponudil medvedka in Eva je stala zdaj z medvedkom v roki.

«No,» je rekel. «Ne boj se, poznaš pravljico o volku in sedmih kozličkih? Ne? Nekoč je mati koza rekla svojim otrokom: Ne odprite nikomur, kadar bom zdoma! in se odpravila. Tedaj je prišel pred hišo volk in s šapo potrkal na vrata. Kdo je? so vprašali kozlički. Rekel je: 'vaša babica' — 'In zakaj imaš tako osoren glas, babica?' so vprašali kozlički...»

Pristopil je policist in rekel.

«Končano je. Se bodo slekli?»

«Ne,» je rekel Nemec.

Policist je stegnil roko k Evi.

«Daj tega medveda, mala,» je rekel.

«Zakaj ji ga jemljete?» je vprašal Nemec.

«Hotel sem ga za svojega otroka,» je rekel policist.

«Ne vidite, da je tudi to otrok?» je rekel Nemec. «Cuden človek ste. Sram vas bodi.»

Potem sta se vračala domov in deček se je jokajoč tolažil s tem, da je bila z njim mati in ne oče. Kajti pred očetom bi ga bilo sram, če bi jokal, jokati pa je moral, in tu ni bilo pomoči. Naslednje dni so partizani ubili Nadero in njegovega najstarejšega sina; neki mladenič je ob belem dnevu ubil Nemca na postajnem peronu in židovska družina je napravila samomor in legla ponoči na železniške tračnice. Deček je vse to vedel, vse to je slišal in počasi pozabljal. Vendar je tu in tam jokal. Tedaj namreč, kadar se je spomnil, da ne bo mogel nikoli več imeti žene in otrok, kajti prisegel je zvestobo in končno je bil zaljubljen za vse življenje.

Knjiga o peti prekomorski brigadi

(Nadaljevanje s 3. strani)

osvoboditvijo je bila v Črmošnjicah razformirana. Bordon pojasnjuje, da je to v srcih pripadnikov brigade odjeknilo boleče, tolmači pa, zakaj je bilo to takrat iz vojaških razlogov, morda potrebno. Borci pa so se kot pripadniki drugih enot borili do konca vojne, mnogi pa so tudi kasneje ostali v JLA. Tudi ta del knjige je napisan skrbno in z vso prizadetostjo, z avtorju znano širino in sočnostjo, tvori pa s prvim neraz-delno enoto, da se knjigi sploh ne pozna avtorstvo dveh pisateljev. Spomini borcev in arhivsko gradivo, vse to je koristno in trezno porabljeno tako, da najbrže ne bo treba več ničesar dopolnjevati. Albert Klun je zbral in uredil za tako knjigo vso potrebno dokumentacijo in skrbno dopolnil poglavitni delež ostalih dveh avtorjev.

Monografija o Peti prekomorski brigadi, bo pomenila za marsikoga pravo odkritje. Ne samo zaradi prikaza usod slovenskih fantov, nekdanjih italijanskih in nemških mobilizirancev, in prikaza zvestobe domovini. Pomenila bo novost tudi zaradi samega prikaza nastanka in borbene poti brigade, o kateri smo doslej tako malo vedeli, čeprav je bila to največja, najbolj moderno in najmočneje oborožena slovenska partizanska brigada.

Knjiga o Peti prekomorski brigadi ima obilico slikovnega gradiva, nad katerim smo presenečeni, toliko ga je in tako kvaliteten je. Ta slikovni material dopolnjuje besedilo, saj kaže izredno oborožitev brigade in njen izredno slovesen prihod v Črnomelj, ki je bil za tiste čase izreden dogodek, o katerem pa vsi tisti, ki takrat niso bili zraven skorajda niso vedeli. Dejstvo je torej, da gre za delo, ki nam odkriva in pošteno postavlja stvari na pravo mesto, ki nam pove in odkriva veliko, in ki pomeni zato tehten prispevek k zgodovini našega osvobodilnega boja. Vsem trem avtorjem gre za tehtno delo vse priznanje.

Saša Dobrila SAD MAŠČEVANJA

OPTIKA ○ FOTO ○ KINO
ZIGLIO
TRST - CORSO ITALIA 28 - TEL. 94-030, 94-095
APARATI ⁞ FILMI ⁞ PAPIR ⁞ POTREBŠČINE
VELIKA IZBIRA OČAL
NA DROBNO NA DEBELO

HOROSKOP

Veljaven od 3. do 9. avgusta

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Z ljubljeno osebo boste imeli zelo živahno razpravo in utegne se zgoditi, da pride zaradi nerazumevanja do popolnega preloma. Na delu boste imeli možnost zboljšati svoj položaj. Premagali boste odpor nekega naspronika. Ne utrujajte se preveč.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V ljubezenskih zadevah se bodo lahko upi okrepili po trenutni negotovosti. Pokazati morate več razumevanja. Na delu pojde vse po starem, saj ne bo nobenih sprememb. Vzemite zdravila za jetra in obisti. Priporočamo vam več gibanja.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) V zvezi z ljubeznijo boste prejeli neko pismo, ki vas bo zelo presenetilo. Ne prepirajte se z osebo, ki jo imate radi. Na delu se vam bo poplačalo zaupanje bližnjemu. Zdravje bo dobro, saj boste lahko prenašali razne napore.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) V odnoslh z ljubljeno osebo bo prišlo do manjših prepirov in sporov. Le če boste ravnali mirno in nežno, boste kaj več dosegli. Na delu vam bodo nastavili past, ki pa jo boste pravočasno odkrili. Ni pijte hladnih pijač. Ne razburjajte se.

LEV (od 23. 7 do 22. 8.) Če hočete kaj doseči v ljubezenskih zadevah, morate biti bolj potrpežljivi in dati ljubljeni osebi tudi primerne darove. Preden boste sprejeli na delu nekatere sklepe, posvetujte se z ljudmi, ki so na tem torišču strokovnjaki. Pijte kaj za pomiritev živcev.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Vedite, da so v ljubezenskih zadevah boljše rešitve, kakor si boste zamišljali do zadnjega trenutka. Prejeli boste prijetno pismo. Na delu bodite bolj odločni. V poslovnih zadevah je treba pohiteti s pogajanji. Ne govorite tjavdan. Pojdite k okulistu.

TEHTNICA (od 23. do 23. 10.) V čustvenih zadevah morate biti bolj diplomatični, če hočete, da vas bo boginja ljubezni osrečila. Pišite pismo, ki ga že dolgo odlagate. Na delu vam bodo uspeli načrti le s pomočjo nekega priporočila. Čutili boste precej slabosti.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) V čustvenih zadevah vse dobro, če boste znali biti zmerni v svojih sodbah. V ljubezni je prenagljenost vedno škodljiva. Na delu boste prejeli nagrado za svojo pridnost in zavzetost. Sodelujte z ljudmi, rojenimi pod znamenjem bika. Vzemite zdravila proti revmatizmu.

STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) Lahko boste računali na iskrena čustva prijateljev in sorodnikov. V ljubezenskih odnosih ne smete gledati samo na videz. Na delu boste zelo dinamični in boste dosegli trajen uspeh. Sporazumite se z delodajalcem. Zdravje bo še kar dobro.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) V ljubezenskih odnosih se bodo okrepila romantična in domotožna čustva v zvezi s preteklostjo.. Sklenili boste neko prijateljstvo, ki vam bo duševno dobro delo. Na delu bo prišlo do novih rešitev, če boste delali z večjim zagonom. Zdravje ne bo najboljše.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Uprite se osebi, ki se hoče s silo vriniti v vaše življenje. Prejeli boste zanimivo pismo. Na delu se morate bolj potruditi, v poslovnih zadevah pa skrčiti nekatere nepotrebne izdatke. Boste živčni.

RIBI (od 20. 2. do 30. 3.) Po nekaterih pojasnilih boste navezali lahko bolj umerjene stike z osebo, ki vas ima rada in vas tudi zelo spoštuje. Na delu boste z resnostjo in marljivostjo mnogo pridobili na svojem ugledu. Zdravje bo naravnost izvrstno.

šport šport šport

Glavni pravilnik 11. slovenskih športnih iger - Trst

Organizator, namen, sodelovanje

1. SŠI so manifestacija pripadnikov zamejskih Slovencev, ki jih organizira pod pokroviteljstvom vseh sodelujočih društev vsaki dve leti (soda leta) od društev pooblaščen odbor. Igre težijo predvsem za množičnim sodelovanjem vseh zamejskih Slovencev v športu in rekreacijskih dejavnostih in to v čim večjem številu panog

Na igrah lahko sodelujejo tudi pripadniki drugih narodnostnih skupnosti, če primerno obvladajo slovenski jezik. Občevalni jezik na igrah je slovenščina. Prireditelj si pridržuje pravico, da iz organizacijskih ali drugih vzrokov prijavo zavrne. V tem primeru vrne prijavnino.

Odbori

2. Organizacijski odbor sestavljajo:

a) glavni odbor, katerega sestavljajo predstavniki (po eden) vseh sodelujočih društev;

b) predsednik, katerega imenuje glavni odbor;

c) predsedstvo, v katerem je šest članov in sicer naslednji:
predsednik,
podpredsednik,
1. tajnik,
2. tajnik,
blagajnik,
gospodar;

č) komisije, v katerih je potrebno število članov. Komisije imenuje predsedstvo; vsaka komisija mora imeti predsednika in tajnika, ostale funkcije pa se imenujejo po potrebi;

d) razsodišče, ki ga imenuje glavni odbor. Razsodišče ima pet članov, eden od teh mora biti član predsedstva, vendar v razsodišču ne sme opravljati vloge predsednika.

Vse seje odborov in komisij — razen razsodišča — so javne. Vse funkcije v odborih so častne.

Prijave posameznikov

3. Na SŠI lahko sodeluje vsak, kdor izpolnjuje določila čl. 1, in je poravnal tekmovalnino. Ta je določena na 200 lir na osebo in jo je treba poravnati ob vpisu. Akt prijave je vpis v prijavno polo in poravnava tekmovalnine. V primeru odsotnosti tekmovalca ali odstopa se tekmovalnina ne vrne.

Vsak posameznik se lahko prijavi za nastop le v štirih panogah. O številu nastopov v posameznih disciplinah pa odloča komisija, ki organizira tekmovanje v odgovarjajoči panogi.

Prijave ekip

4. V ekipnih športih prijavijo društva le število sodelujočih ekip, postave ekip pa prijavijo tik pred nastopom. Isti tekmovalec pa ne more nastopiti v isti disciplini ali panogi za več kot eno ekipo.

Vsak le za eno društvo

5. Vsak posameznik lahko na igrah nastopa le za eno samo društvo ali pa tudi brez društvene oznake. Če dve društvi prijavita istega tekmovalca, potem mora prizadeti tekmovalec pismeno izjaviti za koga tekmuje ali pa v nasprotnem primeru odloča prvi nastop.

Število nastopajočih

6. V panogah ali disciplinah, kjer bi se prijavila le dva tekmovalca posameznika ali eden, ne bo tekmovanja in prireditelj vrne prijavnino. Najmanjše število za nastop je tri, kar velja tudi v primeru, če bi se prijavilo 3 ali več tekmovalcev pa bi se odzvala vabilu za nastop le dva ali manj. V tem primeru se prijavnina ne vrne. Dve moštvi imata pravico do nastopa. Če se prijavi le eno se tekmovanje ne izvede in prijavnina se vrne.

Sprejemanje prijav

7. Rok sprejemanja prijav bo javljen v dnevnem časopisju.

Starostne kategorije

8. Nastopajoči so razdeljeni v naslednje kategorije:
a) člani (MO)
b) članice (ŽE)
c) mladinci (MI)
č) mladinke (ME)
d) naraščajniki (NI)
e) naraščajnice (NE)
f) otroci (O)

V skupinah pod c), č), d) in e) je ožna v določenih športih podkategorija «starejši», ali «mlajši». Te kategorije in podkategorije določijo komisije za vsak šport posebej in tudi določijo starostne meje.

Pripadniki starejše starostne kategorije ne morejo nastopati v mlajši starostni kategoriji, mlajši pa obratno lahko v starejši, vendar le v sosednji. Tako na primer c) lahko nastopa tudi v kategoriji a), ne more pa v d). Toda d) lahko nastopa v kategoriji c), ne pa v a).

Tekmovalci pod c), č), d), e) in f) morajo ob prijavi vpisati tudi rojstno leto in ga na zahtevo organizatorja ali sodnika v kateremkoli trenutku tudi dokazati z veljavnim dokumentom.

Sistem tekmovanja

9. Sistem tekmovanja v vsaki disciplini ali panogi določi odgovarjajoča tekmovalna komisija sama. Komisije bodo obvezno izpeljale tekmovanja tako, da bo mogoče po koncu nastopov sestaviti prednostno lestvico za vsaj prva tri mesta, po možnosti pa za vsaj prvih šest.

Nosilci skupin

10. Prireditelj si pridržuje pravico, da za posamezne panoge in discipline določi nosilce skupin po lastni presoji.

Panoge

11. Organizator določi število disciplin in panog SŠI po lastni presoji in uvidevnosti.

Urniki

12. Vsi časovni termini (tekmovanj, nagrajevanja, prijav itd.), bodo pravočasno javljeni v dnevnem tisku.

Tekmovalna pravila

13. V mejah možnosti se bodo vsa tekmovanja odvijala po določilih mednarodnih športnih pravilnikov, ki so veljavni pri italijanskih športnih zvezah, včlanjenih v CONI.

Točkovanje

14. Prireditelj bo po zaključku tekmovanja v vsakem športu sestavil lestvico za točkovanje. Vsakega zmagovalca posameznika bo nagradil s 6 točkami, drugouvrščenega s 5 itd. Za ekipe se število točk podvoji.

Prireditelj bo po zaključku tekmovanja nagradil:

a) vse posameznike in ekipe, ki se bodo uvrstile na prva tri mesta v vsaki disciplini ali panogi z diplomami,

b) najbolje uvrščene ekipe ali posameznike z nagradami, ki jih bodo prispevale razne ustanove ali posamezniki.

Za podelitev teh nagrad bo veljal poseben pravilnik.

Zamude tekmovalcev

15. Tekmovalec ali moštvo, ki se ob razpisani uri ne bi javilo na kraju tekmovanja sodnikovemu pozivu za nastop, izgubi pravico do nadaljnjega nastopanja v isti disciplini ali panogi.

Kazni

16. Vsak tekmovalec se mora podrediti določilom organizacijskega odbora ter je dolžan se vesti športno in vljudno do soigralcev, nasprotnikov, sodnikov, organizatorjev in občinstva. V primeru nešportnega obnašanja ali drugih prekrškov, bo dobil prizadeti v prvi stopnji opomin, v drugi pa bo izključen iz vseh tekmovanj SŠI in bo črtan iz seznama udeležencev z vsemi posledicami. V hujših primerih bo takoj izrečena kazen druge stopnje. Kazen izreče organizacijski odbor na predlog sodnikov ali po lastnem preudarku. V ekipnih športih lahko komisije uvedejo po lastnem preudarku in po odobriti predsedstva tudi sistem denarnih kazni, za katere pa mora biti sestavljen in objavljen poseben pravilnik.

Pritožbe

17. V primeru tehničnih, organizacijskih ali sodniških nepravilnosti in drugih spornih vprašanj, sprejema prireditelјski odbor pritožbe v prvi stopnji le 30 minut po koncu tekme, na katero se nanaša pritožba, v drugi stopnji pa razsodišče le 30 minut po odločitvi organizatorjev o prizivu. Vsaka pritožba mora mora biti pismeno obrazložena, s priloženo kavcijo 3.000 lir, ki se v primeru zavrnitve pritožbe ne vrne. Organizator in razsodišče odgovorita na pritožbo pismeno. Odločitev razsodišča je dokončna.

Stroški

18. Prireditelj ni dolžan povrniti nobenih stroškov, ki bi jih imela društva in posamezniki z nastopom na SŠI.

Poškodbe in škoda

19. Organizacijski odbor ne odgovarja za nobene morebitne telesne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jo utrpeli nastopajoči pred, med tekmovanjem in po njem. Vsakdo nastopa na lastno odgovornost.

Spremembe pravilnika

20. Organizator si pridržuje pravico, da določila zgornjega pravilnika po svoji uvidevnosti spremeni, če se pokaže za to potreba, vendar mora prizadete obvestiti o spremembi vsaj 30 minut pred začetkom tekmovanja.

MESNI IZDELKI

NOV SUPER MARKET
NUDI V SEŽANI
PRESKRBA SEŽANA
Najkvalitetnejše prehrambene potrebščine · Tobačne izdelke Tekstil in konfekcijo Obutev Galanterijo in igrače Kozmetiko Izdelke domače obrti.
PRESKRBA SEŽANA priporoča nakup tudi v svojih bogato založenih trgovinah na Kozini, v Divači. Lokvi. Senožečah. Dutovljah. Komnu in Brestovici.
ZA NAKUP INDUSTRIJSKEGA BLAGA NUDI 10% POPUST PRI PLAČANJU V TUJI VALUTI.

Hotel LEV Ljubljana
VOSNJAKOVA 1
TELEF. 310-555
Telegram LEVHOTEL
Telex 31350
KATEGORIJA «A»
Sodobno opremljene sobe · Apartmaji · Restavracije Restavracijske terase · Dancing kavarna · Zabavni in artistični program · ples na glasba · Aperitiv bar Razgledna terasa Terasa za sončenje · Banketne in konferenčne dvorane Čitalnica Frizerski salon Menjalnica · Taksi služba Lasten parkirni prostor Pristajališče za helikopter je Boksi za pse Hladilnica za divjačino.

Restavracija Marinella
Trst, V.le Miramare 323 v bližini miramarskega dvorca, tel. 410986
Nudimo gostom vse ribje specialitete. Za slavnostna kosila obletnice, poroke, krste, birme ter skupinam, dajemo izredni popust. Vsak večer godba s plesom.

Obiščite POSTOJNSKO JAMO
Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16., 18.

HOTEL CENTRAL-RIVIERA PORTOROŽ
Moderne sobe, mednarodna kuhinja, «GIRL BAR» z mednarodnim programom odprt vsako noč

Hotel «Grad Mokrice»
ob avto cesti Ljubljana - Zagreb
32 konfortnih sob-restavracija — Angleški park — Gostom na voljo jahalni konji — dvovprega s kočijo — Dnevno glasba s plesom.

Hotel «SOČA» MOST NA SOČI tel. 7
Moderno urejen hotel - Pristna kuhinja s specialitetami na žaru — domača postrv — Lep vrt — Vsak dan glasba in ples — Ribolov celo leto — Lastna čolnarna.

PARK HOTEL GORICA
NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462
S svojimi obrati: restavracijo, kavarno Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer razen torka in barski program ★ In gostilna «Pri hrastu» gostilna «Zvezda» telefon 21-239

RESTAVRACIJA ALBERGO AJŠEVICA Šterk (NOVA GORICA)
Raki, ribe in vse specialitete na žaru

RESTAVRACIJA LIPA Šempeter pri Novi Gorici
ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami, pristen kraški pršut in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina
SPREJEMAJO SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

HOTEL SLON LJUBLJANA
ČITOVA UL. 10 - TEL. OD 20641 DO 20645
Hotel z modernim konfortom ● Priznana mednarodna kuhinja in narodna restavracija ● Nočni bar z mednarodnim artističnim programom ● Kavarna ● Bistrò z delikateso, ekspresom, snack barom in slaščičarno ● Klubski prostori in banketna dvorana ● Aperitivni bar

PIRAN vas vabi
IN VAM PRIPOROČA SVOJE TURISTIČNE USLUGE

Hotel in Motel «GRAD OTOČEC»
OTOČEC
ob Krki - Tel. 068/21512-21321
Grad Otočec prenovljen, vse sobe opremljene s stilnim pohištvom Ludvika XV in XVIII.
Priznana mednarodna in narodna restavracija

GOSTIŠČE PRI ODDIHU
SOLKAN SKALNIŠKA 10 (Nova Gorica)
Vam nudi dobro pripravljene domače in tuje specialitete. Sprejemamo naročila za slavnostne pojedine (poroke, skupinske izlete, rojstne dneve itd.)
Konkurenčne cene

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: «SPLOŠNA PLOVBA» Piran · Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Telexi: 34-122 Yu Plovba
34-123 Yu Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

Intereuropa Koper
MEDNARODNA SPEDICIJA IN TRANSPORT
DIREKCIJA: KOPER Pristaniški trg 3
TELEFON: 21-830
TELEX: 34-117
SPECIALIZACIJA
- carinjenje blaga
- transportno zavarovanje blaga
- kontrola transportnih dokumentov
- dodajanje ledu in uskladiščenje blaga
- redni zbirni promet iz evropskih centrov
- čezmejni prevozi z lastnim kamionskim parkom
- agent organizacije IATA
- blagovni tranzit preko pristanišč Rijeka in Koper
- sejemska spedicija na sejmih in razstavah doma in v tujini

Poslovne enote v vseh republiških središčih, v vseh jugoslovanskih pristaniščih in na vseh obmejnih prehodih
ZAUPAJTE TRANSPORTE VAŠEGA BLAGA INTEREUROPI KOPER

CASINO PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ
Odprto vse leto

KVALITETNO SVEŽE MESO, VSE VRSTE SVEŽE PERUTNINE, SUHOMESNATI IN MLEČNI IZDELKI, PRISTNA USTEKLENIČENA ISTRSKA VINA VAM NUDI
Preko svojih trgovin na ŠKOFIJAH in v KOPRU
Agrotria Koper

NOVA GORICA
MEDNARODNE MOTODIRKE
NAGRADA - PRIX NOVE GORICE
31. AVGUSTA 1969 ob 14h

GEORGE SAND

Indiana

34.

Komaj se je odločila za to skrivnostno sredstvo, že je zaslišala Raymonove korake na stranskem stopnišču. Planila je, odklenila, in tako presunjena, da so ji skoraj odpovedale noge, je zopet sedla; kot v vseh krizah svojega življenja pa je ohranila tudi zdaj jasno razsodnost in veliko duševno moč.

Raymon je bil še ves bled in zasopel, ko je odrinil vrata, ves nestrpen, da bi stopil v svetlobo, da bi se oprijel stvarnosti. Indiana mu je obračala hrbet, ogrnjena s kožuhom, podloženim s krznom. Po čudnem naključju je bil prav isti, s katerim se je bila ogrnila Noun za svoj poslednji sestanek, ko mu je šla naproti v park. Ne vem, ali se spominjate, da je tedaj Raymona prešinila neverjetna misel, da je ta ogrnjena in zakrita ženska gospa Delmarejeva. Ko je zdaj zagledal v migetajoči bledi svetlobi svetilke isto prikazen, žalostno upognjeno v naslanjaču, na istem mestu, kjer ga je čakalo toliko spominov, v sobi, kamor od one najbolj zlovešče noči v svojem življenju ni bil več stopil, vsej obljudeni z njegovim kesanjem, je nehote stopil nazaj in obstal na pragu, zapičil svoj zgroženi pogled v nepremično prikazen in drgetal kot strahopetec v bojazni, da bo zagledal, ko se bo obrnila, mrtvaško bledi obraz utopljenke.

Gospa Delmarejeva se je zavedala vtisa, ki ga je napravila na Raymona. Zavila si je bila glavo v indijsko ruto ter jo nemarno zavezala po šegi kreolk; tako si je po navadi zakrivala glavo Noun. Raymona je tako prevzel strah, da je skoraj omahnil vznak, prepričan, da se uresničujejo njegove praznoverske predstave. A ko je zagledal žensko, katero je prišel zapeljevat, je pozabil na ono, katero je bil zapeljal, in je stopil proti njej. Držala se je resno in zamišljeno, pogledala ga je čvrsto, toda bolj pozorno kot nežno, in se ni niti zganila, da bi ga pritegnila bliže k sebi.

Tak sprejem je Raymona osupnil, prisodil ga je sramežljivi tankovestnosti, obzirni zadržanosti mlade ženske. Pokleknil je pred njo in dejal:

«Torej se me bojite, ljuba moja?»

Takoj je opazil, da drži gospa Delmarejeva v roki nekaj, kar bi mu hotela pokazati, in se le za šalo dela resno. Sklonil se je in zagledal gmoto črnih, neenakomerno dolgih, očitno v naglici ostriženih las, ki jih je držala Indiana v rokah in gladila.

«Jih poznate?» je vprašala in ga pogledala s prozornimi očmi, iz katerih je čudno in predirno pobliskavala.

Raymon se je obotavljal, pogledal ruto na njeni glavi, in zazdelo se mu je, da jo razume.

«Hudobni otrok!» je rekel in ji vzel lase iz rok. «Le zakaj ste si jih ostrigli? Tako lepi so bili, tako rad sem jih imel.»

«Včeraj ste me vprašali,» je odvrnila z nekakšnim nasmeškom, «ali bi vam jih žrtvovala.»

«O, Indiana!» je vzkliknil Raymon, «dobro veš, da boš zame v prihodnje še lepša. Podari mi jih, ne bom jih pogrešal na tvojem čelu, teh las, ki sem jih sleherni dan občudoval in jih bom za naprej lahko sleherni dan neovirano poljuboval; podari mi jih, da me nikoli ne bodo zapustili...»

Toda ko je sprejemal in zbiral v dlani bogate lase, ki so deloma še v kitah padali do tal, se je Raymonu zazdelo, da tipa nekaj suhega in trdega, česar njegovi prsti nikoli niso dotipali v trakovih na Indianinem čelu. Sam ne vem kakšen živčen srh ga je stresel, ko je v roki začutil, kot da so bili že davno ostriženi, in opazil, da so zgubili že vonjivo vlažnost in toploto življenja. Pogledal jih je pobliže in zastonj iskal modri lesk, podoben modrikasti peruti vrana: bili so temno črni indijske narave, mrtve teže...

Indianine jasne in predirne oči so neprenehoma sledile Raymonove. Nehote je pogledal na pol odprto ebenovinasto skrinjico, iz katere je sililo še nekaj pramenov istih las.

«Ti pa niso vaši!» je rekel in odstrl indijsko ruto, ki mu je zakrivala lase gospe Delmarejeve.

«Teh ne poznate?» je vprašala. «Jih niste nikoli občudovali, nikoli božali? V vlažni noči so zgubili vso svojo vonjivost. Se nič ne spominjate, nimate nobene solze za njo, ki je nosila tale prstan?»

Raymon se je sesedel na stol, Nounini lasje so mu zdrknili iz trepetajoče roke. Tolikšna mera mučnih razglabljanj ga je izčrpala. Bil je žolčljivec, nagle krvi, globoko razdražljivih živcev. Od temena do peta ga je stresel srh, omedlel je in se prevalil na parket.

Ko se je osvestil, je klečala pri njem gospa Delmarejeva, ga kropila s solzami in prosila odpuščanja; toda Raymon je ni več ljubil.

«Strašno gorje ste mi storili,» je rekel; «nepopravljivo gorje. Čutim, da mi nikoli ne boste vrnili zaupanja, ki sem ga imel do vašega srca. Pokazali ste mi, koliko je v njem maščevalnosti in krutosti. Uboga Noun! Uboga nesrečna deklica! Pred njo sem bil kriv, pred vami ne; ona je imela pravico, da se mi maščuje, pa tega ni storila. Ubila se je, da mi je prepustila prihodnost. Svoje življenje je žrtvovala za moj mir. Tega bi vi, gospa, nikoli ne storili... Dajte mi te lase, moji so, meni pripadajo, to je edina dobrina, ki mi ostane od edine ženske, ki me je resnično ljubila... Nesrečna Noun! Vredna si bila drugačne ljubezni! In njeno smrt mi očitate vi, gospa, vi, ki sem vas tako ljubil, da sem pozabil nanjo, da sem bil pripravljen kljubovati strašnim mukam kesanja; vi, ki ste me zvabili z obljubo poljuba, da sem šel sam čez potok in mostiček, kjer so me spremljale strahote, kjer so me zalezovali peklenski prividi mojega zločina! In ko ste spoznali, kako blazno strastno vas ljubim, ste mi zasadili ženske kremplje v srce, da bi izpraskali še zadnjo kapljico krvi, ki bi se še lahko prelila za vas! Bil sem prav tako brezumen kot kriv, ko sem zavrgel njeno vdano ljubezen in se potegoval za vašo zverinsko.»

Gospa Delmarejeva ni odgovorila. Raymonu se je zasmilila, ko jo je videl negibno, bledo, z razpuščenimi lasmi in zastrmljenimi očmi. Prijel jo je za roko.

«Pa vendar te ljubim tako slepo,» ji je rekel, «da nehote čutim, da bom lahko pozabil preteklost kot sedanjost in zločin, ki je osramotil moje življenje, tvoj zločin nad menoj. Ljubi me še naprej, pa ti odpustim.»

Obup gospe Delmarejeve je obudil v njenem ljubimcu slo in ponos. Ko jo je videl tako skrušeno pred seboj, vso trepetajočo, da bi zgubila svojo ljubezen, tako pripravljena pokorno sprejeti njegove ukaze za prihodnost kot njegovo opravičilo za preteklost, se je spomnil, s kakšnim namenom je ukanil Ralphovo budnost, in spoznal vse ugodnosti, ki mu jih obljublja njegov položaj. Nekaj časa se je delal globoko žalostnega, mrko zasanjanega; Indianinim solzam se njenemu dobrikanju se je komajda odzival; čakal je, da ji v ihtenju razpara srce, da sprevidi vso strahoto zapuščenosti, da izčrpa vso svojo moč v pretresljivi grozi; in ko je videl, da čaka pred njegovimi koleni izčrpana, umirajoča, na besedo, ki jo bo ubila, jo je krčevito besno objel in pritisnil na svoje prsi. Vdala se je kot slaboten otrok, brez upiranja mu je predajala svoje ustnice. Bila je kot mrtva.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno — in ... vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst